

Jaarstukken gemeente Renswoude en Woningbedrijf 2022

stolwijk kelderman
accountants fiscalisten

Voor identificatiedoeleinden

For identification purposes

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1.	Aanbiedingsbrief.....	3
1.2.	Hoofddlijnen financieel resultaat	5
1.3.	Dashboard financiën.....	8
2.	Programmaverantwoording	9
2.1.	Programma dienstverlenend domein.....	9
2.2.	Programma sociaal domein	14
2.3.	Programma Fysiek domein	20
2.4.	Programma algemene dekkingsmiddelen	27
2.5.	Programma overhead.....	29
3.	Paragrafen	31
3.1.	Paragraaf lokale heffingen.....	31
3.2.	Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing.....	36
3.3.	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	42
3.4.	Paragraaf financiering.....	49
3.5.	Paragraaf bedrijfsvoering	52
3.6.	Paragraaf verbonden partijen	53
3.7.	Paragraaf grondbeleid	61
3.8.	Paragraaf verplichte beleidsindicatoren.....	63
3.9.	Paragraaf Wet open overheid	65
4.	Jaarrekening	66
4.1.	Programmarekening	66
4.2.	Toelichting op het overzicht baten en lasten	66
4.3.	Overzicht incidentele baten en lasten.....	68
4.4.	Balans	69
4.5.	Toelichtingen	73
5.	Bijlagen	83
5.1.	SISA	83
5.2.	Taakvelden.....	87
5.3.	Begrotingsrechtmatigheid	87
5.4.	Investeringskredieten	89
5.5.	Controleverklaring.....	89
5.6.	Jaarverslag Woningbedrijf.....	90

1. Inleiding

1.1. Aanbiedingsbrief

Renswoude, 12 juni 2023

Aan de leden van de raad van de gemeente Renswoude,

Financieel resultaat

De jaarrekening Renswoude en Woningbedrijf 2022 sluit met een positief resultaat van € 496.948 (vóór bestemming). Het verschil tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening is € 707.763 (waarvan € 1.024.000 incidenteel). Deze positieve afwijking ten opzichte van de begroting na wijziging wordt in 1.2. Hoofdpijnen financieel resultaat verder toegelicht.

Bestuurlijke hoofdlijnen

Renswoude is bewust zelfstandig om zo adequaat in te kunnen spelen op vragen vanuit de samenleving en de dienstverlening aan inwoners dichtbij te organiseren. De doelstelling van het college blijft om een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie neer te zetten. Enerzijds om de regierol te pakken waar nodig. Anderzijds om in de uitvoering als gemeente zichtbaar en nabij te zijn. Een toekomstbestendige organisatie vraagt blijvende aandacht voor de randvoorwaarden zoals bestuurskracht, financieel gezond zijn, een organisatie die op orde is en een constructieve bijdrage aan regionale samenwerking. Voor deze randvoorwaarden zal het college zich blijvend inzetten.

Energie

Bij het opstellen van de begroting voor 2022, konden we niet voorzien dat de wereld op korte termijn hard zou veranderen. Begin 2022 kregen wij te maken met exorbitant stijgende energieprijzen. Dit kwam onder andere door de grote vraag naar energie bij het weer opstarten van de economieën wereldwijd na de Coronapandemie en de oorlog in Oekraïne. De dure energie werkt door in onze eigen kosten, in die van onze leveranciers en natuurlijk die van de huishoudens in Renswoude.

De groep mensen die hun energierekening niet meer kunnen betalen groeit, zeker nu steeds meer vaste contracten aflopen. Deze problemen treffen niet alleen inwoners met een laag inkomen, ook inwoners met hogere inkomens raken steeds meer in financiële problemen. Naast de bestaande minimaregelingen is de energietoeslag in het leven geroepen om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het rondkomen met hun hogere energiekosten.

Sociaal domein

In de jaarstukken 2022 zien we overschrijdingen op de grote zorgdossiers binnen sociaal domein. Vaak zijn het open-einde-regelingen, waardoor de sturing lastig is. Met name binnen de uitvoering van de Jeugdwet en Participatiewet (BUIG) zien we een zorgwekkende ontwikkeling. Daarnaast zien we al enige jaren, teruglopende baten vanuit de circulaire door bezuinigingen van het rijk. Op basis van deze ontwikkelingen worden er ook hoge kosten verwacht in 2023 en verder. In de voorjaarsrapportage 2023 en de Kadernota 2024 gaan we hier ook verder op in.

Personeel

Ook in 2022 zijn we geconfronteerd met krapte op de arbeidsmarkt. Dit verandert niet op korte termijn. Alle gemeentes in de regio zoeken in dezelfde categorieën personeel en grotere gemeenten hebben in dat krachtenveld nu eenmaal meer salaris te bieden dan Renswoude. De invulling van onze vacatures is een enorme uitdaging. We zijn er in geslaagd vrijwel alle vacatures op een goede manier in te vullen, echter hoofdzakelijk met extern ingehuurd personeel. Dit betekent dat we in het verslagjaar meer kosten hebben gemaakt dan begroot. Daarnaast werken we ook met extern ingehuurde krachten ten behoeve van noodzakelijke specialistische kennis (op bijvoorbeeld juridisch of fiscaal terrein) en zijn door de krappe arbeidsmarkt tarieven voor inhuur gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.

Als onderdeel van de interne budgetbewaking, zitten we strak op de personeelsbudgetten, waardoor overschrijdingen zo beperkt mogelijk zijn gebleven. Bovendien zijn er zoveel mogelijk inhuurconstructies gerealiseerd waarbij de ingehuurde kracht uiteindelijk in dienst komt, huren we krachten gezamenlijk met omliggende gemeenten in, en zetten we in op meer regionale samenwerking.

Oekraïense vluchtelingen

Begin 2022 werden we geconfronteerd met de oorlog in Oekraïne. Veel inwoners van Oekraïne zochten een veilig heenkomen voor het oorlogsgeweld. Renswoude heeft velen van hen met open armen ontvangen. We kunnen trots zijn op de inwoners die hen tijdelijke opvang hebben aangeboden. De gemeente heeft het procedureel mogelijk gemaakt om met voorrang een drietal chalets als flexwoningen voor deze doelgroep te realiseren. Eind 2022 werd het plan voorbereid om de voormalige schoollocatie de Borgwal om te bouwen tot tijdelijke opvanglocatie voor maximaal 42 personen. Medio april 2023 hebben de eerste Oekraïners hun intrek genomen in de Borgwal.

Huis van de inwoners

Er werd uitgekeken naar de nieuwe huisvesting van de gemeente. Het vernieuwde gemeentehuis, huis van en voor onze inwoners, is in november 2022 opgeleverd. Het monumentale gedeelte is gerenoveerd en er is een nieuw deel gebouwd. Voor het dorp is het resultaat duidelijk zichtbaar. Het huidige gemeentehuis zorgt voor een geheel nieuwe dynamiek en is een prachtige locatie om in te mogen werken voor de inwoners van Renswoude.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming, naar aanleiding van deze jaarrekening, vraagt om het vaststellen van:

1. De jaarstukken gemeente Renswoude en Woningbedrijf 2022 met het daarbij behorende jaarrekeningresultaat;
2. De jaarstukken Woningbedrijf 2022 met het daarbij behorende jaarrekeningresultaat;
3. De budgetoverheveling door het in 2023 opnieuw beschikbaar stellen van specifieke budgetten welke niet (volledig) ingezet zijn in 2022 of nodig zijn in 2023;
4. De uiteindelijke mutatie ten gunste of ten laste van de algemene reserve niet geblokkeerd en de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf;
5. De instemming met de overheveling van de restant investeringskredieten zoals opgenomen in de jaarrekening 2022.

Ten aanzien van de budgetten die in 2022 niet (volledig) zijn ingezet, stellen we voor de budgetten waarvoor verplichtingen zijn aangegaan en/of waarvoor een uitgewerkt onderliggend bestedingsplan is opgesteld, over te hevelen naar de exploitatie 2023. De niet-bestede middelen worden bij deze jaarrekening gestort in de algemene reserve niet geblokkeerd. Bij de vaststelling van de jaarrekening stellen we u voor deze budgetten in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen en worden de budgetten weer vanuit de algemene reserve naar de exploitatie overgeheveld.

Resultaatbestemming 2022		
beslispunt 1	Resultaat jaarrekening 2022	496.948
beslispunt 2	Totaal over te hevelen budget naar volgend jaar	-1.577.215
	Toevoeging aan (en daarmee vorming van) bestemmingsreserve kapitaallasten vervanging toplagen voetbalvelden	312.500
	Toevoeging aan (en daarmee vorming van) kapitaallasten vervanging toplagen tennisvelden	64.215
	Toevoeging aan onderhoudsreserve wegen en wegmeubilair	92.000
	Budget externe ondersteuning versterking werkorganisatie	250.000
	Overhevelen onderhoudsbudget wegen voor afronding projecten	38.500
	Overhevelen onderhoudsbudget Woningbedrijf (Van Reedeweg / Van Deylweg)	820.000
beslispunt 3	Te onttrekken uit de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf	820.000
beslispunt 4	Restant te onttrekken uit de algemene reserve (vrij besteedbaar)	260.267

Voor de bestemming van het resultaat stellen we u voor om:

1. Het resultaat van de Jaarrekening 2022 vast te stellen op € 496.948;
2. € 1.577.215 van het niet-bestede budget in 2022 inclusief de te vormen reserves, weer beschikbaar te stellen in 2023;
3. € 820.000 te onttrekken uit de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf;
4. € 260.267 te onttrekken uit de algemene reserve (vrij besteedbaar);
5. In te stemmen met de overheveling van de restant investeringskredieten zoals opgenomen in de Jaarrekening 2022 in de bijlage begrotingsrechtmatigheid.

De toelichting op deze bestemming, kan gevonden worden bij onderdeel 1.2. Hoofdpijnen financieel resultaat.

Wij nodigen u uit tot behandeling van de Jaarstukken 2022 over te gaan.

Burgemeester en wethouders van Renswoude,

Burgemeester,
Mw. P. Doornenbal-van der Vlist

de Secretaris,
Dhr. E.J. Jansonijs

1.2. Hoofdlijnen financieel resultaat

Ontwikkeling resultaat op hoofdlijnen

De jaarrekening 2022 sluit af met een positief resultaat van € 496.948 (vóór bestemming). Het verschil tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening is € 707.763 (waarvan € 1.024.000 incidenteel). Deze positieve afwijking ten opzichte van de begroting na wijziging wordt onder meer verklaard door het resultaat Woningbedrijf en de Spuk Oekraïne.

	Rekening 2021	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
		primair	na wijziging			
Totaal lasten programma's	12.440	12.755	14.585	14.229	356	v
- Programma 1. Dienstverlenend domein	1.676	1.817	1.847	1.568	279	v
- Programma 2. Sociaal domein	4.563	4.447	4.830	5.453	-623	n
- Programma 3. Fysiek domein	6.201	6.491	7.908	7.209	699	v
Totaal baten programma's	6.754	5.708	7.213	9.099	1.886	v
- Programma 1. Dienstverlenend domein	88	153	161	309	147	v
- Programma 2. Sociaal domein	640	824	1.143	1.026	-117	n
- Programma 3. Fysiek domein	6.026	4.731	5.909	7.765	1.855	v
Saldo baten / lasten programma's	-5.686	-7.047	-7.372	-5.130	2.242	v
- Algemene dekkingsmiddelen	9.074	7.776	8.630	9.453	823	v
- Overhead	-2.285	-1.518	-2.005	-2.961	-956	n
- Vennootschapsbelasting	-132	-25	-141	-262	-121	n
Saldo baten / lasten programma's voor mutaties reserves	972	-813	-888	1.099	1.988	v
Totaal toevoegingen reserves	4.773	92	1.518	1.973	-455	n
Totaal onttrekkingen reserves	4.410	910	2.196	1.371	-825	n
Saldo reserves	-363	818	677	-602	-1.279	n
Resultaat voor bestemming	609	5	-211	498	708	v
Af: Incidentele posten	-56	0	-250	774	1.024	v
Totaal excl. Incidentele posten	664	5	39	-276	-316	n

Ontwikkeling begrotingssaldo

Het verloop van het begrotingssaldo na de tussenrapportages en begrotingswijzigingen is als volgt:

	Omschrijving	Bedrag
A	Saldo primitieve begroting 2022	5
B	Mutatie tussenrapportages	-104
C	Overige wijzigingen	-102
D (A t/m C)	Begrotingssaldo na wijzigingen	-211
E	Positieve afwijkingen jaarrekening	708
F (D+E)	Jaarrekening resultaat 2022	498

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging of de begrotingsonrechtmatigheden meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de externe accountant zijn de criteria "passend binnen het door de raad uitgezette beleid", "sprake van compensatie door direct gerelateerde opbrengsten", "open-einde-regelingen" en "overschrijding geconstateerd vóór of na verantwoordingsjaar" van belang. Uit het onderstaande overzicht blijkt bij twee van de vijf programma's dat de lasten lager waren dan begroot na wijziging, dus formeel rechtmatig zijn. De overschrijding op de resterende drie programma's wordt in de bijlagen (paragraaf 5.3) toegelicht.

programma	begroot	realisatie	verschil	% afwijking
Programma 1. dienstverlenend domein	1.847	1.568	279	15%
Programma 2. sociaal domein	4.830	5.453	-623	-13%
Programma 3. fysiek domein	8.000	7.589	411	5%
Programma 4. algemene dekkingsmiddelen	1.712	2.195	-484	-28%
Programma 5. overhead	2.412	3.003	-591	-25%
	18.800	19.808	-1.008	

Onderbouwing financiële afwijkingen

In onderstaande tabel is een analyse opgenomen van de significante afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2022 na verwerking van alle begrotingswijzigingen. Waar mogelijk worden mutaties gesaldeerd.

Omschrijving	Programma	Verschil in €
Inkomensregelingen energietoeslag	2	-126.000
Mutaties voorziening sociaal domein	2	377.000
Personeelskosten sociaal domein	2	-320.000
Inkomensregelingen en maatwerkdienstverlening	2	-275.000
Onderhoudsbudget Woningbedrijf	3	820.000
Specifieke uitkering opvang Oekraïense vluchtelingen	3	849.000
Mutaties reserve Woningbedrijf	3	-790.000
Algemene uitkering	4	957.000
Resultaat op treasury	4	-212.000
Mutaties reserve overhead	5	-147.000
Personeelskosten overhead	5	-385.000
Totaal saldo afwijkingen		748.000

Inkomensregelingen energietoeslag (lasten + € 126.000)

De verstrekte energietoelagen zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de uitvoering van de energietoeslag was er € 190.000 beschikbaar. Uiteindelijk is er € 316.000 gerealiseerd. Dit betreft een open-einde-regeling.

Mutaties voorziening Sociaal domein (baten + € 377.000)

Voor de vervanging van de toplagen van voetbalvelden en tennisbanen waren er voorzieningen gevormd. De vervanging heeft plaatsgevonden in 2022. De voorzieningen zijn vrijgevallen. Deze vrijval is niet geraamd. De bedragen worden via resultaatbestemming weer gereserveerd voor een reserve kapitaallasten voor de nieuwe velden.

Personeelskosten Sociaal domein (lasten + € 320.000)

Over het gehele programma sociaal domein zien we door een toename van aanvragen voorzieningen en uitkeringen, de druk op de werkorganisatie toenemen. Hierdoor is er extra personele inzet ingezet voor o.a. het Dorpsteam, Jeugd en de Wmo. Dit betreffen open-einde-regelingen en deze ondersteuning is noodzakelijk.

Inkomensregelingen (lasten + € 66.000)

De uitkeringen in het kader van de Wet BUIG (incl. IOAW, IOAZ en Bbz) zijn € 74.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de uitvoering van de Wet BUIG en de Wmo is € 155.000 geraamd. Er is € 171.000 gerealiseerd. Voor de uitvoering van de Wet Wsw is er € 24.000 minder gerealiseerd dan geraamd.

Maatwerkdienstverlening (lasten + € 209.000)

Er zijn méér uitkeringen en zorgvoorzieningen in het kader van de Wmo en de Jeugdwet verstrekt in 2022 dan geraamd. Dit heeft geleid tot een overschrijding. De Wmo-voorzieningen zijn € 47.000 hoger uitgevallen dan geraamd. De Jeugdzorg-voorzieningen zijn € 69.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de uitvoering van de Jeugdwet is € 45.000 geraamd. Er is € 138.000 gerealiseerd. Dit betreffen open-einde-regelingen.

Onderhoudsbudget Woningbedrijf (lasten - € 1.013.000, baten + € 229.000)

De lasten met betrekking tot het woningbedrijf zijn € 1.013.000 lager dan geraamd. Een groot deel van deze onderbesteding heeft te maken met het project verduurzaming en onderhoud van de Van Reedeweg / Van Deylweg. € 820.000 is bedoeld voor groot onderhoud van de voorzijde van woningen, kozijnen inclusief HR++ glas, spouwisolatie, moderniseren toilet en badkamer en aanbrengen mechanische ventilatie. Een klein deel is slechts uitgevoerd in 2022, maar een groot deel in 2023. Dit komt door een vertraging in de aanbestedingsprocedure. De € 820.000 zal via resultaatbestemming beschikbaar gesteld worden in 2023. Dit gaat ten laste van de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf. De baten met betrekking tot het Woningbedrijf zijn € 229.000 hoger dan geraamd. Dit komt mede doordat de doorbelasting van overhead aan het Woningbedrijf is verantwoord in programma 3 Fysiek domein, maar de raming is opgenomen in programma 5 Overhead voor € 369.000.

Specifieke uitkering opvang Oekraïense vluchtelingen (lasten + € 109.000, baten + € 958.000)

De specifieke uitkering (SPUK) met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen was niet opgenomen in de primaire begroting. Bij de najaarsrapportage is een begrotingswijziging uitgevoerd voor de lasten van € 521.000. Uiteindelijk is dit € 630.000 geworden. De hoogte van deze SPUK was niet tijdig in te schatten, omdat de regelgeving rondom deze SPUK pas laat in het jaar 2022 bekend is gemaakt door het Rijk. De baten zijn uiteindelijk € 958.000.

Mutaties reserves Woningbedrijf (lasten + € 289.000, baten - € 571.000)

Het Woningbedrijf heeft in 2022 een positief resultaat gerealiseerd van € 289.000. Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf. In de begroting was rekening gehouden met een negatief resultaat van € 501.000 en dus een onttrekking uit de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf. Deze post is niet gerealiseerd, omdat het Woningbedrijf in 2022 een positief resultaat heeft gerealiseerd van € 289.000. Dit maakt het verschil van € 790.000.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (baten + € 957.000)

De algemene uitkering blijkt € 957.000 hoger te zijn dan geraamd. Dit komt vooral omdat de decembercirculaire niet meer is verwerkt in de begroting. Hier zaten nog incidentele middelen in voor 2022. Daarnaast is er een deeluikering Jeugdzorg van € 278.000 en een deeluikering energietoeslag van € 239.000 begroot op programma 2 Sociaal domein en is verantwoord op dit programma.

Resultaat op de treasury functie (lasten + 212.000)

Het resultaat op de totale treasury functie geeft hogere lasten. Dit wordt mede veroorzaakt door hogere financieringskosten voor de leningportefeuille.

Mutaties reserve overhead (baten - € 147.000)

In de begroting is een onttrekking uit de bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis opgenomen van € 147.000. Deze post is niet gerealiseerd, omdat het gemeentehuis pas in 2023 in gebruik is genomen. Vanaf 2023 wordt hierop afgeschreven.

Salarislasten binnen het programma overhead (lasten + € 385.000)

2022 was door diverse ontwikkelingen en omstandigheden een heel bijzonder jaar. Het is een jaar van economische onzekerheden zoals een ongewoon hoge inflatie en krappe arbeidsmarkt. Deze omstandigheden zorgen ervoor dat het zeer lastig is om goed te begroten, omdat niet alles is te voorzien. Hierdoor zijn we na het vaststellen van de Najaarsrapportage geconfronteerd met prijsstijgingen voor o.a. lonen.

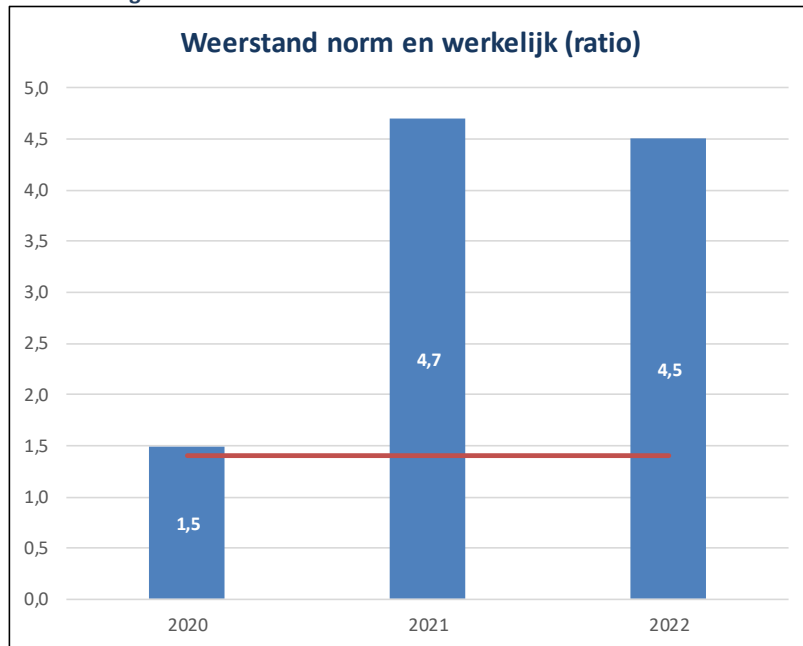
De begrotingsmethodiek van de gemeente Renswoude houdt rekening met een stelpost voor loon- en prijsstijgingen die gebaseerd wordt op basis van de Kadernota. Het inflatiecijfer wordt afgegeven door het Centraal Planbureau. Dit zijn allemaal inschattingen. In een normaal jaar kunnen kostenverhogingen hierdoor prima opgevangen worden, maar door de bijzondere omstandigheden in 2022 konden deze met deze stelpost niet opgevangen worden. Dit leidt tot hogere kosten die niet waren voorzien.

De krappe arbeidsmarkt vertaalt zich dus in hogere personeelslasten. Vacatures laten zich slecht invullen en inhuur voor de bedrijfscontinuïteit is noodzakelijk. Naast deze zeer ingewikkelde markt, zijn we ook geconfronteerd met een hoge kostenindexatie op uurtarieven. Dit zien we in de gehele arbeidsmarkt terug, ook organisatie breed op de verschillende disciplines. Renswoude begroot een betrekkelijk laag inhuurbudget, omdat deze kosten gedekt dienen te worden uit de salarisbegroting. Dit gaat echter alleen op onder normale omstandigheden. Bovenop de reguliere inhuur, is er het laatste kwartaal binnen diverse disciplines extra ingehuurd door uitval van personeel en de opstart van projecten. Hierbij moet gedacht worden aan extra capaciteit voor projecten binnen het team Ruimte, team Middelen en team Samenleving. Net als afgelopen jaar zien we een overschrijding op de totale salariskosten. Het zijn kosten vanuit bestaand beleid en deze konden niet tijdig gemeld worden. De druk op de arbeidsmarkt en onze werkorganisatie zien wij op korte termijn niet verminderen.

Ondanks dat we kritisch zijn en via een personeelsprognose de budgetten nauwlettend in de gaten houden, is de verwachting dat we ook in 2023 het personeelsbudget zullen overschrijden. Wij stellen daarom voor om € 250.000 over te hevelen via resultaatbestemming naar 2023.

1.3. Dashboard financiën

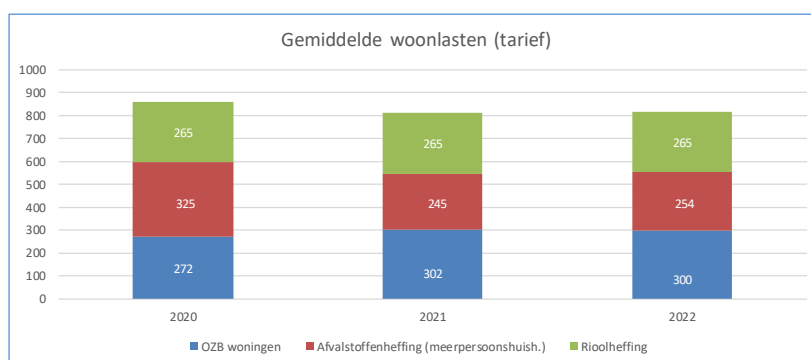
Ontwikkeling weerstandsratio

Het weerstandsratio daalt iets in 2022. De norm vanuit de raad is 1,4. Voor 202 komt het ratio uit op 4,5. De risico's zijn licht gestegen. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vindt u hierover meer informatie.

Ontwikkeling gemiddelde woonlasten

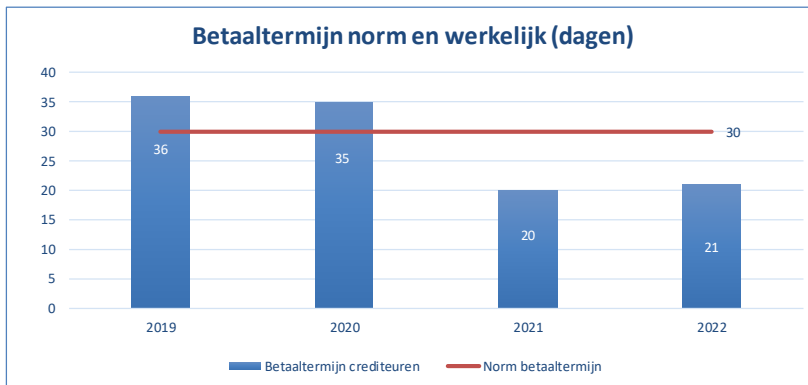
Omschrijving (bedragen in €)	2020	2021	2022
OZB-aanslag woning met gemiddelde waarde	272	302	300
Afvalstoffenheffing (meerpersoonshuish.)	325	245	254
Tarief rioolheffing (meerpersoonshuish.)	265	265	265
Totaal	862	812	818

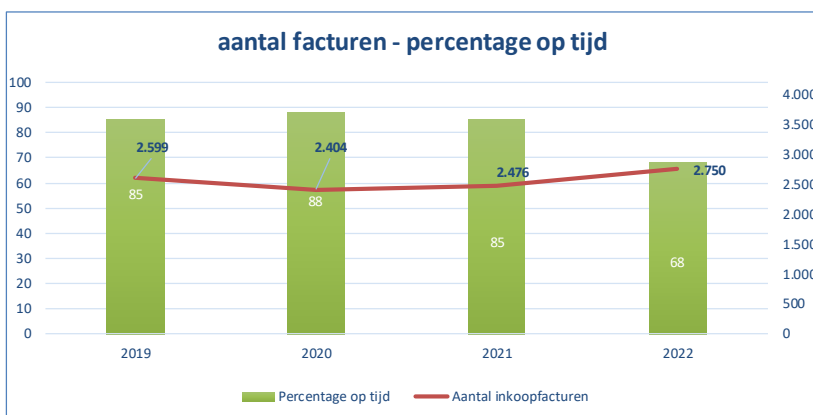
Een vergelijking van gemiddelde woonlasten tussen verschillende gemeenten is lastig. Er moet rekening gehouden worden met tarieven en grondslagen (woningwaarde). Alle tarieven worden gepubliceerd via www.coelo.nl. Voor deze gegevens is uitgegaan van OZB-aanslag met gemiddelde waarde, tarief afvalstoffenheffing en rioolheffing (meerpersoonshuishouden).

Ontwikkeling betaaltermijn crediteuren

Crediteuren gegevens	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde doorlooptijd ontvangstdatum - betaaldatum	36 dagen	35 dagen	20 dagen	21 dagen
Aantal inkoopfacturen	2.599	2.404	2.476	2.750
Aantal inkoopfacturen op tijd betaald	2.214	2.106	2.096	1.870
Percentage op tijd	85	88	85	68
Percentage te laat	15	12	15	32

De gemeente Renswoude betaalt haar facturen gemiddeld binnen 21 dagen. De wettelijke norm voor de gemiddelde betaaltermijn is vastgesteld op 30 dagen.

In 2022 zijn 2.750 facturen ontvangen en verwerkt. 1.870 inkoopfacturen zijn op tijd betaald, wat neerkomt op 68%. In 2022 zijn wel veel meer inkoopfacturen verwerkt.

2. Programmaverantwoording

2.1. Programma dienstverlenend domein

Portefeuillehouder(s): P. Doornenbal-van der Vlist, H.H van der Schoor

Dit programma bevat de volgende taakvelden:

- I. **Bestuur** (college, bestuurlijke samenwerking, raad, griffie)
- II. **Veiligheid** (crisisbeheer en brandweer, openbare orde en veiligheid)
- III. **Economische zaken** (economische ontwikkeling, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen)
- IV. **Recreatie en Toerisme** (economische promotie, toerisme)
- V. **Cultuur** (cultuurpresentatie, productie en participatie, cultureel erfgoed, media, bibliotheek)
- VI. **Ondersteunende diensten** (burgerzaken, klantcommunicatie, privacy)

Ambities

Raad en college staan dicht bij de Renswoudenaar. Wij zijn benaderbaar en hechten waarde aan een goede relatie met de inwoners van Renswoude. Wij staan ten dienste van de inwoners van Renswoude en werken hierbij nauw samen met de gemeente Veenendaal en binnen Regio Foodvalley. Iedereen kan bij ons terecht en wij communiceren open en transparant. Het is belangrijk dat we ons veilig voelen thuis en in ons dorp. Veiligheid is een gezamenlijke inspanning. Daarom stimuleren wij de bereidheid van onze inwoners om verdachte of onveilige situaties te melden, zodat de overheid kan ingrijpen. Een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie is belangrijk voor de verzorging van een adequate dienstverlening. Om dit te realiseren zijn we voortvarend aan de slag gegaan met de realisatie van goede huisvesting voor bestuur en organisatie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018-2022
- Stip op horizon, toekomstbestendig Renswoude

- Algemene Plaatselijke Verordening 2016
- Gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan Heuvelrug 2019-2022
- Drank- en horecaverordening Renswoude 2013
- Verordening op de heffing en invordering toeristenbelasting
- Erfgoedverordening gemeente Renswoude 2018
- Subsidieverordening gemeentelijke monumenten Renswoude 2018

Verbonden partijen

- Regio Foodvalley
- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Programmaonderdeel 2.1.1: Bestuur

Wat wilden we bereiken?

1. We willen een betrouwbare en benaderbare gemeente zijn

Wat hebben we bereikt?

1. Wij nemen besluiten zoveel mogelijk in de openbaarheid
2. Wij betrekken inwoners vroegtijdig bij het maken van beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen
3. Wij communiceren open en eerlijk

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. De dienstverlening aan onze inwoners is volledig doorgegaan

Programmaonderdeel 2.1.2: Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

1. Overlast door foutgeparkeerde voertuigen tot een minimum beperken
2. Voorkomen dat bedrijven ontstaan waar criminele activiteiten plaatsvinden of met activiteiten die als dekmantel dienen voor criminele activiteiten
3. Aanpak ondermijning
4. Aanpak snelheidsovertredingen
5. Overlast van loslopende honden en hondenpoep verminderen
6. Terugdringen van de zogenaamde High Impact Crimes (HIC)
7. Digitale veiligheid

Wat hebben we bereikt?

1. We constateren dat er minder voertuigen of aanhangwagens langdurig gestald worden op de vrachtwagenstrook op het bedrijventerrein. Ook worden er bijna geen vrachtwagens meer geconstateerd die voor langere tijd op de openbare weg geparkeerd staan waar het niet is toegestaan. Autowrakken mogen niet meer langdurig op de openbare weg worden gestald. Daarnaast wordt parkeeroverlast en foutparkeren sneller aangepakt.
2. Er is beleid opgesteld om ondermijning tegen te gaan en risicobranches in kaart te brengen.
3. Er is meer bewustwording gecreëerd bij de inwoners, ondernemers op het bedrijventerrein en agrarische ondernemers. Ook is er meer zicht op het bedrijventerrein ontstaan. Meld Misdaad Anoniem heeft meer bekendheid gekregen, de meldingen van Meld Misdaad Anoniem zijn ontvangen en de samenwerking met de organisatie is versterkt. Bovenstaande heeft geleid tot een versterking van de relatie tussen agrarische ondernemers, de politie, de gemeente, het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en Meld Misdaad Anoniem.
4. Er is in samenwerking met de politie gehandhaafd op snelheidsovertredingen. Indien nodig is er corrigerend of verbaliserend opgetreden.
5. De boa's controleren actief op de overlast van loslopende honden en het verminderen van hondenpoep overlast.
6. Na de forse daling van woninginbraken in 2021 zijn deze in 2022 weer iets gestegen (van 6 naar 10), maar nog steeds onder het aantal van voorgaande jaren (12 en 20). De geweldsdelicten zijn ten aanzien van 2021 afgenomen.
7. Doormiddel van HackShield leren kinderen (8-12 jaar) zich spelenderwijs te wapenen tegen cybercriminaliteit. Meerdere basisscholen hebben meegedaan met de klassencompetitie van HackShield, met een afsluitende dag voor de deelnemers in Ouwehands Dierenpark.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. In samenwerking met de boa's is er actief gecontroleerd en gehandhaafd op foutparkeren. Er zijn boetes uitgedeeld en bestuurlijke herstelsancties opgelegd of uitgevoerd.
2. Er is beleid opgesteld waarmee uitvoering kan worden gegeven aan de Wet Bibob.
3. In de Week van de Veiligheid is extra aandacht uitgegaan naar ondernemers in de agrarische sector, o.a. door middel van een ondernemingslunch en de komst van een mobiel drugsclub als escaperoom. In de aanpak van ondermijning wordt samengewerkt met de politie, omliggende gemeenten en het RIEC om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen en te onderhouden.
4. De mogelijkheden voor de boa's om hierop te handhaven zijn beperkt, in samenspraak met de politie zijn er verkeerscontroles uitgevoerd.
5. In samenwerking met de boa's is er actief gecontroleerd op overlast van loslopende honden en het verminderen van hondenpoep. Er is een nieuw artikel geïntroduceerd voor de vernieuwde APV die het boa's mogelijk maakt om te controleren en te handhaven op de aanwezigheid van een opruimmiddel wanneer mensen de hond uitlaten. Er is een bericht geplaatst in de Heraut om inwoners bewust te maken van het probleem en er zijn gesprekken geweest met inwoners waarin meer duidelijkheid is gecreëerd over de grenzen van onze mogelijkheden als gemeente om hiertegen op te treden.
6. We faciliteren bewoners in het oprichten van WhatsApp buurtpreventie groepen en onderzoeken de uitgifte van gratis mobiele alarmsystemen (mobeyes) tijdens vakanties.
7. Het thema digitale veiligheid is in samenwerking met omliggende gemeenten geprioriteerd. Er is gestart met een gezamenlijke werkgroep (politie en gemeenten) om de aanpak te ontwikkelen en te onderhouden.

Programmaonderdeel 2.1.3: Economische zaken

Wat wilden we bereiken?

1. Ondernemers kunnen ondernemen in een veilige en aantrekkelijke omgeving
2. We blijven inzetten op een levendig Dorpshart

Wat hebben we bereikt?

1. Werken aan een veilige omgeving staat weer actief op de agenda vanuit de gemeente
2. Het Dorpshart is een plek aan het worden waar je even kunt bijpraten als je bekenden tegen komt of met je kinderen even naar buiten wilt

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Met het aanstellen van een medewerker Openbare Orde & Veiligheid, kan de gemeente nu samen met de ondernemers aan de veiligheid in de omgeving werken
2. Het Dorpshart gaat voorzien worden van enkele groenvoorzieningen en zitmeubelen. Ook verwachten we in 2023 de speelplaats af te kunnen maken (naar aanleiding van de keuze die door bewoners gemaakt kon worden uit twee ontwerpen in 2021).

Programmaonderdeel 2.1.4: Recreatie en toerisme

Wat wilden we bereiken?

1. Het toerisme in Renswoude bevorderen
2. Bundeling en versterking van bestaande activiteiten/initiatieven op het gebied van recreatie en toerisme
3. Bekendheid en gebruik wandelpaden vergroten

Wat hebben we bereikt?

1. Renswoude staat als toeristische locatie in alle uitingen van Bezoek De Utrechtse Heuvelrug vermeld (Toeristisch Promotie orgaan van de regio) in 2023. Daarnaast is de Verkenneroute Renswoude geopend in 2022 en is deze terug te vinden op de website van het RBT Utrechtse Heuvelrug.
2. In de Promotie Commissie Renswoude zijn in 2023 (bijna) alle partijen actief die een raakvlak hebben met recreatie en toerisme, hierdoor is onderlinge afstemming over activiteiten makkelijker. We bereiden een gezamenlijke folder (van de Historische Vereniging, het Kasteel, de Koepelkerk en de bibliotheek) met alle zomeractiviteiten in Renswoude voor. Dit is een goed voorbeeld van verder gaande samenwerking op dit vlak.
3. Vanuit de Provincie Utrecht is er het project Herziening Wandelrouten netwerk Utrecht-Oost gestart, hierbij heeft de gemeente Renswoude in samenspraak met belanghebbende partijen in Renswoude haar wensen kenbaar gemaakt en deze worden meegenomen in de realisatie van het project in 2023 en 2024. De startpunten van de Verkenneroute sluiten aan op enkele wandelpaden die starten in Renswoude of door Renswoude lopen en nodigen uit om daar ook gebruik van te

maken. Ook de verkeersveiligheid van bezoekers van de Toeristische Overstap Plaatsen in Renswoude is door de gemeente Renswoude nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij de provincie Utrecht (als beheerder van de TOP) en het RBT. Dit staat inmiddels (2023) dan ook als agendapunt op de diverse overleggen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. We zijn als gemeente (op ambtelijk en bestuurlijk niveau) aanwezig bij de diverse overlegstructuren van het Regionaal Bureau Toerisme om Renswoude als Toeristische locatie op de kaart te houden. De Verkennersroute is mede tot stand gekomen en gefinancierd door de gemeente.
2. Actief werven van nieuwe leden voor de Promotie Commissie Renswoude.
3. Actief overleg vanuit gemeente met partijen in Renswoude die wensen voor aanpassingen hadden. Daarna heeft de gemeente deze wensen met de projectleider besproken en aangedrongen op meenemen van deze wensen in de realisatie. Bij de startpunten van de Verkennersroute zijn borden geplaatst die aansluiten op de bestaande wandelpaden die door Renswoude lopen.

Programmaonderdeel 2.1.5: Cultuur

Wat wilden we bereiken?

1. Bekendheid van cultuur en erfgoed vergroten en het bezoek van inwoners en toeristen stimuleren.
2. Bibliotheekvoorziening voor onze inwoners.

Wat hebben we bereikt?

1. Inwoners en toeristen hebben aan allerlei culturele activiteiten deelgenomen. Er zijn voorbereidingen getroffen om een aantal nieuwe gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Met financiële ondersteuning van de gemeente heeft zowel een Kunstroute Renswoude als Beeldenroute plaatsgevonden. Ook heeft de Open Monumentendag 2022 in Renswoude plaatsgevonden (in samenwerking met Scherpenzeel en Woudenberg). Deze was erg succesvol met een grote opkomst van bezoekers. Ook waren er tentoonstellingen van lokale kunstenaars te zien in de bibliotheek.
2. De bibliotheek in Renswoude dient als een plek voor informatie, ontmoeting, boeken en allerlei activiteiten voor alle inwoners.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. We hebben subsidies aan culturele verenigingen en organisaties verleend. Samen met de Historische Vereniging Renswoude heeft de gemeente Renswoude de Open Monumentendag 2022 georganiseerd. De kosten van de verzekering van de tentoonstellingen zijn betaald door de gemeente, zodat deze plaats konden vinden.
2. We hebben de subsidie Bibliotheek en het Taalhuis verleend. We hebben activiteiten en ontmoeting voor verschillende doelgroepen in de bibliotheek gestimuleerd en (mee) georganiseerd.

Programmaonderdeel 2.1.6: Ondersteunende diensten

Wat wilden we bereiken?

1. Behouden en verbeteren van de goede dienstverlening en uitvoering van taken
2. Voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
3. Overgaan op volledig digitaal werken

Wat hebben we bereikt?

1. Uitbreiding van de openingstijden en het in gebruik nemen van het portaal burgerzaken.
2. Vastgesteld wat de strekking is van nieuwe beleid wordt 2023-2027. Bewustwording en risico gericht werken AVG binnen (o.a. binnen sociaal domein). Risico's in kaart gebracht en gemitigeerd voor opvang ontheemden en samenwerking knooppunt jeugd.
3. De eerste fase van het digitale werken is uitgerold. Alle medewerkers zijn in het bezit van een laptop en alle applicaties, bestanden en systemen zijn vanuit huis of andere werkplekken te benaderen.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. Geëxperimenteerd met de openingstijden tijdens de huidige werkuren. We zijn nu open, wanneer de burger er behoefte aan heeft. Voor werktijd, na werktijd en na schooltijd. Het portaal Burgerzaken is een geautomatiseerd systeem waar de burgerzakenmedewerker gebruikt van maakt. Dit is een zeer gebruikersvriendelijk systeem met daarin verwerkt een helpdeskfunctie, bij iedere vervolgstap geeft het systeem aan wat de burger moet aanleveren.

- Bepaald dat we meer gaan sturen op risico's en daar keuzes in gaan maken. Summerschool 4 sessies (AVG mini, verwerkersovereenkomsten, datalekken en DPIA) waar medewerkers dorpssteam en andere aanwezig waren. Werksessies met medewerkers dorpssteam Renswoude en participatiewet Veenendaal. Gesprekken en risico's inzichtelijk gemaakt betreffende opvang ontheemden, ondersteuning ontheemden en knooppunt jeugd foodvalley in samenwerkingsverband.
- In samenwerking met ICT Veenendaal hebben we de uitrol gedaan van alle laptops en de digitale werkomgeving beschikbaar gemaakt (rondom de verhuizing terug naar de Dorpsstraat). Fase twee van de digitale werkplek staat op het punt van uitrollen.

Financieel overzicht

Totaal programma 1 Dienstverlenend domein	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	1.817	1.847	1.568	279	v
Totaal baten	153	161	309	147	v
Saldo voor bestemming	-1.664	-1.686	-1.259	427	v
Toevoeging reserves	0	0	0	0	n
Onttrekking reserves	25	25	22	-3	n
Saldo reserves	25	25	22	-3	n
Saldo na bestemming	-1.639	-1.661	-1.237	424	v

Toelichting verschillen

Programma 1 Dienstverlenend domein					
		Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
1	Dienstverlenend domein	Bestuur	942	742	200
1	Dienstverlenend domein	Burgerzaken	185	154	31
1	Dienstverlenend domein	Crisisbeheersing en brandweer	437	443	-6
1	Dienstverlenend domein	Openbare orde en veiligheid	99	69	30
1	Dienstverlenend domein	Economische ontwikkeling	17	0	17
1	Dienstverlenend domein	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Economische promotie	45	34	10
1	Dienstverlenend domein	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	25	49	-24
1	Dienstverlenend domein	Musea	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Cultureel erfgoed	20	2	18
1	Dienstverlenend domein	Media	77	74	3
		Subtotaal lasten:	1.847	1.568	279
		Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
1	Dienstverlenend domein	Bestuur	32	104	72
1	Dienstverlenend domein	Burgerzaken	76	113	37
1	Dienstverlenend domein	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Openbare orde en veiligheid	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Economische ontwikkeling	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2	0	-2
1	Dienstverlenend domein	Economische promotie	51	90	39
1	Dienstverlenend domein	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Musea	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Cultureel erfgoed	0	1	1
1	Dienstverlenend domein	Media	0	0	0
		Subtotaal baten:	161	309	147
		Saldo voor bestemming	-1.686	-1.259	427
1	Dienstverlenend domein	Toevoegingen reserves	0	0	0
1	Dienstverlenend domein	Onttrekkingen reserve	25	22	-3
		Subtotaal reserves:	25	22	-3
		Saldo na bestemming	-1.661	-1.237	424

Afwijkingen:

Doorbelasting salarissen programma 1 (lasten - € 76.000)

Over het gehele programma Dienstverlening zien we een lagere doorbelasting van salariskosten. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder uren gerealiseerd zijn dan er begroot waren. Oorzaken hiervan zijn te vinden in bijvoorbeeld vacatures die niet zijn ingevuld of vertrek van medewerkers.

Bestuur (lasten - € 200.000, baten + € 72.000)

De geraamde lasten op dit taakveld zijn € 200.000 lager dan begroot. Dit wordt dus voor een gedeelte verklaard door lagere doorbelasting salarissen. Op dit taakveld zit ook de dotatie en onttrekking voor de voorziening pensioenen voormalig bestuurders. Er was voor 2022 een dotatie (lasten) begroot van € 90.000 en een onttrekking (baten) van € 20.000. Op basis van een actuariële waarde berekening door Visma is per 31-12-2022 de nieuwe voorziening bepaald. Jaarlijks wordt de pensioen voorziening geactualiseerd en dit geeft een bijstelling van de actuele waarde in de voorzieningen. Visma is het bedrijf dat dit regelt. De rekenrente hierbij is 2,472%. Hierdoor is er een onttrekking van € 30.000 (baten) en een vrijval van € 62.000 (baten) gerealiseerd. Dit leidt uiteindelijk tot een voordeel in de lasten van € 90.000 en een voordeel in de baten van € 72.000.

Een bijdrage aan Regio Foodvalley was begroot op € 71.000, waarvan in 2022 € 25.000 tot besteding is gekomen. Daarnaast was er € 50.000 op de balans gereserveerd voor de Regiodeal. Hiervan is € 44.000 vrijgevallen in 2022, dat dit deel reeds in voorgaande jaren is uitbetaald aan Regio Foodvalley. Dit leidt tot een voordeel op de lasten van € 90.000.

Burgerzaken (lasten - € 31.000, baten + € 29.000)

Op dit taakveld waren o.a. kosten geraamd voor onderhoud aan machines en apparaten van Burgerzaken van € 25.000, welke niet tot besteding zijn gekomen. Het onderhoud was niet nodig in 2022. Tevens is er voor € 29.000 meer aan baten gerealiseerd door leges bij reisdocumenten en rijbewijzen.

Economische promotie (baten + € 39.000)

De realisatie van de toeristenbelasting 2022 was € 7.000 hoger. Daarnaast is er een extra baat gerealiseerd van € 33.000 doordat er een discussie liep bij een ondernemer over de toeristenbelasting van 2021. Deze baten zijn ten gunste van 2022 gekomen.

2.2. Programma sociaal domein

Portefeuillehouder(s): P. Doornenbal-van der Vlist, J.A.M. Dirven

Dit programma bevat de volgende taakvelden:

- I. **Onderwijs** (onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid, leerlingenzaken en leerplicht, voorschoolse en vroegschoolse educatie en peuteropvang)
- II. **Sport** (sportbeleid en activering, sportaccommodaties)
- III. **Sociaal Domein** (inkomensregelingen, begeleidende participatie, arbeidsparticipatie, samenkracht en burgerparticipatie, dorpssteam, volksgezondheid, maatwerkvoorziening WMO 2015, maatwerkdienstverlening 18+ en 18-, geëscaleerde zorg 18+ en 18-)

Ambities

In het Coalitieakkoord 2018-2022 hebben we als speerpunt benoemd: We komen op voor de zwakkeren in de samenleving. Dat is vervolgens uitgewerkt onder het programmapunt Sociaal Actief. Sociaal Actief betekent in onze ogen betrokkenheid, geen betutteling. Iedereen verdient goede zorg. Als je gezondheid je in de steek laat, helpen we elkaar. We vinden het vanzelfsprekend dat familie, burens en vrijwilligers elkaar helpen. Ook kerken en vrijwilligersorganisaties dragen hier hun steentje aan bij

De volgende punten worden uitgevoerd in samenspraak met de bevolking, de cliënten van het Sociaal Domein alle betrokken partijen, waaronder vooral de vrijwilligers, ambtenaren en gemeenteraad.

- Wij zorgen dat professionele medewerkers klaar staan voor de ondersteuning die nodig is;
- Mensen die, tijdelijk of permanent, niet zelfstandig kunnen functioneren, krijgen ondersteuning. Het uitgangspunt bij hulpverlening moet daarbij zijn: één gezin, één aanspreekpunt. Het Dorpssteam speelt hierin een cruciale rol;
- We stimuleren een levendig verenigingsleven door een breed gedragen subsidiebeleid dat recht doet aan behoeften van onze inwoners en de wensen van de verenigingen;
- Wij kopen zorgdiensten scherp in, waarbij de zorgbehoefte leidend is; in principe binnen de daarvoor beschikbare zorgbudgetten.

Het programmapunt Sociaal Actief bevat een ambitie: Werken aan een integraal Sociaal Domein met een Renswouds gezicht. Integraal betekent dit, dat alle beleidsvelden van het Sociaal Domein in hun onderlinge relatie worden bekeken. Voor Renswoude betekent dit dat de gemeente bereikbaar moet zijn voor al haar inwoners. Het Sociaal Domein al haar cliënten moet kennen, voor hen toegankelijk moet zijn en een eigen actieve regie heeft.

Kaderstellende beleidsnota's

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Renswoude 2010
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer (2022)
- Nadere regels gemeentelijke compensatie voor eigen bijdrage in de kosten van kinderopvang
- Subsidieregeling Peuteropvang en VE-peuteropvang gemeente Renswoude 2020
- Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Renswoude 2015, 2019, gemeente Renswoude
- Beleidsregel meerkosten chronisch zieken en gehandicapten
- Subsidieverordening 2001*
- Re-integratieverordening Participatiewet Renswoude 2015
- Afstemmingsverordening Participatiewet IOAW en IOAZ 2015
- Verordening individuele inkomenstoelage gemeente Renswoude 2015
- Regeling Sociale Werkvoorziening Zuid-Oost Utrecht
- Beleidsplan Schulddienstverlening en preventie 2018-2022
- Beleidsregels individuele inkomenstoelage Participatiewet Renswoude 2015
- Beleidsregel Krediet hypotheek PW 2016
- Beleidsregel Scholingsplicht
- Beleidsregel Taaleis 2016
- Algemene Subsidieverordening gemeente Renswoude 2021
- Subsidiebeleidsnota gemeente Renswoude (2022)
- Nadere subsidieregels gemeente Renswoude (2021)
- Beleidsplan sociaal domein (2019-2022)
- Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, 2019 gemeente Renswoude
- Verordening Jeugdhulp gemeente Renswoude 2015

Verbonden partijen

- IW4 Bedrijven Sociale Werkvoorziening, gevestigd in Veenendaal
- GGD regio Utrecht, gevestigd te Zeist

Programmaonderdeel 2.2.1: Onderwijs

Wat wilden we bereiken?

1. De huisvesting op orde houden.
2. Jongeren dienen kennis en vaardigheden te hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven
3. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) aanbod voor kinderen met een risico op een taalachterstand

Wat hebben we bereikt?

1. Huisvesting is op orde.
2. Er is een multidisciplinaire aanpak gericht op voorkomen van voortijdige uitval op school. Er is samenwerking met basisscholen de Stifthorst en de Borgwal gericht op ondersteuning aan kinderen van groep 7 en 8. Dit heeft als doel de veerkracht van deze kinderen te versterken en zo de overgang naar het voortgezet onderwijs te verbeteren.
3. Een groep van 6 peuters met een risico op (taal)achterstanden heeft aan het programma van VVE deelgenomen. Een groep van circa 20 kinderen van de Stifthorst en de Borgwal heeft deelgenomen aan het project Verlengde schooldag waarmee hun taalontwikkeling en integratie in de Nederlandse cultuur zijn versterkt en vergroot.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. We hebben regelmatig contact gehad met beide scholen.
2. Onze jeugdconsulenten hebben de gesprekken in samenwerking met scholen uitgevoerd. De medewerkers van het Dorpsteam zijn regelmatig aangesloten bij overleggen op de basisscholen. Verder hebben we op periodieke basis overleg gevoerd met de directies van de basisscholen en kinderopvang. We hebben de opdracht gegeven voor het uitvoeren van het programma Hiro (schooljudo) waaraan alle kinderen van groep 7 en 8 van beide scholen hebben deelgenomen. Voor de kinderen uit Oekraïne die in Renswoude zijn opgevangen hebben we een tijdelijke onderwijsvoorziening in Renswoude opgezet.
3. We hebben subsidie verleend aan het Borghonk om VVE voor peuters mogelijk te maken. We hebben over VVE een jaarlijks overleg georganiseerd met alle betrokkenen, zoals IB'ers, leerkrachten, jeugdverpleegkundigen van de GGD en de kinderopvangorganisaties. Daarnaast hebben we samen met het Borghonk, de GGD (consultatiebureau) en het Dorpsteam

afspraken gemaakt. Deze afspraken gaan over het signaleren van gedragsproblematiek bij jonge kinderen, het ondersteunen van ouders en het eventueel doorverwijzen naar de juiste hulpverlening. We hebben opdracht verleend voor de uitvoering van het project Verlengde Schooldag, gericht op nieuwkomerskinderen van beide basisscholen. Het project is tussentijds geëvalueerd met de uitvoerder en beide scholen. We hebben samen met de basisscholen een stappenplan gemaakt voor de begeleiding van nieuwkomerskinderen in het onderwijs.

Programmaonderdeel 2.2.2: Sport

Wat wilden we bereiken?

1. Behoud huidige sportvoorzieningen in Renswoude
2. Uitvoering Sport- en vitaliteitsakkoord Renswoude.

Wat hebben we bereikt?

1. Renswoude heeft een rijk en divers sportaanbod. Diverse sportverenigingen zijn gegroeid in ledenaantallen. Er is een sport- en beweegaanbod voor kinderen en volwassenen met een beperking beschikbaar. Er hebben 32 kinderen gebruik gemaakt van een bijdrage vanuit het Jeugdsport- en cultuurfonds (20 voor sport en 12 voor cultuur).
2. Door de uitvoering van de projecten en activiteiten uit het Sport- en Vitaliteitsakkoord zijn er voor alle inwoners van Renswoude sport- en beweegactiviteiten beschikbaar, die gericht zijn op een gezonde en vitale leefstijl. Hierbij is er een Sporthub gerealiseerd, een sportieve ontmoetingsplaats voor met name senioren. De samenwerking met de betrokken verenigingen en partners versterkt dankzij de inzet van het kernteam en de buurtsportcoach voor het Sport- en vitaliteitsakkoord.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. We hebben een nieuwe regeling ingesteld, waarmee nieuwe leden in het eerste jaar 50% korting krijgen op het lidmaatschap van hun sportvereniging. Het aanbod voor kinderen en volwassenen met een beperking is toegankelijk gemaakt via unieksporten.nl. De gemeente heeft zich samen met intermediairs vanuit het onderwijs en verenigingsleven ingezet, om zoveel mogelijk kinderen die opgroeien in armoede mee te laten doen aan sport en cultuur.
2. In het kernteam voor het Sport- en vitaliteitsakkoord hebben we samengewerkt met sportverenigingen en organisaties als SWO, GGD, scholen en fysiotherapie. In dit team werd de voortgang van de projecten en activiteiten uit het akkoord gecoördineerd en gemonitord. Vele activiteiten zijn, onder coördinatie van de Buurtsportcoach, uitgevoerd zoals de Sporthub voor 50-plussers, buurtvoetbal en een wekelijkse wandelgroep. Alle activiteiten zijn terug te vinden op renswoudevitaal.nl.

Programmaonderdeel 2.2.3: Meedoen

Wat wilden we bereiken?

1. Bestrijden van armoede en het voorkomen van schulden. Signalen van armoede worden voortijdig opgepakt. Zo willen we zo veel mogelijk problemen voorkomen. Waar dit niet lukt, bieden we ondersteuning om de problemen aan te pakken door uitvoeren minimabeleid en maatwerkvoorzieningen.
2. Uitvoeren inburgeringsprogramma statushouders. Ondersteuning bieden aan nieuwkomers die zich in Renswoude vestigen. Het gaat ook om zaken als: toeleiding naar werk en vrijwilligers ondersteunen die zich hiervoor inzetten.
3. Op de inclusieve arbeidsmarkt doet iedereen mee, ook mensen met een arbeidsbeperking of persoonlijke omstandigheden. Zoals leeftijd, gezinssamenstelling, onjuiste opleiding, mate van belastbaarheid, taalachterstand, armoede, schuldenproblematiek, enz. Op een inclusieve arbeidsmarkt bieden werkgevers werk aan iedereen die kan meedoen. Onderwijs en overheid faciliteren de ondernemers daarbij.

Wat hebben we bereikt?

1. Inwoners zijn geïnformeerd over de voorzieningen die de gemeente biedt voor minima. Inwoners komen eerder in beeld bij mogelijk problematische schulden, zodat vroegtijdig ondersteuning kan worden geboden. Minimaregelingen zijn op een nieuwe wijze ingericht, waardoor ze laagdrempeliger en meer toegankelijk zijn gemaakt voor inwoners.
2. In Renswoude zijn in 2022 tien statushouders gevestigd. Hiermee is de taakstelling behaald.
3. IW4 is doorontwikkeld als sociale onderneming en heeft een goede plek in de sociale arbeidsmarkt ingenomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. In samenwerking met de gemeente Veenendaal hebben we het project Vroegsignalering opgestart. Daarbij is een saneringskrediet beschikbaar gesteld. Verder is de bestaande samenwerking met partners als Schuldhulpmaatje, Budgetloket en Formulierenbrigade geïntensiveerd. Naast de bestaande minimaregelingen is de energietoeslag in het leven geroepen om mensen met een laag inkomen te ondersteunen. Omdat de uitvoering van de Participatiewet (waaronder het

minimabeleid) belegd is bij Veenendaal, voeren we regelmatig overleg met Veenendaal. Daarbij hebben we allerlei verbeteringen in het beleid in nauwe samenwerking met Veenendaal doorgevoerd. Deze samenwerking is vastgelegd in een nieuwe dienstverleningsovereenkomst.

2. In nauw overleg met Veenendaal hebben we de opdracht aan Stichting Vluchtelingenwerk gegeven voor de begeleiding van statushouders. Ook hebben we subsidie aan het Taalhuis verleend. Vanwege de nieuwe wetgeving is opnieuw gekeken naar wat er nodig is om statushouders zo snel en volwaardig mogelijk mee te laten doen in de samenleving.
3. We hebben via onze rol in het bestuur van IW4 het bedrijf doorontwikkeld naar een werkleerbedrijf voor de brede doelgroep van de Participatiewet. Hiernaast hebben we deze transitie van IW4 geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat deze sociale onderneming bijdraagt aan het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt, zowel lokaal als regionaal.

Programmaonderdeel 2.2.4: Voorkomen

Wat wilden we bereiken?

1. Een vitale samenleving: We benutten het zelfoplossend vermogen van de samenleving. Daarbij stimuleren wij vitale inwoners om activiteiten te organiseren voor meer kwetsbare inwoners. Inwoners nemen hun eigen verantwoordelijkheid. Zij zijn oplossingsgericht, signaleren wat nodig is en zetten zich in voor anderen. De gemeente ondersteunt oplossingen en zorgt voor een gevarieerd aanbod van eenvoudig toegankelijke voorzieningen.
2. Ondersteunen van initiatieven uit de samenleving. We gaan uit van de kracht van de samenleving. De gemeente werkt samen met inwoners, (maatschappelijke) organisaties, ondernemers. We stimuleren maatschappelijke initiatieven en faciliteren goede ideeën vanuit de samenleving.
3. Een effectief Dorpsteam. Inwoners met een hulpvraag weten de weg te vinden naar het Dorpsteam en voelen zich gehoord, gezien en begrepen. Inwoners krijgen de zorg en ondersteuning die past bij hun hulpvraag.
4. Lokaal gezondheidsbeleid: Samen met lokale partijen doelen voor de komende jaren bepalen op het gebied van volksgezondheid.
5. Verhogen van de vaccinatiegraad in het Rijksvaccinatieprogramma.

Wat hebben we bereikt?

1. Kinderen, jongeren en volwassenen maken gebruik van allerlei voorliggende voorzieningen, zoals Buurtgezinnen, SWO, Buurtbemiddeling, Taalhuis, IDH Schuldhulp en Formulierenbrigade. Verder bezoeken we senioren aan huis, om hen (preventief) te informeren over voorzieningen in Renswoude. Mantelzorgers kunnen voor ondersteuning terecht bij het Mantelzorgpunt.
2. Nieuwe of bestaande initiatieven vanuit de Renswoudse gemeenschap zijn gefaciliteerd, zoals de Kinderkrant Jong0318, het Silence-café, de kringloopwinkel en Kiestraining voor kinderen in echtscheidingssituaties. Verder zijn we actief in het landelijk actieprogramma Eén tegen Eenzaamheid.
3. De capaciteit van het Dorpsteam, bestaande uit jeugdconsulenten, Wmo-consulenten, gedragswetenschapper en maatschappelijk werk, is op orde. Inwoners van jong tot oud zijn ondersteund bij het aanvragen van zorg en ondersteuning. Er is een beperkte wachtlijst voor jeugd en geen wachtlijst voor de Wmo.
4. Er is jeugdgezondheidszorg (JGZ) beschikbaar voor alle kinderen in Renswoude. De JGZ zet zich in op vroegtijdig contact met (potentiële) gezinnen in een kwetsbare situatie, waardoor er meer mogelijkheden zijn voor preventie.
5. Ondanks inspanningen is de vaccinatiegraad van kinderen in Renswoude vanuit het rijksvaccinatieprogramma licht gedaald. Voor een groot deel van 2022 was het voor inwoners mogelijk om in Renswoude een coronavaccinatie te krijgen.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. We hebben diverse voorliggende voorzieningen door middel van subsidie gefaciliteerd. We hebben het subsidiebeleid verbeterd, onder andere met een format voor de subsidieaanvraag en de subsidievaststelling. Verder hebben we diverse activiteiten georganiseerd, zoals een bijeenkomst over laaggeletterdheid, een jongerenavond en een publiekscampagne en lezing over huiselijk geweld en kindermishandeling.
2. Het netwerk 'Renswoude voor elkaar' heeft verschillende activiteiten georganiseerd voor inwoners, vrijwilligers en professionals om eenzaamheid bespreekbaar te maken en te verminderen. Ook is er een werkatelier georganiseerd over laaggeletterdheid. In het netwerk werken organisaties als SWO, bibliotheek, Buurtgezinnen, Taalhuis en kerken samen. Ook in andere verbanden (zoals het breed overleg) is samengewerkt met maatschappelijke organisaties en kerken.
3. De capaciteit van het Dorpsteam is uitgebreid. Daarnaast hebben we aanvullende afspraken gemaakt met de SWO voor cliëntondersteuning.
4. Samen met de JGZ van de GGD hebben we de samenwerking met partners zoals scholen, verloskundigen, medische professionals en het welzijnswerk versterkt. Wij hebben in samenwerking met de JGZ intensief ingezet op de zorg voor de

kinderen uit Oekraïne die in Renswoude zijn opgevangen. De gemeente heeft twee Oekraïense medewerkers aangenomen voor de begeleiding van de Oekraïense vluchtelingen. Daarnaast hebben we de GGD opdracht gegeven voor diverse gezondheidsonderzoeken, zoals de Corona Monitor Jeugd voor Renswoude.

5. JGZ heeft in Renswoude het Rijksvaccinatieprogramma uitgevoerd. Hierbij zijn extra inspanningen gedaan om ook Oekraïense kinderen te bereiken. Er is geïnvesteerd door de gemeente om zo veel mogelijk inwoners te bereiken met een coronavaccinatie.

Programmaonderdeel 2.2.5: Ondersteunen

Wat wilden we bereiken?

1. Duurzame zorg- en basisinfrastructuur: De gemeente sluit aan bij de vraag en contact van de individuele inwoners. Er is een sluitende keten van algemene oplossingen tot maatwerk. Inwoners hebben eenvoudig toegang tot de ondersteuning. Er zijn voldoende laagdrempelige voorzieningen en deze zijn eenvoudig en efficiënt.
2. Langer zelfstandig wonen: Als gevolg van de afbouw van intramuraal aanbod doen meer mensen beroep op ondersteuning in de thuissituatie. Dit geldt voor alle leeftijden.

Wat hebben we bereikt?

1. Het Dorpsteam is toegankelijk en bereikbaar voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, zoals een woningaanpassing, dagopvang, opvoedondersteuning, schulddienstverlening, leerlingenvervoer of vervoer voor volwassenen. Het Advies- en Meldpunt verward gedrag is beschikbaar voor ondersteuning van inwoners en professionals bij adviesvragen en meldingen van personen die verward gedrag vertonen.
2. We ondersteunen inwoners en bieden maatwerk, zodat ze zo lang mogelijk in hun eigen woning kunnen blijven wonen.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. We hebben inwoners die zich bij het Dorpsteam gemeld hebben ondersteund naar een passende oplossing. Waar nodig hebben we doorverwezen naar een maatwerkvoorziening. We hebben bij complexe casuïstiek de regierol gevoerd. Voor de jeugdhulp werken we binnen de Jeugdhulpregio Foodvalley samen met onze regiogemeenten. Ook werken we nauw samen met partners als Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming. We hebben een start gemaakt met de regionale Proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, gericht op een nieuwe werkwijze voor jeugdbescherming. We hebben geconstateerd dat hiervoor meer personele inzet nodig is vanuit het Dorpsteam. We hebben het Advies- en Meldpunt verward gedrag regio Foodvalley Utrecht gefaciliteerd en de samenwerkingsovereenkomst met Rhenen en Veenendaal is ondertekend.
2. Zie punt 1.

Financieel overzicht

Totaal programma 2 Sociaal domein	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	4.447	4.830	5.453	-623	n
Totaal baten	824	1.143	1.026	-117	n
Saldo voor bestemming	-3.623	-3.687	-4.427	-740	n
Toevoeging reserves	0	0	0	0	n
Onttrekking reserves	123	235	123	-112	n
Saldo reserves	123	235	123	-112	n
Saldo na bestemming	-3.500	-3.451	-4.303	-852	n

Toelichting verschillen

Programma 2 Sociaal domein					
		Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
2	Sociaal domein	Onderwijshuisvesting	133	133	0
2	Sociaal domein	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	179	168	11
2	Sociaal domein	Sportbeleid en activering	43	58	-15
2	Sociaal domein	Sportaccommodaties	165	174	-9
2	Sociaal domein	Samenkracht en burgerparticipatie	226	228	-2
2	Sociaal domein	Wijkteams	54	117	-63
2	Sociaal domein	Inkomensregelingen	908	1.128	-220
2	Sociaal domein	Begeleide participatie	261	237	24
2	Sociaal domein	Arbeidsparticipatie	34	30	4
2	Sociaal domein	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	197	112	85
2	Sociaal domein	Maatwerkdienstverlening 18+	556	666	-109
2	Sociaal domein	Maatwerkdienstverlening 18-	1.456	1.622	-166
2	Sociaal domein	Geëscaleerde zorg 18+	143	401	-258
2	Sociaal domein	Geëscaleerde zorg 18-	89	64	25
2	Sociaal domein	Volksgesondheid	387	316	71
Subtotaal lasten:			4.830	5.453	-623
		Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
2	Sociaal domein	Onderwijshuisvesting	0	0	0
2	Sociaal domein	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	116	53	-62
2	Sociaal domein	Sportbeleid en activering	30	33	3
2	Sociaal domein	Sportaccommodaties	14	391	377
2	Sociaal domein	Samenkracht en burgerparticipatie	28	0	-28
2	Sociaal domein	Wijkteams	0	0	0
2	Sociaal domein	Inkomensregelingen	648	491	-157
2	Sociaal domein	Begeleide participatie	0	7	7
2	Sociaal domein	Arbeidsparticipatie	0	15	15
2	Sociaal domein	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	26	23	-3
2	Sociaal domein	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
2	Sociaal domein	Maatwerkdienstverlening 18-	278	11	-268
2	Sociaal domein	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
2	Sociaal domein	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
2	Sociaal domein	Volksgesondheid	3	3	0
Subtotaal baten:			1.143	1.026	-117
Saldo voor bestemming			-3.687	-4.427	-740
2	Sociaal domein	Toevoegingen reserves	0	0	0
2	Sociaal domein	Onttrekkingen reserve	235	123	-112
Subtotaal reserves:			235	123	-112
Saldo na bestemming			-3.451	-4.303	-852

Afwijkingen:

Doorbelasting salarissen programma 2 (lasten - € 53.000)

Over het gehele programma Sociaal domein zien we een lagere doorbelasting van salariskosten. Oorzaken hiervan zijn te vinden in bijvoorbeeld vacatures die niet zijn ingevuld of vertrek van medewerkers.

Inkomensregelingen energietoeslag (lasten + € 126.000)

De verstekte energietoelagen zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de uitvoering van de energietoeslag was er € 190.000 beschikbaar. Uiteindelijk is er € 316.000 gerealiseerd. Dit betreft een open-einde-regeling.

Inkomensregelingen diverse (baten - € 157.000)

Deze mutatie ontstaat doordat baten voor diverse inkomensregelingen vanuit de algemene uitkering, zijn verplaatst naar programma algemene dekkingsmiddelen. De baten veroorzaken in dat programma voor een positieve bijstelling.

Extra personele inhuur binnen Sociaal domein (lasten + € 320.000)

Over het gehele programma Sociaal domein zien we door een toename van aanvragen voorzieningen en uitkeringen, de druk op de werkorganisatie toenemen. Hierdoor is er extra personele inzet ingezet voor o.a. het Dorpsteam, Jeugd en de Wmo. Dit betreffen open-einde-regelingen en de ondersteuning is noodzakelijk.

Inkomensregelingen Wet Buig, Wmo, WSW (lasten + € 66.000)

De uitkeringen in het kader van de Wet BUIG (incl. IOAW, IOAZ en Bbz) zijn € 74.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de uitvoering van de Wet BUIG en de Wmo is € 155.000 geraamd. Er is € 171.000 gerealiseerd. Voor de uitvoering van de Wet Wsw is er € 24.000 minder gerealiseerd dan geraamd.

Maatwerkdienstverlening (lasten + € 181.000, baten - € 268.000)

Er zijn méér uitkeringen en zorgvoorzieningen in het kader van de Wmo en de Jeugdwet verstrekt in 2022 dan geraamd. Dit heeft geleid tot een overschrijding. De Wmo-voorzieningen zijn € 47.000 hoger uitgevallen dan geraamd. De Jeugdzorg-voorzieningen zijn € 41.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de uitvoering van de Jeugdwet is € 45.000 geraamd. Er is € 138.000 gerealiseerd. Dit betreffen open-einde-regelingen. De deeluitering Jeugdzorg is begroot op dit programma en verantwoord op programma 4 Algemene dekkingsmiddelen. Dit leidt tot € 268.000 lagere baten.

Volksgezondheid (lasten - € 50.000)

Er is € 321.000 geraamd als gemeentelijke bijdrage aan de GGD regio Utrecht. Hiervan is € 271.000 gerealiseerd. Er zit een klein surplus in de begroting op deze post, omdat we rekening houden met ontwikkelingen binnen de kadernota van de GGD.

Mutaties reserves (baten - € 82.000)

In de begroting zijn onttrekkingen uit onderhoudsreserves van € 82.000 dubbel opgenomen. Eén keer in programma 3 Fysiek domein en één keer in dit programma. Deze post in dit programma is niet gerealiseerd, omdat deze onttrekking in programma 3 Fysiek domein hoort.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (baten - € 31.000)

De geraamde specifieke uitkering (SPUK) met betrekking tot onderwijs(achterstanden) en de Wet Inburgering 2021 is ontvangen van het Rijk, maar niet volledig besteed in 2022.

Sportaccommodaties (baten + € 377.000)

Voor de vervanging van de toplagen van voetbalvelden en tennisbanen waren er voorzieningen gevormd. De vervanging heeft plaatsgevonden in 2022. De voorzieningen zijn vrijgevallen. Deze vrijval is niet geraamd. De bedragen worden via resultaatbestemming weer gereserveerd voor een reserve kapitaallasten voor de nieuwe velden.

2.3. Programma Fysiek domein

Portefeuillehouder(s): P. Doornenbal-van der Vlist, H.H. van der Schoor, J.A.M. Dirven

Dit programma bevat de volgende taakvelden:

- I. **Verkeer en vervoer** (verkeer en vervoer)
- II. **Beheer openbare ruimte** (onderhoud wegen, parkeerplaatsen en civiele kunstwerken, openbaar groen en (openlucht) recreatie, riolering, openbare verlichting, afval, milieubeheer)
- III. **Begraafplaats** (begraafplaatsen en crematoria)
- IV. **Ruimtelijke ordening** (ruimtelijke ordening)
- V. **Grondbeleid**
- VI. **Grondexploitatie** (grondexploitatie woningbouw, grondexploitatie bedrijventerreinen)
- VII. **Wonen en bouwen** (vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH))
- VIII. **Duurzaamheid** (duurzaamheid)

Ambities

Renswoude is een plattelandsgemeente, gelegen in de Regio Foodvalley, en daar zijn we trots op! We vinden het belangrijk dat het agrarische karakter zoveel mogelijk behouden blijft en de ruimte krijgt voor ontwikkeling, zoals beschreven in de Omgevingsvisie 2018-2030. De landbouw verandert en deze transitie zal de komende jaren gevolgen hebben voor het landelijk gebied. Klimaatveranderingen dwingen ons ook om goed na te denken over de mogelijke gevolgen voor het openbare gebied en particuliere gebied. Extreme weersomstandigheden (droogte, maar ook wateroverlast) zullen we het hoofd moeten bieden. Wij zetten ons in voor een goede bereikbaarheid van ons dorp en voor veilige wegen, fiets- en voetpaden. Het verbeteren van de veiligheid van de Dorpsstraat is een belangrijke doelstelling. Met de beschikbare middelen willen we ons openbare gebied in stand houden en waar mogelijk optimaliseren.

De gemeente Renswoude is als één van de weinige gemeenten in Nederland eigenaar van een woningbedrijf. Dit biedt ons unieke mogelijkheden. Wij willen hier op een actieve manier mee omgaan. Eind 2020 begin 2021 wordt het onderzoek naar betere integratie van het Woningbedrijf en de gemeente gepresenteerd.

We willen behoren tot de meest ambitieuze gemeenten op het gebied van duurzaamheid. We zoeken daarbij naar een gezonde balans tussen ecologische, sociale en economische belangen. Waar mogelijk ondersteunen en coördineren we initiatieven vanuit de samenleving. In 2035 willen wij als gemeente energieneutraal zijn, op een economisch verantwoorde manier. Bij de ontwikkeling van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen stellen we eisen aan de duurzaamheidsprestatie van het openbare gebied en van de te ontwikkelen gebouwen. We verduurzamen de huurwoningen binnen ons Woningbedrijf. Voor zonne-energie richten wij ons primair op het gebruik van de beschikbare ruimte op daken van woningen, agrarische bebouwing en bedrijven. We onderzoeken de mogelijkheden om (een) eigen collectieve, onafhankelijke energiebron(nen) te realiseren voor alle inwoners.

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Plaatselijke Verordening (2022)
- Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2020
- Nota parkeernormen 2016
- IBOR Integraal beheerplan openbare ruimte
- Omgevingsvisie Renswoude 2018-2030
- Woningmarktonderzoek juni 2019
- Nota grondbeleid 2022
- Bestemmingsplannen
- Portefeuillestrategie Woningbedrijf (2019)
- Huisvestingsverordening Renswoude (2019)
- Beleidsplan VTH (2020)

Verbonden partijen

- Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
- Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)
- Afvalcombinatie De Vallei (ACV)
- Regio Foodvalley

Programmaonderdeel 2.3.1: verkeer en vervoer

Wat wilden we bereiken?

4. Verbeteren verkeersveiligheid, waarbij de onveiligheid die op de Dorpsstraat wordt ervaren prioriteit heeft
5. Behoud van de intercitystatus van station Veenendaal-De Klomp
6. Behoud van de busverbinding (vooral de aansluiting op het treinverkeer bij station Veenendaal-De Klomp) en verbetering van de bereikbaarheid van Renswoude
7. Verbeteren verkeersveiligheid buitengebied
8. Zorgen voor een toereikend aantal parkeerplaatsen

Wat hebben we bereikt?

1. De verkeersveiligheid heeft de aandacht van de provincie en toegezegd is dat in 2023 een onderzoek komt naar de algehele verkeersveiligheid van de N224. We monitoren op basis van snelheidsmetingen meldingen van te hard rijden.
2. De intercitystatus is in 2022 behouden.
3. De busverbinding en de frequentie in de dienstverlening is in 2022 behouden.
4. Door het onderhoud van drie wegen is de verkeersveiligheid verbeterd door gelijktijdige aanpassing van de weginrichting en belijning.
5. Het aantal parkeerplaatsen bij nieuwbouw is gebaseerd op de parkeernorm.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. Meldingen over verkeersveiligheid worden tijdig en met regelmaat besproken met de Provincie en hierop wordt gemonitord. De verkeerssnelheid is op diverse plekken gemeten naar aanleiding van meldingen.
2. Aandacht voor het behoud van de intercitystatus van station Veenendaal-de Klomp in de diverse regionale overleggen.
3. Aandacht voor behoud van de busverbinding en bereikbaarheid in de diverse regionale overleggen.

4. De wegen in het buitengebied zijn onderhouden, zoals de Kooiweg, Oude Holleweg en Bekerweg. Bij dit onderhoud is ook de weginrichting aangepast passend bij de maximale snelheid en belijning verbeterd.
5. Aandacht voor realisatie van voldoende parkeerplaatsen bij nieuwbouwprojecten op basis van de vastgestelde parkeernorm.

Programmaonderdeel 2.3.2: beheer openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

1. De onderhoudstoestand van onze wegen en civiele kunstwerken blijven op een acceptabel niveau.
2. De afvoer van water in het buitengebied blijft gewaarborgd.
3. Een goed functionerend rioolstelsel waarbij wateroverlast zoveel mogelijk beperkt blijft.
4. Afval: Blijven voldoen aan de ambitie van het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, namelijk het behalen van de doelstelling: maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar inzamelen. Wij zetten in op circulaire economie. Wij nemen maatregelen om te komen tot een betere scheiding van het restafval zodat er minder afval overblijft en meer grondstoffen beschikbaar komen voor hergebruik. We willen komen tot een betere afvalscheiding.
5. Milieubeheer: Het creëren van een duidelijk beeld van het reilen en zeilen van milieu gerelateerde activiteiten waarbij we kunnen bijdragen aan de bescherming van inwoners en omgeving
6. Het verder reduceren van de hoeveelheid fijnstof
7. Openbare verlichting is op orde.
8. Behoud van de huidige sportvoorzieningen in Renswoude.

Wat hebben we bereikt?

1. De kwaliteit van wegen en civiele kunstwerken zijn op orde qua veiligheid, technisch onderhoud en gebruik.
2. Met het uitvoeren van slotenonderhoud is de doorstroming gewaarborgd en zijn geen knelpunten opgetreden bij hevige regenval.
3. Het rioolstelsel functioneert zoals verwacht; er zijn geen knelpunten zoals 'water op straat' geconstateerd. Met de afkoppeling van het hemelwater voor Overbosch worden knelpunten in de toekomst voorkomen.
4. We hebben de doelstelling behaald en blijven voldoen aan de ambitie van het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. Er is 97 kilo restafval per inwoner ingezameld.
5. De bescherming van inwoners en omgeving zijn en blijven gewaarborgd.
6. Renswoude neemt deel aan het Schone Luchtakkoord (SLA).
7. De openbare verlichting functioneert naar verwachting. Het aantal storingen is gemiddeld minder dan 2 per maand en is ruim binnen de normen opgelost.
8. Met het uitvoeren van onderhoud en vervanging is het gebruik van de sportvelden langjarig gegarandeerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Diverse wegen zijn onderhouden, te weten Oude Holleweg, Bekerweg en de Kooiweg. Conform het onderhoudsbestek elementenverharding zijn op veel plaatsen in het dorp trottoirs onderhouden. In het kader van civiele kunstwerken is de brug in de Oude Holleweg vervangen.
2. Het slootonderhoud is uitgevoerd.
3. Het GRP is geactualiseerd. Het afkoppelplan is verder uitgewerkt. Het hemelwater voor Overbosch is afgekoppeld.
4. Sinds 1 januari 2022 maken de inwoners gebruik van het afvalbrengstation Ede. Men kan hier het grof huishoudelijk restafval brengen. Deze stroom werd voorheen niet meegenomen in de berekening van het aantal kilogrammen restafval per inwoner omdat deze hoeveelheden niet inzichtelijk waren. Toch dient het grof huishoudelijk restafval wel meegenomen te worden bij het totaal aantal kilogrammen zoals opgenomen in de ambitie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
5. Er heeft in een vroeg stadium afstemming plaatsgevonden. Door vroegtijdig te adviseren op o.a. het gebied van duurzaamheid, geluid, bodem, luchtkwaliteit, etc. bij ruimtelijke plannen en projecten zijn plannen aangepast om het (leef)milieu minder te belasten of het woon- en leefklimaat te verbeteren. Zo is de bescherming van inwoners en omgeving gewaarborgd. Daarnaast is er advies gegeven op de milieuvergunningen en meldingen en zijn deze actueel en voldoen aan de wet- en regelgeving. Op de naleving ervan vindt toezicht en eventueel handhaving plaats.
6. Op hoofdlijnen worden de ontwikkelingen gevolgd.
7. Het onderhoud van de openbare verlichting is conform het contract met de leverancier uitgevoerd.
8. De toplagen van 4 kunstgrasvelden voor tennis en 2 kunstgrasvelden voor voetbal zijn vervangen.

Programmaonderdeel 2.3.3: Begraafplaats

Wat wilden we bereiken?

1. Er is voldoende ruimte op de begraafplaats om begraven mogelijk te maken.
2. Aanschrijven van de onderhoudsplichtigen.

Wat hebben we bereikt?

1. Voor 2023 is er voldoende ruimte voor begraven op de begraafplaats.
2. Naar aanleiding van het aanschrijven zijn diverse graven alsnog onderhouden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. De administratie en het onderhoud voor de begraafplaats worden adequaat en met zorg uitgevoerd. Ook is een veteranenperkje ingericht. Om de waarborging voor de toekomst te kunnen borgen is een onderzoek naar uitbreiding (op de langere termijn) opgestart en budget aangevraagd in de begroting 2023.
2. De onderhoudsplichtigen zijn aangeschreven.

Programmaonderdeel 2.3.4: ruimtelijke ordening

Wat wilden we bereiken?

1. Het karakter van het landelijk gebied van de gemeente moet zoveel mogelijk behouden blijven en agrariërs moeten voldoende ruimte krijgen voor ontwikkeling zoals beschreven in de Omgevingsvisie 2018-2030. Daarnaast willen we meedenken bij functieverandering.

Wat hebben we bereikt?

In regionaal verband (met name Regio Foodvalley) lopen diverse projecten die verband houden met de ruimtelijke ordening. Het betreft onder andere de volgende projecten:

- Verstedelijkingsstrategie ANF (Arnhem-Nijmegen-Regio Foodvalley);
- Regionaal Perspectief Landelijk Gebied (RPLG);
- Regionale Ruimtelijke Verkenning Foodvalley;
- Regionale Energiestrategie (RES Regio Foodvalley);
- Bereikbaarheidsagenda;
- Functieveranderingsbeleid (regio's Foodvalley en Amersfoort).

Zowel bij deze projecten als bij projecten die bij de provincies Utrecht en Gelderland gaande zijn (ruimtelijke puzzel en regio-arrangement) zijn de belangen van Renswoude naar voren gebracht. In de tussenproducten van de diverse projecten is zichtbaar dat rekening is gehouden met de Omgevingsvisie 2018-2030, waarin behoud van het landelijk karakter van Renswoude voorop staat.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Bij alle overleggen is een vertegenwoordiging van Renswoude aanwezig, zowel bestuurlijk als ambtelijk. De belangen van Renswoude zijn daarbij ingebracht. In het kader van de stikstofproblematiek heeft een bijeenkomst met de agrariërs plaatsgevonden. De ontwikkelingen met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet zijn gevolgd.

Programmaonderdeel 2.3.5: grondexploitatie

Wat wilden we bereiken?

1. Voldoende vestigingsmogelijkheden voor ondernemers
2. Een passend aanbod van woningen in Beekweide II, dat vanaf 2022/2023 beschikbaar komt

Wat hebben we bereikt?

1. Een vastgesteld bestemmingsplan Beekweide II
2. Een vastgesteld bestemmingsplan Groot Overeem II

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. In de raadsvergadering van 15 februari 2022 is het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van Beekweide II (ca. 190 woningen) vastgesteld. Tegen dit vaststellingsbesluit is bij de Raad van State één beroepschrift ingediend, waardoor het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is geworden. De zitting bij de Raad van State heeft inmiddels plaatsgevonden, maar eind 2022 is de uitspraak nog niet bekend. De voorbereidende werkzaamheden zijn wel verder opgepakt, zodat bij het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan de uitvoering adequaat kan worden opgepakt.

2. In de raadsvergadering van 15 februari 2022 is het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van bedrijventerrein Groot Overeem II vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan zijn een aantal beroepschriften ingediend en eind 2022 is er nog geen zicht op een zitting bij de Raad van State. Besloten is om de voorbereiding te stoppen bij de afronding van het definitief ontwerp. Pas als er zicht is op een uitspraak zal de voorbereiding verder worden opgepakt.

Programmaonderdeel 2.3.6: wonen en bouwen

Wat wilden we bereiken?

1. Wij streven ernaar om 20% van de totale woningvoorraad in Renswoude sociaal te houden
2. Beter kunnen inspelen op de vraag naar vrije sector huurwoningen
3. Wij maken ons sterk voor duurzaam, betaalbaar en comfortabel wonen in Renswoude
4. Het woningbezit van het Woningbedrijf sluit aan bij de (toekomstige) woonwensen, passend bij de sociale en duurzaamheidsdoelstelling
5. We verduurzamen de huurwoningen binnen ons Woningbedrijf. In 2035 is 50% van de woningen 'nul-op-de-meter' en bij nieuwbouw hanteren we 'nul-op-de-meter' als randvoorwaarde

Wat hebben we bereikt?

1. Woonvisie 2022-2026 "Samen op Renswou" vastgesteld in raadsvergadering 15 februari 2022
2. Woningmarktonderzoek uitgevoerd in 2022 om vraag naar vrije sector huurwoningen te inventariseren
3. Woonvisie 2022-2026 "Samen op Renswou" vastgesteld in raadsvergadering 15 februari 2022
4. Activiteiten vanuit Portefeuilleplan 2020-2035 Woningbedrijf opgenomen in jaarplan 2022
5. Activiteiten vanuit Routekaart verduurzaming Woningbedrijf opgenomen in jaarplan 2022

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. In plan Beekweide 2 was het slechts mogelijk om 17% van het aantal woningen te realiseren als sociale huurwoning. Om die reden is er voor gekozen om in het plan Taets van Amerongenweg fase 2 92% te bestemmen als sociale huurwoning.
2. Uit het woningmarktonderzoek bleek dat er nog behoefte was aan vrije sector huurwoningen. De gemeenteraad heeft er mee ingestemd dat 3 van 37 woningen Taets van Amerongenweg fase 2 als vrije sector huurwoning worden uitgevoerd in plaats van sociale huurwoning.
3. Dit uitgangspunt is standaard in het beleid voor de (her)ontwikkeling opgenomen.
4. Op basis van het reguliere woningmarktonderzoek vindt, indien gewenst, aanpassing plaats van het toekomstig woningbouwprogramma. Daarnaast neemt het Woningbedrijf dit uitgangspunt mee in de geplande renovatie en verduurzamingsprojecten.
5. Voor het realiseren van deze doelstelling is een Routekaart verduurzaming woningbezit Woningbedrijf opgesteld. In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor de verduurzaming van de 38 huurwoningen in complex 12 (van Reedeweg/van Deylweg). Uitvoering hiervan is gestart in februari 2023 en wordt afgerond in juni 2023.

Programmaonderdeel 2.3.7: duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?

1. In 2050 willen wij als gemeente energieneutraal zijn, op een economisch verantwoorde manier
2. Vergroening particuliere achtertuinen
3. Implementatie Actieplan Duurzaamheid

Wat hebben we bereikt?

1. De Transitievisie Warmte is opgesteld door Royal Haskoning DHV. Hierin staat beschreven op welke manier we de komende jaren aan de slag gaan om gebouwen in de gemeente aardgasvrij te maken. Zo zijn er afspraken gemaakt over het inrichten van een Energieloket Renswoude, dat in het eerste kwartaal van 2023 zal gaan starten. Hier kan iedereen terecht voor vragen over isoleren, energie opwekken, besparingsmaatregelen en subsidiemogelijkheden voor verduurzaming.
2. Vanwege de coronamaatregelen in 2021/ begin 2022 is de vergroening van particuliere achtertuinen niet doorgegaan en is dit later in 2022 niet meer opgepakt.
3. Vanuit de implementatie van het Actieplan Duurzaamheid is het opstellen van de Routekaart Duurzaamheid Renswoude voortgevoerd. In de Routekaart staat beschreven wat we de komende jaren op korte en lange termijn (kunnen) gaan doen op het gebied van duurzaamheid in Renswoude.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Het document Transitievisie Warmte is opgesteld, waarna deze is gepresenteerd aan de raad en hierna is vastgesteld. Er is een contract afgesloten met Vallei Energie gericht op het openen van het Energieloket Renswoude in het eerste kwartaal

- van 2023. Binnen Regio Foodvalley is op basis van RES 1.0 gewerkt aan de opstelling van RES 2.0, wat aangeeft hoe binnen Regio Foodvalley gewerkt wordt aan het halen van de klimaatdoelstellingen en welke bijdrage Renswoude daaraan geeft.
- De vergroening van particuliere achtertuinen is vanwege de coronamaatregelen niet opgepakt.
 - Het document Routekaart Duurzaamheid is opgesteld, waarna deze is gepresenteerd en besproken in de commissie.

Financieel overzicht

Totaal programma 3 Fysiek domein	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	6.491	7.908	7.209	699	v
Totaal baten	4.731	5.909	7.765	1.855	v
Saldo voor bestemming	-1.759	-1.999	556	2.555	v
Toevoeging reserves	92	92	381	-289	n
Onttrekking reserves	533	878	335	-543	n
Saldo reserves	441	786	-46	-832	n
Saldo na bestemming	-1.319	-1.213	510	1.723	v

Toelichting verschillen

Programma 3 Fysiek domein					
		Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
3	Fysiek domein	Verkeer en vervoer	558	427	131
3	Fysiek domein	Parkeren	0	0	0
3	Fysiek domein	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0
3	Fysiek domein	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	376	390	-14
3	Fysiek domein	Riolering	737	776	-39
3	Fysiek domein	Afval	583	612	-29
3	Fysiek domein	Milieubeheer	844	726	117
3	Fysiek domein	Begraafplaatsen en crematoria	103	95	7
3	Fysiek domein	Ruimtelijke ordening	101	110	-8
3	Fysiek domein	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	412	-412
3	Fysiek domein	Wonen en bouwen	4.607	3.661	946
		Subtotaal lasten:	7.908	7.209	699
		Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
3	Fysiek domein	Verkeer en vervoer	0	0	0
3	Fysiek domein	Parkeren	10	10	0
3	Fysiek domein	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0
3	Fysiek domein	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2	1	-1
3	Fysiek domein	Riolering	650	680	30
3	Fysiek domein	Afval	656	817	161
3	Fysiek domein	Milieubeheer	45	94	49
3	Fysiek domein	Begraafplaatsen en crematoria	68	64	-4
3	Fysiek domein	Ruimtelijke ordening	21	2	-19
3	Fysiek domein	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.100	1.513	413
3	Fysiek domein	Wonen en bouwen	3.358	4.584	1.226
		Subtotaal baten:	5.909	7.765	1.855
		Saldo voor bestemming	-1.999	556	2.555
3	Fysiek domein	Toevoegingen reserves	92	381	-289
3	Fysiek domein	Onttrekkingen reserve	878	335	-543
		Subtotaal reserves:	786	-46	-832
		Saldo na bestemming	-1.213	510	1.723

Afwijkingen:

Mutaties reserves (lasten + € 289.000, baten - € 571.000)

Het Woningbedrijf heeft in 2022 een positief resultaat gerealiseerd van € 289.000. Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf. In de begroting was rekening gehouden met een negatief resultaat van € 501.000 en dus een onttrekking uit de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf. Deze post is niet gerealiseerd, omdat het Woningbedrijf in 2022 een positief resultaat heeft gerealiseerd van € 289.000. In de begroting is een onttrekking uit de bestemmingsreserve kapitaallasten sportpark van € 70.000 dubbel opgenomen. Eén keer in programma 2 Sociaal domein en één keer in dit programma. Deze post in dit programma is niet gerealiseerd, omdat deze onttrekking in programma 2 Sociaal domein hoort.

Afval en Milieubeheer (lasten - € 91.000, baten € 161.000)

De bijdrage aan de Omgevingsdienst regio Utrecht is in 2022 lager uitgevallen. Er is voor € 15.000 méér externe personele inzet ingehuurd voor duurzaamheid dan geraamd. Daarnaast zijn er € 41.000 aan diverse lasten op dit gebied die niet opgenomen zijn in de begroting. De lasten met betrekking tot de sanering van verkeerslawaaï van € 94.000 zijn niet geraamd en wél gerealiseerd. Er zijn hogere baten gerealiseerd met de afvalstoffenheffing (€ 123.000) en de afvalinzameling (€ 38.000) dan begroot.

Verkeer en vervoer (lasten - € 134.000)

Er is € 134.000 minder uitgegeven aan wegenonderhoud dan geraamd. De niet-uitgevoerde werkzaamheden worden doorgeschoven naar 2023 en via resultaatbestemming opnieuw beschikbaar gesteld.

Wonen en bouwen Woningbedrijf (lasten - € 1.013.000, baten + € 229.000)

De lasten met betrekking tot het Woningbedrijf zijn € 1.013.000 lager dan geraamd. Een groot deel van deze onderbesteding heeft te maken met het project verduurzaming en onderhoud van de Van Reedeweg/ Van Deylweg. € 820.000 is bedoeld voor groot onderhoud van de voorzijde van woningen, kozijnen inclusief HR++ glas, spouwisolatie, moderniseren toilet en badkamer en aanbrengen mechanische ventilatie. Een klein deel is slechts uitgevoerd in 2022, maar een groot deel in 2023. Dit komt door een vertraging in een aanbestedingsprocedure. De € 820.000 zal via resultaatbestemming beschikbaar gesteld worden in 2023. Dit gaat ten laste van de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf. De baten met betrekking tot het Woningbedrijf zijn € 229.000 hoger dan geraamd. Dit komt mede doordat de doorbelasting van overhead aan het Woningbedrijf is verantwoord in programma 3 Fysiek domein, maar de raming is opgenomen in programma 5 Overhead voor € 369.000.

Wonen en bouwen opvang Oekraïense vluchtelingen (lasten + € 109.000, baten + € 958.000)

De specifieke uitkering (SPUK) met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen was niet opgenomen in de primaire begroting. Bij de najaarsrapportage is er een begrotingswijziging gedaan voor de lasten van € 521.000. Uiteindelijk is dit € 630.000 geworden. De hoogte van deze SPUK was niet tijdig in te schatten, omdat de regelgeving rondom deze SPUK pas laat in het jaar 2022 bekend is gemaakt door het Rijk. De baten zijn uiteindelijk € 958.000.

Wonen en bouwen personeel bouwen en ruimtelijke ordening (lasten + € 55.000, baten + € 43.000)

Er is voor € 112.000 méér externe personele inzet ingehuurd voor zaken op gebied van bouwen en ruimtelijke ordening dan geraamd. Daartegenover staat dat de salarislasteren € 57.000 lager zijn uitgevallen dan geraamd. Er is € 212.000 baten uit leges omgevingsvergunningen geraamd. Er is € 255.000 gerealiseerd.

Wonen en bouwen omgevingswet (lasten + € 112.000)

Er is € 116.000 geraamd voor de inhuur van externe personele inzet op het gebied van de Omgevingswet. Hiervan is € 4.000 gerealiseerd. Door het uitstellen van de invoering van de omgevingswet, is dit budget niet tot besteding gekomen.

2.4. Programma algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s): H.H. van der Schoor

Dit programma bevat de volgende taakvelden:

- I. Algemene dekkingsmiddelen (OZB-woningen, OZB-niet woningen, belastingen overig, algemene uitkering, treasury, onvoorzien, overige baten en lasten, vennootschapsbelasting)

Ambitie

Een goede financiële huishouding is essentieel. Wij willen een financieel gezonde gemeente zijn en daar is ons financieel beleid ook op gericht. Wij communiceren helder en begrijpelijk over de gemeentelijke financiën. In de begrotingen vanaf 2019 worden de financiële effecten van het coalitieakkoord 2018-2022 verwerkt. Daarbij blijft de randvoorwaarde dat we jaarlijks blijven zorgen voor een structureel sluitende begroting.

Kaderstellende beleidsnota's

- Treasurystatuut gemeente Renswoude (2015)
- Gemeentelijke belastingverordeningen
- Financiële verordening gemeente Renswoude 2021
- Nota reserves en voorzieningen 2019

Verbonden partijen

- n.v.t.

Programmaonderdeel 2.4.1: algemene dekkingsmiddelen

Wat wilden we bereiken?

1. We zijn een financieel gezonde gemeente
2. Het weerstandsvermogen is voldoende om de geïnventariseerde en gekwantificeerde risico's af te dekken
3. We laten de Onroerende Zaakbelasting (OZB) geen sluitstuk zijn van de begroting
4. We versterken de controlerende taak van de gemeenteraad op het gebied van financiën

Wat hebben we bereikt?

1. Structurele uitgaven worden gedekt met structurele middelen
2. Het weerstandsvermogen voor 2022 is € 5 Mln. en het weerstandsratio is 4,5
3. De autonome verhoging OZB voor 2022 was 1,7%, conform de kadernota
4. De begroting, voorjaarsrapportage, kadernota, najaarsrapportage en de jaarstukken zijn in 2022 uitgebracht. Alle producten zijn doorontwikkeld en vernieuwd. Dit heeft geleid tot een hogere informatiewaarde

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. Een structureel sluitende begroting
2. Versterking van het weerstandsvermogen
3. Er is geen additionele OZB verhoging doorgevoerd
4. Continue doorontwikkeling van de financiële producten van de Planning & Control cyclus

Financieel overzicht

Totaal programma 4 Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	193	285	603	-318	n
Totaal baten	7.944	8.774	9.793	1.019	v
Saldo voor bestemming	7.751	8.489	9.190	702	v
Toevoeging reserves	0	1.426	1.592	-166	n
Onttrekking reserves	82	910	891	-20	n
Saldo reserves	82	-516	-701	-185	n
Saldo na bestemming	7.833	7.972	8.489	516	v

Toelichting verschillen

Programma 4 Algemene dekkingsmiddelen					
		Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
4	Algemene dekkingsmiddelen	Treasury	-91	120	-212
4	Algemene dekkingsmiddelen	OZB woningen	102	169	-67
4	Algemene dekkingsmiddelen	OZB niet-woningen	0	0	0
4	Algemene dekkingsmiddelen	Belastingen overig	0	0	0
4	Algemene dekkingsmiddelen	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
4	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	133	52	82
4	Algemene dekkingsmiddelen	Vennootschapsbelasting (VpB)	141	262	-121
4	Algemene dekkingsmiddelen	Resultaat van de rekening baten en lasten	0	0	0
Subtotaal lasten:			285	603	-318
		Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
4	Algemene dekkingsmiddelen	Treasury	13	147	134
4	Algemene dekkingsmiddelen	OZB woningen	636	645	9
4	Algemene dekkingsmiddelen	OZB niet-woningen	539	485	-54
4	Algemene dekkingsmiddelen	Belastingen overig	0	0	0
4	Algemene dekkingsmiddelen	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	7.586	8.543	957
4	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	0	-27	-27
4	Algemene dekkingsmiddelen	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
4	Algemene dekkingsmiddelen	Resultaat van de rekening baten en lasten	0	0	0
Subtotaal baten:			8.774	9.793	1.019
Saldo voor bestemming			8.489	9.190	702
4	Algemene dekkingsmiddelen	Toevoegingen reserves	1.426	1.592	-166
4	Algemene dekkingsmiddelen	Onttrekkingen reserve	910	891	-20
Subtotaal reserves:			-516	-701	-185
Saldo na bestemming			7.972	8.489	516

Afwijkingen:

Mutaties reserves (lasten - € 166.000, baten - € 20.000)

Er is € 282.000 van de budgetten 2021 middels de resultaatbestemming 2021 overgeheveld naar 2022. Hiervan is € 116.000 daadwerkelijk in 2022 besteed. € 166.000 is weer toegevoegd aan de algemene reserve. In de begroting is er rekening gehouden met een onttrekking uit de algemene reserve van € 82.000 ter dekking van de lasten die verband houden met het generatiepact. De lasten zijn € 62.000 geweest voor 2022, derhalve is er ook een lagere reserveonttrekking gerealiseerd.

Treasury (lasten + € 212.000, baten + € 134.000)

De Treasury-functie heeft per saldo € 78.000 minder opgebracht ten opzichte van de raming. De toegerekende rente en rentelasten zijn lager.

OZB woningen (lasten + € 67.000, baten + € 9.000)

Voor de uitvoering van de Wet WOZ is er € 46.000 geraamd. Er is € 134.000 gerealiseerd. Dit komt doordat ook de lasten 2021 ten laste zijn gekomen van 2022. In de jaarcijfers 2021 was geen reservering gevormd voor deze lasten. Er zijn ook hogere kosten door meer beroep en bezwaar op de aanslagen. De OZB is € 45.000 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt door verhuizingen naar en uit het dorp die van invloed zijn geweest op de hoogte van de OZB-opbrengsten.

Overige baten en lasten (lasten - € 82.000, baten - € 27.000)

Op de stelposten (investeringsplan, pensionering, onder uitputting acces circulaires) is € 112.000 niet gerealiseerd. Er is € 22.000 geraamd voor ICT, waaronder kosten met betrekking tot softwarelicenties en onderhoud aan applicaties van belastingzaken. Deze post is niet gerealiseerd. De lasten zijn geboekt op de ICT in programma 5. Daar is dan ook sprake van een overschrijding op de ICT-raming. Er zijn diverse (relatief lage) lasten en baten gerealiseerd door het opschonen van de financiële administratie. Hierbij zijn oude posten, waarvan de bron niet meer te achterhalen is, afgeboekt. Het saldo van deze 'grote opschoonactie' is € 27.000 negatief. Dit saldo is niet geraamd.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (baten + € 957.000)

De algemene uitkering blijkt € 957.000 hoger te zijn dan geraamd. Dit komt vooral omdat de decembercirculaire niet meer is verwerkt in de begroting. Hier zaten nog incidentele middelen in voor 2022. Daarnaast is er een deelluitkering Jeugdzorg van € 278.000 en een deelluitkering energietoeslag van € 239.000 begroot op programma 2 Sociaal domein en is verantwoord op dit programma.

2.5. Programma overhead

Portefeuillehouder(s): P. Doornenbal-van der Vlist

Dit programma bevat de volgende taakvelden:

I. Ondersteunende diensten (Overhead)

Doel

Het doel van het overzicht overhead is om de overhead bij de gemeente beter zichtbaar te maken. Daarnaast ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten en het halen van haar doelstellingen binnen de beleidsprogramma's. Ook kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.

De beoogde effecten zijn:

- Een transparant inzicht in de omvang en samenstelling van de overhead;
- Een efficiënte en effectieve ondersteuning van het primair proces.

Voor de definitie van Overhead wordt aangesloten bij het BBV:

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van het primaire proces. Overhead bestaat uit:

- Leidinggevenden primair proces (exclusief projectleiding)
- Financiën, toezicht en controle gericht op de (eigen) gemeentelijke organisatie
- Personeel en organisatie
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement)
- Communicatie (interne en externe communicatie, uitgezonderd klantcommunicatie)
- Juridische zaken (uitgezonderd bezwaar en beroep en primaire taken als vergunningverlening)
- Informatievoorziening en automatisering (ICT)
- Facilitaire zaken en huisvesting (inclusief beveiliging)
- Documentaire informatievoorziening (DIV)
- Bestuur ondersteuning
- Managementondersteuning primair proces

Kaderstellende beleidsnota's

- Treasurystatuut gemeente Renswoude (2015)
- Gemeentelijke belastingverordeningen
- Financiële verordening gemeente Renswoude 2021
- Nota reserves en voorzieningen 2019

Verbonden partijen

- n.v.t.

Financieel overzicht

Totaal programma 5 Overhead	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	1.888	2.412	3.003	-591	n
Totaal baten	370	407	42	-365	n
Saldo voor bestemming	-1.518	-2.005	-2.961	-956	n
Toevoeging reserves	0	0	0	0	n
Onttrekking reserves	147	147	0	-147	n
Saldo reserves	147	147	0	-147	n
Saldo na bestemming	-1.371	-1.858	-2.961	-1.103	n

Toelichting verschillen

Programma 5 Overhead					
		Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
5	Overhead	Overhead	2.412	3.003	-591
		Subtotaal lasten:	2.412	3.003	-591
		Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
5	Overhead	Overhead	407	42	-365
		Subtotaal baten:	407	42	-365
		Saldo voor bestemming	-2.005	-2.961	-956
5	Overhead	Toevoegingen reserves	0	0	0
5	Overhead	Onttrekkingen reserve	147	0	-147
		Subtotaal reserves:	147	0	-147
		Saldo na bestemming	-1.858	-2.961	-1.103

Afwijkingen:

Reserve mutaties (baten - € 147.000)

In de begroting is een onttrekking uit de bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis opgenomen van € 147.000. Deze post is niet gerealiseerd, omdat het gemeentehuis pas in 2023 in gebruik is genomen. Vanaf 2023 wordt hierop afgeschreven.

Salarislasten binnen het programma overhead (lasten + € 385.000)

2022 was door diverse ontwikkelingen en omstandigheden een heel bijzonder jaar. Het is een jaar van economische onzekerheden zoals een ongewoon hoge inflatie en krappe arbeidsmarkt. Deze omstandigheden zorgen ervoor dat het zeer lastig is om goed te begroten, omdat je niet alles kunt voorzien. Hierdoor zijn we na de Najaarsrapportage nog geconfronteerd met prijsstijgingen voor o.a. lonen.

De begrotingsmethodiek van gemeente Renswoude houdt rekening met een stelpost voor loon- en prijsstijgingen die gebaseerd wordt o.b.v. de Kadernota. Het inflatiecijfer wordt afgegeven door het Centraal Planbureau. Dit zijn allemaal inschattingen. In een normaal jaar kunnen kostenverhogingen hierdoor prima opgevangen worden. Echter de bijzondere omstandigheden in 2022 konden met deze stelpost niet opgevangen worden. Dit leidt tot hogere kosten die niet waren voorzien.

De krappe arbeidsmarkt vertaalt zich dus in hogere personeelslasten. Vacatures laten zich slecht invullen en inhuur voor de bedrijf continuïteit is dus noodzakelijk. Naast deze zeer ingewikkelde markt, zijn we dus ook geconfronteerd met een hoge kostenindexatie op uurtarieven. Dit zien we in de gehele arbeidsmarkt terug en dus ook organisatie breed op de verschillende disciplines. Renswoude begroot een betrekkelijk laag inhuurbudget, omdat deze kosten gedekt dienen te worden uit de salarisbegroting. Dit gaat echter alleen op onder normale omstandigheden. Bovenop de reguliere inhuur, is er het laatste kwartaal binnen diverse disciplines extra ingehuurd door uitval van personeel en het starten van projecten. Hierbij moet gedacht worden aan extra capaciteit voor projecten binnen het team Ruimte, team Middelen en team Samenleving. Net als afgelopen jaar zien we een overschrijding op de totale salariskosten. Het zijn kosten vanuit bestaand beleid en konden niet tijdig gemeld worden.

Overige lasten op programma overhead (lasten + € 231.000)

Er was € 104.000 geraamd voor ICT, waaronder kosten met betrekking tot softwarelicenties en onderhoud aan applicaties. Er is € 167.000 gerealiseerd. Er is in programma 4 € 22.000 geraamd voor ICT, waaronder kosten met betrekking tot softwarelicenties en onderhoud aan applicaties van belastingzaken. Die post is niet gerealiseerd. Dit betreft een verschuiving van de gerealiseerde lasten t.o.v. de raming.

In dit programma worden lasten met betrekking tot de gemeentewerf en vervoermiddelen verantwoord van € 73.000. In de begroting is rekening gehouden met de doorbelasting van deze lasten naar programma 3 Fysiek domein. Aangezien er op programma 3 Fysiek domein sprake is van een onderschrijding, betreft dit geen begrotingsoverschrijding. Daarnaast is er voor de huisvestingskosten met betrekking tot het gemeentehuis € 45.000 opgenomen in de begroting. Hierop is € 116.000 gerealiseerd. Dit komt doordat het nieuwe gemeentehuis aan het eind van 2022 in gebruik is genomen voor een 'testfase'. Dit bracht lasten met zich mee die niet waren geraamd, maar die wél passen binnen het beleid van de raad. Er is in 2022 € 24.000 uitgegeven aan fiscale dienstverlening, in verband met het opstellen van Vpb-aangiften. Hier was geen rekening mee gehouden in de begroting. Inmiddels hebben we een samenwerking met een andere fiscalist en zullen de kosten in 2023 veel lager uitvallen.

3. Paragrafen

3.1. Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

De lokale heffingen vormen jaarlijks een belangrijk onderdeel van onze inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. De nota lokale heffingen is het beleidskader voor het heffen van belastingen en rechten. In de paragraaf lokale heffingen bij de jaarrekening legt gemeente Renswoude verantwoording af over het gevoerde beleid 2022 en de realisatie daarvan. Er wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarvan de besteding van de opbrengst vrij is (zogenaamd belastingen) en heffingen waarvan de besteding van de opbrengst gebonden is (zogenaamd rechten). De gemeente Renswoude maakt onderscheid tussen de volgende heffingen:

Belastingen:

- Onroerende zaakbelastingen
- Toeristenbelasting

Rechtsens:

- Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht
- Rioolrecht
- Begraffenisrechten
- Diverse leges, zoals bouwleges en leges burgerlijke stand, reisdocumenten en rijbewijzen.

Opbrengsten lokale belasting

	2021 werkelijk		2022 geraamd		2022 werkelijk
	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst	Opbrengst
Toeristenbelasting					
(overnachtingen, forfaitair)	€ 0,75	€ 59.023	€ 0,75	€ 51.000	€ 90.420
Totaal toeristenbel.		€ 59.023		€ 51.000	€ 90.420
Onroerende- zaakbelastingen (OZB)					
Eigenarenheffing woningen - Code 1		€ 604.077	0,0771	€ 608.364	€ 644.999
Eigenarenheffing niet-woningen - Code 3		€ 294.263	0,1659	€ 302.882	€ 272.586
Gebruikersheffing niet- woningen - Code 4		€ 212.882	0,1491	€ 208.092	€ 201.162
Totaal OZB		€ 1.111.222		€ 1.119.338	€ 1.118.747
Totaal opbrengst belastingen		€ 1.170.245		€ 1.170.338	€ 1.209.167

Toeristenbelasting

In 2022 zijn de tarieven van de toeristenbelasting ongewijzigd omdat de afgesproken tarieven tot en met 2022 geldig zijn. De toeristenbelasting bedraagt € 0,75 per persoon per nacht.

Opbrengsten afvalstoffen- en rioolheffing

	2021 werkelijk		2022 geraamd		2022 werkelijk	
	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst
Afvalstoffenheffing						
Vast recht - Code 1	€ 245,00	€ 509.335	€ 254,00	€ 585.000	€ 254,00	€ 536.450
Vast recht medisch - Code 2	€ 294,00	€ 1.885	€ 300,00		€ 300,00	€ 3.000
Variabel tarief		€ 73.572				€ 79.653
Totaal		€ 584.792		€ 585.000		€ 619.103
Rioolheffing						
Bedrijven > 10 personen - Code 4	€ 677,00		€ 677,00	€ 135.000	€ 677,00	€ 25.049
Bedrijven < 10 personen - Code 3	€ 473,75		€ 473,75		€ 473,75	€ 103.396
Meerpersoonshuishoudens - Code 2	€ 264,50	€ 520.215	€ 264,50	€ 477.000	€ 264,50	€ 404.406
Eenpersoonshuishoudens - Code 1	€ 227,15		€ 227,15		€ 227,15	€ 119.580
Totaal		€ 520.215		€ 612.000		€ 652.431

Voor de rechten hanteren wij in beginsel het uitgangspunt van 100% kostendekkende tarieven. Dit is de maximale benutting van de wettelijke mogelijkheden. Deze opbrengsten zijn bedoeld als tegemoetkoming in de kosten voor een specifieke dienst.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

Door alle wet- en regelgeving zien we dat de kosten van het verwerken van afval stijgen. De ingezamelde hoeveelheden PMD-afval is groter dan verwacht, de sorteer- en transport kosten van PMD-afval stijgen, terwijl de opbrengsten van oud papier dalen. Naast deze zaken heeft de gemeenteraad besloten per 1 januari 2020 over te gaan op een andere manier van afvalinzameling en ook op een andere manier van het doorberekenen van de kosten hiervan. Hierbij hebben de bewoners van alle percelen een basistarief betaald en is een variabel tarief doorberekend per keer dat een afvalcontainer is aangeboden. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen éénpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens.

Rioolrecht

In het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) wordt berekend wat de lasten van het huidige rioolstelsel zijn, welke vervangings- en uitbreidingsinvesteringen de komende jaren moeten worden gedaan om aan de klimaatveranderingen het hoofd te kunnen bieden. Ook staat in het GRP welke opbrengsten aan rioolrechten we moeten realiseren om dit allemaal mogelijk te maken.

Kwijtscheldingsbeleid

Wanneer inwoners onoverkomelijke problemen hebben met het voldoen van gemeentelijke belastingen bestaat de mogelijkheid tot kwijtschelding hiervan. Kwijtschelding is onder bepaalde voorwaarden mogelijk voor de onroerendezaakbelasting, de afvalstoffenheffing en het rioolafvoerrecht. In overleg met de afdeling Sociaal domein wordt bekeken of en in hoeverre cliënten hiervoor in aanmerking komen.

Lasten ontwikkeling

Belastingdruk	2021			2022		
	Gem.	Gebruiker	Eigenaar/	Gem.	Gebruiker	Eigenaar/
	waarde	(huurder)	gebruiker	waarde	(huurder)	gebruiker
	woning			woning *		
Eenpers.huish.						
OZB	€ 371.000	€ 301,99	€ 301,99	€ 388.693		€ 299,68
Afvalst.heffing - Code 1		€ 245,00	€ 245,00		€ 254,00	€ 254,00
Rioolheffing - Code 1		€ 227,15	€ 227,15		€ 227,15	€ 227,15
Totaal		€ 774,14	€ 774,14		€ 481,15	€ 780,83
Meerpers.huish.						
OZB	€ 371.000		€ 301,99	€ 388.693		€ 299,68
Afvalst.heffing - Code 1		€ 245,00	€ 245,00		€ 254,00	€ 254,00
Rioolrecht - Code 2		€ 264,50	€ 264,50		€ 264,50	€ 264,50
Totaal		€ 509,50	€ 811,49		€ 518,50	€ 818,18

Onderbouwing lasten per taakveld en dekkingspercentage

De kosten van sommige taakvelden hebben gedeeltelijk betrekking op een bepaalde dienst die door de gemeente wordt verricht. In deze gevallen worden de kosten van deze taakvelden voor een evenredig deel aan de betreffende dienst toegerekend.

Afvalstoffenheffing/ reinigingsrecht

Lasten per taakveld	2022
7.3 Afval	€ 533.178
2.1 Verkeer en vervoer	€ 9.782
6.3 Inkomensregelingen	€ 8.962
Subtotaal	€ 551.922
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 82.788
Compensabele BTW	€ 102.841
Totaal lasten	€ 737.551
7.3 Inkomsten afval	€ 108.993
Door te berekenen via heffingen	€ 628.558
Opbrengst afvalstoffenheffing	€ 707.570
Gerealiseerde opbrengsten	€ 707.570
Exploitatieresultaat	€ 79.012
Afrekening AVU en ACV	€ -
Minder compensabele btw	€ -
Te storten in voorziening milieu	€ 79.012
Dekkingspercentage	113%

De lasten die op het 'taakveld 7.3 Afval' worden gepresenteerd, hebben volledig betrekking op de inzameling - afvoer en verwerking van afval. Vanaf 2020 zamelt de gemeente geen afval meer in bij bedrijven. De lasten die staan vermeld op 'taakveld 2.1 Verkeer en vervoer', worden gedeeltelijk toegerekend aan de kosten van afvalinzameling – reinigingsrecht en rioolrecht. Een exacte verdeling is moeilijk te bepalen, maar omdat Renswoude een landelijke gemeente is, is het aandeel bladafval relatief groter dan het zwerfvuil. We rekenen daarom 50% van de kosten van straatwegen en onkruidbestrijding toe aan de rioolheffing, 30% aan verkeersveiligheid en 20% aan de afvalstoffenheffing/ reinigingsrecht. De overheadkosten worden toegerekend op de wijze zoals hierboven is toegelicht. De dotatie aan de voorziening milieu is € 79.012.

Rioolrecht

Lasten per taakveld	2022
7.2 Riolering	€ 345.685
2.1 Verkeer en vervoer	€ 24.455
5.7 Openbaar groen en recreatieve voorz.	€ 14.051
6.3 Inkomensregelingen	€ 8.011
Subtotaal	€ 392.202
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 58.830
Compensabele BTW	€ 34.523
Totaal lasten	€ 485.555
onttrekking van voorziening riolering conform GRP	€ -
Te dekken via rioolrecht	€ 485.555
Opbrengst rioolrecht	€ 660.442
Te storten in voorziening riolering	€ 174.888
Dekkingspercentage	136%

Op 'taakveld 6.3 Inkomensregelingen', staat gespecificeerd aangegeven hoeveel wordt geraamd aan kwijschelding van rioolrecht, dit bedrag wordt ook meegenomen bij de onderbouwing van het rioolrecht.

Begraafplaatsen

Lasten per taakveld	2022
7.5 Begraafplaatsen	€ 95.118
0.4 Overheadkosten 15%	€ 14.268
Totaal lasten	€ 109.386
Werkelijke opbrengst	€ 63.543
Dekkingspercentage	58%

De lasten op 'taakveld 7.5 Begraafplaatsen', hebben betrekking op de kosten van begraven met uitzondering van de kosten van het rouwcentrum. Op grond van de beraadslagingen in de commissie RF van 4 juni 2015 heeft de gemeenteraad vastgesteld dat de lasten van de begraafplaats voor minimaal 50% moeten worden gedekt door de opbrengsten van de begraafrechten. De overheadkosten worden toegerekend op de wijze zoals hierboven is toegelicht.

Onderbouwing legestarieven legesverordening

De tarieven genoemd in de legesverordening en de bijbehorende tarieventabel hebben betrekking op verschillende en uiteenlopende zaken. Het is ondoenlijk om elk legestarief afzonderlijk te onderbouwen. De in de legesverordening genoemde leges kunnen in 3 groepen worden onderscheiden:

1. Algemene dienstverlening.
2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning.
3. Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn.

Per groep zal een onderbouwing van de leges worden gegeven.

Algemene dienstverlening

Binnen de leges die vallen onder het hoofdstuk algemene dienstverlening vindt kruissubsidiëring plaats. Medewerkers van Burgerzaken werken aan verschillende diensten en het is niet efficiënt om zo gedetailleerd tijd vast te leggen. Voor een aantal kosten die op de afdeling Burgerzaken drukken, is onmogelijk gebleken vast te stellen voor hoeveel procent ze aan één bepaalde dienst zijn toe te rekenen. Geprobeerd is de diverse leges in dit hoofdstuk zodanig vast te stellen, dat ze in een redelijke verhouding staan tot de lasten.

Algemene dienstverlening

Lasten per taakveld	2022
0.2 Burgerzaken	€ 18.142
(bevolkingsaangelegenheden 15%)	
0.2 Burgerzaken (burgerlijke stand)	€ 33.168
Subtotaal	€ 51.310
0.4 Overheadkosten 15%	€ 7.696
Totaal lasten	€ 59.006
Gerealiseerde opbrengst	€ 75.727
Dekkingspercentage	128%

De gemeente Renswoude heeft maar één balie, dus voor alle diensten van de gemeente melden de burgers zich hier. Uit het verleden is gebleken dat 15% van de tijd wordt besteed aan algemene dienstverlening, 35% wordt besteed aan dienstverlening

vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning en 50% wordt besteed aan dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn. Voor een aantal documenten, dat onder dit hoofdstuk valt zijn door het Rijk maximum legesbedragen bepaald. De lasten op 'taakveld 0.2 Burgerzaken burgerlijke stand', hebben volledig betrekking op algemene dienstverlening. De baten van dit taakveld hebben betrekking op leges burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen en algemene dienstverlening.

Leges dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Lasten per taakveld	2022
0.2 Burgerzaken	
(bevolkingsaangelegenheden 35%)	€ 42.330
1.1 Crisisbeheersing (10%)	€ 35.129
8.3 Wonen en bouwen	€ 147.808
Subtotaal	€ 225.267
0.4 Overhead 15%	€ 33.790
Totaal lasten	€ 259.058
Gerealiseerde opbrengst	€ 254.675
Dekkingspercentage	98%

De VRU adviseert bij de afgifte van omgevingsvergunningen ten aanzien van eisen die uit oogpunt van brandpreventie aan de betreffende bouwwerken moeten worden gesteld. Deze lasten worden op 'taakveld 1.1 Crisisbeheersing', opgenomen. De lasten op 'taakveld 8.3 Wonen en bouwen', hebben betrekking op de volgende diensten:

- Bouw- en woningtoezicht
- Sloopvergunningen
- Gedeeltelijk handhaving bouwzaken

De post handhaving bouwzaken bevat drie activiteiten:

- Activiteiten naar aanleiding van meldingen en klachten
- Algemeen toezicht
- Handhaving en toezicht op de vergunningverlening

Uit het verleden is gebleken dat medewerkers circa 15% van hun tijd aan meldingen en klachten besteden en 5% aan algemeen toezicht. Het merendeel van de tijd op dit taakveld wordt besteed aan toezicht op de vergunningverlening. De eerste twee onderdelen worden niet meegenomen bij de kostenonderbouwing van dit hoofdstuk, het laatste onderdeel wel.

Ook ten aanzien van de tarieven binnen dit hoofdstuk vindt kruissubsidiëring plaats. Aanvragen omgevingsvergunningen hebben betrekking op veel verschillende zaken en vereisen sommige aanvragen meer tijd dan anderen. Het is daarom ondoenlijk om voor al die verschillende aanvragen afzonderlijke legesbedragen te bepalen. We hebben getracht de diverse leges voor in dit hoofdstuk genoemde diensten zodanig vast te stellen, dat ze in redelijke verhouding staan tot de dienstverlening die is verricht. In onze verordening is opgenomen dat de leges van aanvragen omgevingsvergunning in situaties waar al met de bouw is begonnen zonder dat eerst de aanvraag is gedaan, worden verhoogd met 10% met een minimum van € 105,00 en een maximum van € 1.050,00. Deze hogere leges zijn niet gebaseerd op hogere kosten, maar op rechtvaardigingsgrond waarin goed gedrag wordt beloond en ongewenst gedrag niet.

Leges dienstverlening vallend onder Europese diensten richtlijn

Europese dienstenrichtlijn

Lasten per taakveld	2022
0.2 Burgerzaken	
(bevolkingsaangelegenheden 50%)	€ 60.472
0.2 Burgerzaken (burgerlijke zaken)	€ 7.432
1.2. Openbare orde en veiligheid	€ 0
Subtotaal	€ 67.904
0.4 Overhead 15%	€ 10.186
Totaal lasten	€ 78.089
Gerealiseerde opbrengst	€ 26.495
Dekkingspercentage	34%

De kostenverdeling in dit hoofdstuk zijn gelijk aan de verdeling beschreven onder punt 1 Algemene dienstverdeling.

Aan de 'taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid', wordt 15% van de kosten aan inzet BOA's toegerekend. De baten op dit hoofdstuk hebben betrekking op leges overige documenten burgerzaken.

Ook op dit hoofdstuk is niet mogelijk alle kosten die worden gemaakt voor een bepaald product exact te kwantificeren. We hebben daarom getracht de tarieven zodanig vast te stellen, dat er een redelijke verhouding bestaat tussen de leges die voor een bepaalde dienst of levering wordt gevraagd en de kosten die gemaakt worden. Uit het overzicht blijkt dat de tarieven niet helemaal kostendekkend zijn.

Recapitulatie onderbouwing kostendekking legesverordening

Hoofdstuk leges verordening	Lasten	Baten	Dekkingspercentage
1.Alg.dienstverlening	€ 59.006	75.727	128%
2.Fysieke leefomgeving/ omg.vergunning	€ 259.058	254.675	98%
3.Europese diensten	€ 78.089	26.495	34%
Totaal	€ 396.153	€ 356.897	90%

Aan de hand van deze recapitulatie wordt inzichtelijk gemaakt, hoe de totale baten zich verhouden tot de totale lasten in 2022. Hieruit blijkt dat de gerealiseerde baten lager zijn dan de gerealiseerde lasten. Bij de begroting wordt geprobeerd de lasten en baten en de daarbij behorende tarieven zo goed mogelijk te berekenen.

3.2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandvermogen geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Dit komt tot uitdrukking in de verhouding tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de inschatting van de risico's. De gemeente Renswoude loopt, net als andere gemeenten, financiële risico's bij de uitvoering van haar taken. Een eigen financiële buffer ofwel weerstandvermogen is nodig om te voorkomen dat financiële tegenvallers dwingen tot bezuinigingen of drastische beleidsbijstelling.

Ambitie

De gemeente Renswoude kiest voor een solide financieel beleid en streeft het behoud van een structureel gezonde financiële positie na. Dit uitgangspunt bepaalt de relevantie van ons weerstandvermogen in relatie tot ons risicomanagement. Immers, een gezonde financiële positie is nodig voor het in stand houden van het niveau van voorzieningen binnen onze gemeente.

Gemeentelijke regelgeving

Met ingang van 2019 is de Nota reserves en voorzieningen 2019 van kracht. De volgende zaken zijn van belang voor het weerstandsvermogen van de gemeente Renswoude.

1. De minimale omvang van de risicoreserve is vastgesteld op 1,4 x de berekende risico's. Dit bedrag wordt jaarlijks geblokkeerd (in de algemene reserve vaste buffer) bij het vaststellen van de begroting. De stand van de algemene reserve vaste buffer is op 31-12-2022 € 4.100.000. Het overige gedeelte van de algemene reserve is niet geblokkeerd. Deze gelden zijn afgezonderd in de "algemene reserve niet geblokkeerd" en vrij te besteden door de raad voor beleidsdoeleinden van de gemeente.
2. De post onvoorzien en de post onbenutte belastingcapaciteit zijn vanaf 2019 geen onderdeel meer van de weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

De risico's zijn in het hiernavolgende overzicht per programma inzichtelijk gemaakt. De risicopositie wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet.

Korte toelichting systematiek:

- In de eerste kolom worden de risico's genummerd, deze nummering sluit aan bij de eventuele toelichting op het risico vermeld onder elk programma;
- In de tweede kolom wordt het risico omschreven;
- In de derde t/m vijfde kolom staat de maximum omvang per risico;
- De risicokans is uitgedrukt in drie klassen. Aan deze klassen is een rekenpercentage gekoppeld. Voor risico's met een lage kans gaat het om 10%, met een gemiddelde kans om 50% en met een hoge kans om 90%. In de begroting 2019 werd bij de kans "groot" nog uitgegaan van een benodigde weerstandscapaciteit van 100%. Bij het vaststellen van de begroting 2020 is dit bijgesteld naar 90%. Een kans van 100% zou immers inhouden dat het risico zich zeker gaat voordoen, wat impliceert dat de begrotingsraming wordt aangepast.

Toelichting risico's

Risico 1.1: Personeelskosten bij ziekte vast personeel		Risico ja/nee	Risico klasse Laag 10%	Risico klasse Gemiddeld 50%	Risico klasse Hoog 90%
Omschrijving Risico	Bij ziekte van vast personeel wordt de gemeente geconfronteerd met extra kosten voor tijdelijke vervanging.	ja	3.000.000		
Impact	Tijdelijke vervanger is in de regel duurder dan vast personeel. Hierdoor wordt 10% van de totale personeelskosten als benodigde weerstandscapaciteit aangemerkt.				
Beheersmaatregelen	Geen specifieke beheersmaatregelen.				
Risico 2.1: Meer beroep op voorzieningen		Risico ja/nee	Risico klasse Laag 10%	Risico klasse Gemiddeld 50%	Risico klasse Hoog 90%
Omschrijving Risico	Reguliere begrotingspost waarbij externe factoren een risico zijn voor de begroting	ja		100.000	
Impact	Externe factoren, zoals rijksbeleid, economische groei, wetgeving, kunnen gevolgen kunnen hebben voor de werkelijk te realiseren baten of lasten.				
Beheersmaatregelen	Geen specifieke maatregelen, want het gaat om een externe factor.				

Risico 2.2: Decentralisaties		Risico ja/nee	Risico klasse Laag 10%	Risico klasse Gemiddeld 50%	Risico klasse Hoog 90%
Omschrijving Risico	Bij de decentralisaties (Wmo, Jeugd en Participatie) is er een risico dat de van het rijk ontvangen vergoeding geen gelijke tred houdt met de (toenemende) vraag. Vooral bij jeugdzorg is hier sprake van. Door het rijk zijn inmiddels meer gelden (tijdelijk) voor de jeugdzorg beschikbaar gesteld. Hierdoor zijn de risico's lager geworden. Ook zijn de benodigde budgetten ander begroot waardoor de risico's zijn afgenomen.	ja		100.000	
Impact	De financiële omvang van deze taken is in verhouding tot de omzet van de gemeente relatief hoog. Zolang er geen afspraken zijn gemaakt over een budgetplafond, is sprake van een "openeinderegeling".				
Beheersmaatregelen	Gelet op de ontwikkeling van de kosten jeugdzorg is het noodzakelijk om het instellen van een budgetplafond te overwegen.				
Risico 3.1: Grondexploitaties		Risico ja/nee	Risico klasse Laag 10%	Risico klasse Gemiddeld 50%	Risico klasse Hoog 90%
Omschrijving Risico	Het woningbouwproject Beekweide II betreft een integrale ontwikkeling waarbij zowel gronden van derden als 'eigen' gronden worden ontwikkeld. Het is dan ook evident dat de kosten behorende bij de ontwikkeling van de gronden van derden ten laste komen van de betreffende initiatiefnemers, het zgn. kostenverhaal. Voor de kosten (en opbrengsten) die gerealiseerd worden op de 'eigen' gronden is in 2020 een grondexploitatie geopend. Deze grondexploitatie wordt jaarlijks geactualiseerd, en kent op dit moment een resultaat op eindwaarde van € 1.320.000 positief. Het kostenverhaal kent een resultaat van € 796.000 negatief. Per saldo is daarmee sprake van een positief resultaat van € 524.000.	ja			
Impact	Het belangrijkste risico is dat de kostenstijging de komende jaren aanhoudend hoog blijft, terwijl de grondopbrengsten gelijk blijven of dalen. Omdat de indexatie van de exploitatiebijdragen van de initiatiefnemers is gefixeerd, zou dit een negatief effect hebben op het resultaat van het kostenverhaal. Daarnaast kan stijgende rente een negatieve impact hebben op het resultaat van de grondexploitatie. Een combinatie van deze factoren kan ertoe leiden dat het saldo van grondexploitatie en kostenverhaal negatief uitpakt.			244.000	
Beheersmaatregelen	Door opnieuw in onderhandeling te treden met de initiatiefnemers over de te hanteren VON-prijzen van de woningen enerzijds en anderzijds de indexatie van de te betalen exploitatiebijdragen, kan dit risico deels worden gemitigeerd.				

Risiko 4.1 Minder uitkering gemeentefonds		Risiko ja/nee	Risiko klasse Laag 10%	Risiko klasse Gemiddeld 50%	Risiko klasse Hoog 90%
Omschrijving Risiko	Gemeenten ontvangen het grootste gedeelte van hun inkomsten uit de Algemene uitkering van het Gemeentefonds. Hoeveel uitkering wordt ontvangen is voor een groot gedeelte afhankelijk van de hoogte van de rijksuitgaven. Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de Algemene uitkering. Daarnaast zijn we nog in afwachting van de herverdeel-effecten van de algemene uitkering.	ja			300.000
Impact	Verandering in de rijksuitgaven kunnen dus een directe invloed hebben op de inkomsten van de gemeente.				
Beheersmaatregelen	Geen specifieke maatregelen, want het gaat om een externe factor.				
Risiko 3.4: Planschade		Risiko ja/nee	Risiko klasse Laag 10%	Risiko klasse Gemiddeld 50%	Risiko klasse Hoog 90%
Omschrijving Risiko	Risiko dat gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor planschade.	nee			
Impact	Externe factoren, zoals rijksbeleid, economische groei, wetgeving, kunnen gevolgen kunnen hebben voor de werkelijk te realiseren baten of lasten.				
Beheersmaatregelen	De planschaderisicoanalyse laat zien dat er mogelijk planschade kan ontstaan. Dit risico is opgevangen binnen het kostenverhaal en de grondexploitatie, waarmee er geen risico is.				
Totaal omvang risico			3.000.000	444.000	300.000
Rekenpercentage			10%	50%	90%
Omvang risico x rekenpercentage			300.000	222.000	270.000

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit wordt bedoeld: al die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden. In de Nota reserves en voorzieningen is de richtlijn voor het berekenen van de weerstandscapaciteit vastgesteld. De weerstandscapaciteit bestaat met ingang van 2019 uit de "algemene reserve vaste buffer" en de stille reserves. Op basis hiervan is de weerstandscapaciteit als volgt te berekenen:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit	2020	2021	2.022
Algemene reserve vaste buffer	4.100.000	4.100.000	4.100.000
Stille reserves	860.000	900.000	900.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.960.000	5.000.000	5.000.000

Berekening stille reserves (objecten niet voor de openbare dienst bestemd)

bedragen (x € 1.000)	WOZ-waarde	balanswaarde	verschil
De Hokhorst voetbal	880.000	41.000	839.000
Grond carports	72.000	11.000	61.000
Totaal	952.000	52.000	900.000

Omvang van het weerstandsvermogen

Omdat de risico's die gemeenten lopen verschillen, is er geen algemene norm voor de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Gemeenten dienen zelf een beleidslijn te formuleren over de in de organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. De weerstandsratio (beschikbare weerstandscapaciteit in relatie tot de benodigde weerstandscapaciteit) moet dus minimaal 1 zijn. Een waarde hoger dan 1 geeft aan dat tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder grote ingrepen te doen in het voorzieningenniveau. In Renswoude is middels de Nota reserves en

voorzieningen 2019 gekozen voor een minimale waarde van 1,4. Dit wordt geblokkeerd als risicobuffer in de “algemene reserve vaste buffer”.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	Ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Als de benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit ontstaat het volgende beeld.

bedragen (x € 1.000)	2020	2021	2.022
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.960.000	5.000.000	5.000.000
Benodigde weerstandscapaciteit	3.324.880	1.062.602	1.108.800
Factor 1,4	2.224.880	1.062.602	1.108.800
Extra reservering Gr. Overeem II	1.100.000	0	0
Risico weerstandsvermogen	1,5	4,7	4,5

De weerstandsratio is op 31 december 2022 4,5. Ten opzichte van de jaarrekening 2021 is de beschikbare weerstandscapaciteit niet gegroeid. Daarnaast zijn de risico's opnieuw beoordeeld en deze zijn iets toegenomen.

Ruimte in algemene reserve vaste buffer

A. Stand algemene reserve vaste buffer	4.100.000
Benodigde stand	
* risico's x factor 1,4	1.108.800
B. Totaal benodigde stand	1.108.800
C. Ruimte in algemene reserve vaste buffer (A-B)	2.991.200

Kengetallen BBV

De volgende kengetallen zijn verplicht gesteld vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

1. Netto schuldquote
2. Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
3. Solvabiliteitsratio
4. Kengetal grondexploitatie
5. Structurele exploitatieruimte
6. Belastingcapaciteit.

Met de kengetallen kan snel een beeld worden gevormd van de financiële positie van de gemeente. Het zijn kengetallen die iets zeggen over de 'weerbaarheid' en 'wendbaarheid' van de gemeentelijke begroting. Voor de weerbaarheid (kan de gemeente financiële tegenvallers het hoofd bieden) is het van belang te weten hoe groot het eigen vermogen is, hoeveel schulden de gemeente heeft en waarvoor deze schulden zijn aangegaan. De kengetallen daarvoor zijn de solvabiliteit, de netto schuldquote en de grondexploitatie. Een wendbare begroting kan snel worden aangepast als er zich tegenvallers voordoen. Dat is een begroting waarvan de inkomsten op korte termijn kunnen worden verhoogd (stijging tarief OZB omdat de woonlasten zich nog onder het landelijke gemiddelde bevinden) en de lasten op korte termijn kunnen worden bijgesteld omdat er meer structurele baten dan structurele lasten zijn. De kengetallen daarvoor zijn "belastingcapaciteit" en "structurele exploitatieruimte".

Beoordeling van de kengetallen in samenhang

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en structurele baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Het is dus, met andere woorden, niet

mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. Zo worden voorraden strategische gronden en onderhandenwerk bouwgrondexploitatie door gemeenten met leningen gefinancierd. Maar bij verkoop vallen de geldmiddelen weer vrij om de leningen af te lossen. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Er zijn geen landelijke normen voor de kengetallen omdat deze erg afhangen van de lokale situatie. De gemeenteraad kan wel eigen normen stellen voor deze kengetallen en bij belangrijke raadsbesluiten laten opnemen wat het effect is op de financiële kengetallen en de afgesproken normen. Voor de financiële kengetallen geldt, net als voor de weerstandscapaciteit, dat de raad kan aangeven welk financieel beleid hij voor ogen heeft en eventueel kan overgaan tot het formuleren van eigen normen.

Om de in deze paragraaf opgenomen kengetallen enigszins te kunnen duiden is aansluiting gezocht bij de door de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) gehanteerde signaleringswaarden. De VNG heeft een aantal signaalwaarden ontwikkeld om een grofmazige waardering te geven aan deze kengetallen. Deze zijn onderverdeeld in drie groepen. In onderstaande tabel is dit zichtbaar gemaakt.

			Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
	Kengetal	Hoe interpreteren	Signaalwaarden		
	Met betrekking tot weerbaarheid:				
1.	Schuld				
	a. zonder correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het percentage hoe beter	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het percentage hoe beter	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
2.	Eigen vermogen (Solvabiliteit)	Hoe hoger het percentage hoe beter	> 50%	van 20% t/m 50%	< 20%
3.	Grondexploitatie	Hoe lager het percentage hoe beter	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
	Met betrekking tot wendbaarheid:				
4.	Structurele exploitatieruimte	Hoe hoger het percentage hoe beter	> 0%	0%	< 0%
5.	Belastingcapaciteit	Hoe lager het percentage hoe beter	< 95%	van 95% t/m 105%	> 105%

Kengetal	jaarrekening 2021	Begroting 2022	jaarrekening 2022
Netto schuldquote	110%	181%	111%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	120%	192%	120%
Solvabiliteitsratio	40%	33%	38%
Grondexploitatie	18%	8%	17%
Structurele exploitatieruimte	4,2%	-4,0%	-1,5%
Belastingcapaciteit	108%	104%	101%

Nadere duiding bij de in de tabel in beeld gebrachte financiële kengetallen:

- **Netto schuldquote: hoe zwaar drukt de schuld op de begroting?**
Hier wordt de schuldpositie van de gemeente uitgedrukt in een percentage van de omvang van de jaarlijkse exploitatie (inkomsten exclusief mutaties in reserves). De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie van de algemene dienst en van het Woningbedrijf.
- **Netto schuldquote, gecorrigeerd met verstrekte leningen**
De gemeente leent soms geleend geld door aan andere organisaties. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De aan het Woningbedrijf verstrekte geldleningen worden niet gezien aan leningen aan derden, omdat het Woningbedrijf onderdeel is van de gemeente. De schuldquote mag dus niet met deze leningen worden verlaagd.
- **Solvabiliteit: welk deel van het gemeentebezit is betaald met eigen middelen?**
Dit is het eigen vermogen als aandeel in het balanstotaal. Ofwel: de solvabiliteitsratio geeft aan welk deel van het balanstotaal niet door schuld is gefinancierd. Een solvabiliteitsratio van minder dan 20 procent geeft aan dat een gemeente zijn bezit met relatief veel schulden heeft belast.

- **Grondexploitatie:** heeft de gemeente relatief veel grond en loopt zij daardoor risico?
De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Als dat niet lukt, kan de grondexploitatie een negatieve impact hebben op de financiële positie van de gemeente. De accountant beoordeelt ieder jaar in hoeverre de gronden tegen actuele waarde op de balans zijn opgenomen. Het kengetal wordt berekend door de in exploitatie genomen gronden te delen door het totaal van de baten (excl. mutaties reserves).
- **Structurele exploitatieruimte:** heeft de gemeente voldoende structurele middelen om haar structurele lasten te dekken?
De relevantie van het kengetal structurele exploitatieruimte is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij dit kengetal wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten in vergelijking met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.
- **Belastingcapaciteit:** heft de gemeente relatief veel belastingen en is er ruimte deze belastingen te verhogen? Hieronder wordt verstaan de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in jaar t ten opzichte van het landelijk gemiddelde (in jaar t-1). Hiermee komt tot uitdrukking de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen. Zijn de woonlasten laag, dan kan bij tegenvallers gemakkelijk worden bijgestuurd door de onroerendezaakbelasting te verhogen.

3.3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Renswoude heeft een oppervlakte van 1.852 hectare. Deze ruimte wordt gebruikt voor verschillende doeleinden gebruikt zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en water. Goed beheer van de kapitaalgoederen is belangrijk voor een prettig woon-, leef- en werkklimaat voor iedereen. Kapitaalgoederen zijn ook nodig om de programmadoelen van de gemeente te realiseren. Om bijvoorbeeld economische ontwikkeling te stimuleren is een goede bereikbaarheid van belang, om onderwijs te geven zijn schoolgebouwen nodig. Straatverlichting en de inrichting van groen leveren een bijdrage aan de sociale veiligheid. De riolering draagt bij aan de gemeentelijke milieudoelstellingen. Kapitaalgoederen leggen blijvend beslag op de gemeentelijke begroting. Niet alleen is geld nodig voor de aanschaf of aanleg, maar ook voor de jaarlijkse kosten van onderhoud. Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen per kapitaalgoed tenminste wordt ingegaan op het beleidskader, de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Uitgangspunten beheer openbare ruimte

De uitgangspunten voor het beheer van de openbare ruimte worden in de beheerplannen per kapitaalgoed beschreven. Hieronder is een overzicht weergegeven waarin per onderscheiden beheerdomein de omvang van het areaal en de waarde die dit vertegenwoordigt is aangegeven.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Domein	Omvang areaal	Waarde (€)
Wegen	330000 m2	20.000.000
Riolering	30 km vrijverval	30.000.000
Pompen, gemalen en bergbezinkbassins	10 pompgemalen, 50 km drukleiding, 2 bergbezinkbassins, 4 km drainage, 224 drukrioolpompen buitengebied en 1345 kolken	5.000.000
Civiele kunstwerken	19 bruggen en ca. 60 duikers	2.500.000
Openbare verlichting	900 lichtpunten	900.000
Groen	350.000 m2 waarvan 3.500 bomen	5.000.000
Sportaccomodaties	3 voetbalvelden, 4 tennisbanen, 1 sporthal	2.000.000
Afvalinzameling	2 ondergrondse containers en 15 bovengrondse containers	100.000

Integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR)

Er is een integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025) vastgesteld in de raadsvergadering van 27 oktober 2021. Deze documenten gaan uit van het eerder gedefinieerde scenario “conserverend”, waarna de uitkomsten zijn verwerkt in de begroting 2022-2025.

Toelichting per kapitaalgoed

Wegen en verkeersvoorzieningen	
Aantal kilometers te onderhouden weg	41 km, waarvan 12 km elementenverharding en 29 km asfaltverharding.
Oppervlakte wegnnet	330.000 m2, waarvan 30% elementverharding en 70% asfaltverharding.
Doel	In stand houden van een kwalitatief goede en veilige wegeninfrastructuur.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Uitgangspunt is de CROW-norm (CROW is een kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid). Het werken conform de richtlijnen CROW wordt door de gemeente bewerkstelligd door: - Periodiek globale visuele inspecties (eens per twee jaar) - Te werken met een wegbeheersysteem - Onderhoud uit te voeren volgens systematiek en planning.
Staat van onderhoud	De staat van onderhoud van de elementenverhardingen is in het algemeen goed. De asfaltwegen die zich met name in het buitengebied bevinden, hebben over het algemeen allemaal ongeveer dezelfde ouderdom. De wegen waarvan de technische levensduur ruim is overschreden, zijn in 2022 aangepakt.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.

Groot onderhoud komende jaar	Geen grootschalige reconstructies gepland voor 2023.
Jaarlijks budget	€ 241.300
Ontwikkelingen	In 2023 wordt een nieuw raamcontract in de markt gezet voor het dagelijks- en groot onderhoud van de wegen. Er wordt gewerkt conform het in 2021 door de raad goedgekeurde plan IBOR met bijbehorende meerjarenplanning. Conform MJOP zijn in 2024 en verder o.a. Eikenlaan en Hopeseweg in de planning opgenomen.

Openbaar Groen	
Oppervlakte te onderhouden groen	Totaal 350.000 m2, waarvan: Bermen 160.000 m2 Gazon 43.000 m2 Bosplantsoen 35.000 m2 Sierplantsoen: 22.000m2 Heesters 6.000 m2 Overig 28.000 m2 Bomen: 3.500 stuks
Doel	Een beheervriendelijke (efficiënt) en hoogwaardige (functie) buitenruimte die binnen de financiële kaders beheersbaar is.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	In het beheerplan is het gewenste kwaliteitsniveau vermeld. Belangrijke uitgangspunten zijn: - Groen is waardevol voor de leefomgeving - Koesteren van het groen, maar wel rationeel - Realiseren van groene kwaliteit - Deskundig beheren - Groen moet duurzaam zijn en bij voorkeur bio divers - Er wordt wat aanplant van bomen betreft gestreefd naar meer afwisseling, dit om de plaagdierdruk (eikenprocessierups) structureel omlaag te brengen
Staat van onderhoud	De staat van onderhoud is in het algemeen goed te noemen en voldoet minimaal aan de in het beleidsplan genoemde beeldkwaliteitsniveaus.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Groot onderhoud komende jaar	
Jaarlijks budget	€ 357.570
Ontwikkelingen	In 2023 worden verdere stappen genomen om de biodiversiteit in het openbaar groen te vergroten. Daar waar het in het straatbeeld past zal worden gestreefd naar een minder homogeen bomenbestand. Eind 2021 is het plan IBOR en bijbehorende meerjarenplanning door de raad goedgekeurd.

Riolering	
Aantal kilometers te onderhouden riolering	Vrij verval riolering: 30 kilometer Drukriolering in het buitengebied: 50 kilometer Riool- en hemelwatergemalen: 10 Pompunits: ruim 224 Kolken: 1.345 Bergbezinkbassins: 2

Doel	Zorg voor goed functionerende riolering. Dit is uit oogpunt van volksgezondheid, bewoonbaarheid en milieubescherming een belangrijke taak van de gemeente.
Beheerplan	GRP 2021-2028
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Voldoen aan de daarvoor geldende wettelijke vereisten. Een goed functionerende riolering is nodig om afvalwater uit de directe leefomgeving te verwijderen ten behoeve van de volksgezondheid. Ook komt riolering de bewoonbaarheid in de kernen ten goede doordat wateroverlast en stank worden voorkomen. Daarnaast wil de gemeente Renswoude door hemelwater af te koppelen een bijdrage leveren aan klimaat adaptieve maatregelen die nodig zijn.
Staat van onderhoud	De staat van onderhoud van het rioleringsstelsel is in het algemeen goed te noemen.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Groot onderhoud komende jaar	Aanpassen riolering bedrijventerrein Groot Overeem en Hooge Hoek (foutaansluitingen).
Jaarlijks budget	€ 456.000
Ontwikkelingen	Het afkoppelplan wordt ter vaststelling aangeboden aan de raad. De voorbereidingen worden getroffen voor de vervanging van de riolering (inclusief afkoppelen) voor de Lindenhof, Wilgenlaan e.o.

Gebouwen (exclusief woningbedrijf)

Algemeen	Naast gemeentelijke gebouwen, onderhoudt de gemeente ook de woningen in het gemeentelijke woningbedrijf. Voor het woningbedrijf is enkele jaren geleden een onderhoudsplan opgesteld. In deze paragraaf wordt alleen op de overige gemeentelijke gebouwen ingegaan. Voor de scholen geldt, dat de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor het onderhoud (zowel binnen als buiten).
Aantal te onderhouden gebouwen:	– Gemeentehuis – Sporthal – Gemeentewerf – Brandweerkazerne – Bibliotheek (alleen binnenzijde, buitenzijde t.l.v. VvE) – Ambtswoning – Aula begraafplaats – Baarhuisje
Doel	In stand houden van de gebouwen en voorkomen achterstallig onderhoud.
Beheerplan	– Gemeentehuis -> beheerplan nieuwe gemeentehuis in 2022 opgesteld – Sporthal -> beheerplan opgesteld in 2021, uitvoering wordt meegenomen in mogelijke ontwikkeling Dorpshuis 2.0 – Gemeentewerf -> voorbereiding voor renovatie en verduurzaming in 2023 – Brandweerkazerne -> beheerplan opgesteld in 2022 – Bibliotheek (alleen binnenzijde, buitenzijde t.l.v. VvE) – Ambtswoning -> beheerplan opgesteld in 2022 (conform het aangrenzende wooncomplex-cpl.31-van het Woningbedrijf) – Aula begraafplaats -> beheerplan wordt opgesteld in 2023 – Baarhuisje -> onderdeel van begraafplaats

Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	– Gemeentehuis is deels nieuw en deels gerenoveerd in 2022 – Brandweerkazerne in 2021 nieuw gebouwd – Voormalige basisschool de Borgwal wordt ingericht voor tijdelijk gebruik als tijdelijke opvanglocatie voor Oekraïners en daarna gesloopt – Gemeentewerf: planvorming voor renovatie en verduurzaming in 2023
Staat van onderhoud	Gezien de planvorming rondom de diverse gebouwen is dit niet relevant.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	De opgestelde/op te stellen beheerplannen zijn/worden in de begroting opgenomen.
Groot onderhoud komende jaar	2023 -> verduurzaming sporthal gelijktijdig met ombouw tot dorps huis 2.0
Jaarlijks budget	Daarnaast is er een reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen (stand 31-12-2022 is € 258.681.
Ontwikkelingen	Het gemeentehuis is begin 2023 opgeleverd. Over de toekomst van de gemeentewerf, renovatie en verduurzaming, zal de raad in 2023 een besluit nemen. In 2023 zal voor de aula een meerjarig onderhoudsplan worden opgesteld.

Openbaar Water

Omvang areaal	De sloten die volgens de Keur van het Waterschap onderhoudsplichtig zijn en in eigendom zijn van de gemeente, worden door de gemeente onderhouden.
Doel	Sloten moeten voldoende water kunnen blijven aan- en afvoeren, zodat voor de bewoners van een gebied geen waterproblemen ontstaan.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Het doorstroomprofiel moet voldoende zijn; als maat wordt gehanteerd dat minimaal 2/3 van het theoretische profiel beschikbaar is.
Staat van onderhoud	Goed
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 39.900
Groot onderhoud komende jaar	Geen grote onderhoudswerkzaamheden gepland.
Ontwikkelingen	De ontwikkelingen rondom klimaatadaptatie en mogelijke gevolgen voor de openbare ruimte worden nauwlettend gevolgd.

Civiele kunstwerken (bruggen en duikers)

Omvang areaal	Het areaal bestaat uit 19 bruggen en duikers
Doel	Kunstwerken moeten te allen tijde veilig zijn. Het uit te voeren onderhoud is gericht op het voorkomen van achterstallig onderhoud en het waarborgen van de veiligheid.

Beheerplan	Rapportage 'Inspectie en meerjarenplanning kunstwerken' d.d. 11 december 2018. Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	De kunstwerken moeten functioneel en veilig zijn.
Staat van onderhoud	De kwaliteit is goed.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 66.500
Groot onderhoud komende jaar	In 2023 wordt de 5-jaarlijkse inspectie uitgevoerd. Er zijn geen grootschalig onderhoudswerkzaamheden of vervangingen gepland.
Ontwikkelingen	Er wordt gewerkt conform het in 2021 door de raad goedgekeurde plan IBOR met bijbehorende meerjarenplanning.

Openbare Verlichting	
Omvang areaal	Het areaal bestaat uit +/- 900 lichtpunten met in totaal 889 masten en 895 armaturen.
Doel	Bijdragen aan een verkeersveilige en sociaal veilige openbare ruimte.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Als uitgangspunt geldt de RVOL (Richtlijn voor openbare verlichting)
Staat van onderhoud	Hoewel het areaal relatief oud is (417 armaturen zijn ouder dan 20 jaar en 128 masten ouder dan 40 jaar, d.w.z. economisch afgeschreven), is de kwaliteit in het algemeen redelijk tot goed.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja, het huidige wel, maar voor het toekomstige beheerplan niet.
Jaarlijks budget	€ 41.000
Groot onderhoud komende jaar	Noodzakelijke vervangingen worden toegepast. Voor 2022 tot en met 2025 is jaarlijks 15.000 opgenomen in de begroting.
Ontwikkelingen	Eind 2021 is het plan IBOR en bijbehorende meerjarenplanning door de raad goedgekeurd. De hierin en in de begroting opgenomen bedragen zijn onvoldoende voor de vervangingsinvesteringen van het areaal in de toekomst. Voor openbare verlichting worden in 2023 een onderhoudsbestek, beleid-/beheerplan (inclusief vervangingsplan) opgesteld in samenwerking met de gemeente Scherpenzeel (synergievoordeel).

Meubilair (bebording en speelvoorzieningen)	
Omvang areaal	Het areaal bestaat uit: - 850 verkeersborden - 16 speelplaatsen met 125 speeltoestellen
Doel	Speelplekken: ontspanningsplek voor de doelgroep Verkeersborden: geleiding verkeer
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Functionele en veilige voorzieningen.
Staat van onderhoud	De kwaliteit van de speeltoestellen is, ondanks de gemiddeld hoge ouderdom, in het algemeen goed. Bebording is goed.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 13.300
Groot onderhoud komende jaar	Niet gepland (afhankelijk van nieuw beleid).
Ontwikkelingen	In 2023 wordt beleid opgesteld voor speelvoorzieningen, waaronder een vervangingsinvesteringsplan. Te zijner tijd wordt het beleidsplan aan de raad aangeboden.

Buitensportaccommodaties	
Omvang areaal	Het areaal bestaat uit 3 voetbalvelden, 4 tennisbanen en 1 sporthal.
Doel	Goede voorzieningen ten behoeve van sport.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025) m.u.v. de sporthal.
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Onderhoud geschiedt op grond van de eis dat de voorziening voldoet aan 'schoon, heel en veilig'. Deze begrippen zijn niet nader gespecificeerd. Daarnaast moeten ze voldoen aan de wettelijke eisen.
Staat van onderhoud	De kwaliteit is redelijk (voetbal en tennisvelden zijn goed). In 2022 zijn 4 kunstgras tennisvelden en 2 kunstgras voetbalvelden gerenoveerd.

Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 115.833
Groot onderhoud komende jaar	Er zijn geen werkzaamheden voor groot onderhoud of vervanging gepland.
Ontwikkelingen	Eind 2021 is het plan IBOR en bijbehorende meerjarenplanning door de raad goedgekeurd. Dit plan IBOR gaat niet over de sporthal.

3.4. Paragraaf financiering

Inleiding

In de paragraaf financiering wordt de financieringsfunctie van de gemeente Renswoude uiteengezet. In deze paragraaf komen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm aan de orde. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van de schuld in 2022 en de hiermee gepaard gaande rentekosten.

Beleidskader

De Wet Fido geeft voorschriften met betrekking tot het aantrekken van geldleningen, het uitzetten van middelen en het verstrekken van garanties. Van belang hierbij is dat deze activiteiten geschieden in het kader van het uitoefenen van de publieke taak. Uitzetting van tijdelijk overtollige middelen dient een voorzichtig karakter te hebben en mag niet gericht zijn op het verschaffen van inkomen door het lopen van overmatige risico's. Het beleggings- en financieringsbeleid van de gemeente is vastgelegd in het Treasurystatuut 2015 gemeente Renswoude, dat laatstelijk is vastgesteld door de raad op 3 maart 2015.

Doelstelling van het treasurybeleid

De doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- De organisatie van voldoende financiële middelen voorzien en het streven naar voldoende liquiditeit (de mate waarin de direct opeisbare schulden tijdig kunnen worden voldaan) en solvabiliteit (de mate waarin alle schulden kunnen worden voldaan bij een eventuele liquidatie).
- Het nastreven van een financiële rentabiliteit (het aantrekken van middelen tegen zo laag mogelijke kosten, het uitzetten van middelen tegen zo hoog mogelijke opbrengsten, het gebruik maken van marktontwikkelingen).

Gemeentefinanciering

Financiering voor een periode van één jaar en langer wordt enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. Bij het bepalen van de financieringsbehoefte worden alle inkomsten en uitgaven betrokken. De financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken om het renteresultaat te optimaliseren.

Kasgeldlimiet

Met kortlopende schuld worden leningen bedoeld die een looptijd korter dan één jaar hebben. Eens per kwartaal dient een opgave aan de toezichthouder (Provincie Utrecht) te worden gedaan met betrekking tot de gemiddelde netto vlottende schuld. Dit bedrag mag de kasgeldlimiet, dit is de maximaal toegestane netto vlottende schuld, niet overschrijden. Som is de overschrijding tijdelijk (bijvoorbeeld omdat de gemeente op korte termijn opbrengsten uit grondexploitatie verwacht). Als de overschrijding niet tijdelijk is zal de gemeente een vaste geldlening moeten aantrekken. De minister van Financiën stelt het percentage van de kasgeldlimiet vast. Dit percentage is momenteel 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar.

Bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet 2022		1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Omvang van de begroting per 1 januari 2022	14.835				
Toegestane kasgeldlimiet in %	8,5%				
Toegestane kasgeldlimiet in bedragen	1.261	1.261	1.261	1.261	1.261
a. Vlottende middelen, kwartaalgemiddelde		6	11	108	-198
b. Vlottende schulden, kwartaalgemiddelde		327	288	0	21
c. Saldo vlottend kwartaalgemiddelde: a-b		-321	-276	108	-219
Toets kasgeldlimiet					
d. Saldo vlottend kwartaalgemiddelde: c		-321	-276	108	-219
e. Toegestane kasgeldlimiet, in bedragen		1.261	1.261	1.261	1.261
Onderschrijding: d+e		940	985	1.369	1.042

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld te beperken. Hierbij is het uitgangspunt om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm wordt berekend op 20% (het door de minister van Financiën vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal, inclusief toevoeging reserves aan het begin van het begrotingsjaar.

Bedragen x € 1.000

Renterisiconorm 2022	Begroting 2022	Rekening 2022	Verschil
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2. Netto renteherziening op vast schuld (1a-1b)	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	0	7.000	7.000
3b. Nieuw verstrekte lange leningen u/g	0	0	0
4. Netto nieuwe aangetrokken schuld (3a-3b)	0	7.000	7.000
5. Betaalde aflossingen	2.233	2.233	0
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	2.233	2.233	0
7. Renterisico op vaste schuld (2+6)	2.233	2.233	0
Renterisiconorm			
8. Begrotingstotaal primitieve begroting 2022	14.835	17.282	2.447
9. Toegestane percentage renterisiconorm	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	2.967	3.456	489
Toets Renterisiconorm			
10. Renterisiconorm	2.967	3.456	489
7. Renterisico op vaste schuld (2+6)	2.233	2.233	0
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10-7)	811	1.223	489

Relatiebeheer

De gemeente Renswoude heeft als huisbankier de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, een bankinstelling zoals hiervoor vermeld, gecertificeerd met de triple A-rating volgens Moody's en volgens Standard & Poor's. Bij deze bank heeft de gemeente Renswoude een viertal zakelijke rekeningen: een rekening voor het dagelijks betalingsverkeer, een rekening voor de inning van

belastingen, een rekening voor de inning van de huren en een rekening ten behoeve van schatkistbankieren. Gemeente Renswoude heeft verder nog een rekening bij de Rabobank Woudenberg e.o., deze rekening wordt hoofdzakelijk gebruikt voor transacties via de legeskas.

Financieringspositie

Gemeentefinanciering heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. De financieringsstructuur wordt hierbij bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen. Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken.

Schatkistbankieren

Vanaf 2014 zijn gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen verplicht hun overtollige liquide middelen te stallen en beleggingen aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Overtollige liquiditeiten en beleggingen mogen niet meer worden gestald bij private partijen buiten de schatkist. Voor de gemeente Renswoude betekent dit dat alle liquide middelen die in een kwartaal het drempelbedrag overstijgen, afgeroomd moeten worden naar een daartoe geopende werkrekening Schatkistbankieren (SKB), waarna de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) het doorstort naar 's Rijkschatkist. Er was een drempelbedrag van € 1.000.000. Uit onderstaand overzicht, blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	7	77	204	120
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	993	923	796	880
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	14.835			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	14.835			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	613	6.964	18.791	11.015
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	7	77	204	120

Renteschema op basis van notitie rente BBV

In de BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in de rentelasten, het renteresultaat en de doorberekende rente aan investeringen, grondexploitaties en projecten. In onderstaand schema is dat weergegeven. De doorberekende rente is inclusief de rente over de investeringen van het Woningbedrijf.

Renteschema op basis van Notitie rente Besluit Begroting en Verantwoording						Begroot na wijziging	Werkelijk
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering					210.451	114.304
b.	De externe rentebaten (idem)				-/-	-	4.667
	Saldo rentelasten en rentebaten					210.451	109.637
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€			-	8.751
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€			-	-
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€			-	-
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+				-	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+				-	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente					210.451	118.388
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-				314.910	36.405
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury					-104.459	81.983

3.5. Paragraaf bedrijfsvoering

De doelstelling van het college is om een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie neer te zetten. Enerzijds om de regierol te pakken waar nodig. Anderzijds om in de uitvoering als gemeente zichtbaar en nabij te zijn.

Er is geïnvesteerd in het aantrekken en opleiden van personeel, waardoor de organisatie er opnieuw, maar met moeite, in geslaagd is om alle cruciale functies met voldoende kwaliteit in te vullen met vast personeel of met (tijdelijke) inhuur. Ten opzichte van de begroting 2022 is er structureel bij geplust op het Sociaal Domein. Het in stand houden van capaciteit en kwaliteit is een dagelijkse zorg. Zoals bekend is de arbeidsmarkt krap. Niet alleen op het gebied van financiën, maar bijvoorbeeld ook voor Burgerzaken, Ruimtelijke Ordening, juridische zaken, duurzaamheid en binnen het Sociaal domein. Daarnaast zijn de toezichts- en kwaliteitseisen over de gehele breedte verhoogd en is nieuwe wetgeving aangekondigd.

Het personeelsbestand bestaat uit een vaste kern van 37 medewerkers met daaromheen een flexibele schil. Deze wordt gevormd door 31 medewerkers, waarvan 9 via een DVO aan ons verbonden zijn en 22 medewerkers worden ingehuurd via derden. Voor de DVO wordt gebruik gemaakt van de gemeente Veenendaal, Mee Utrecht, Gooi & Vecht en Sante Partners.

In 2022 bleek helaas – alle eerdere inspanningen ten spijt - dat er een stevige extra inzet noodzakelijk was om het team financiën, zowel qua bemensing als qua inhoud, duurzaam op orde te brengen. Hoewel toezichtregimes niet zijn gewijzigd, was het duidelijk dat er moest worden ingegrepen. Het (interim-) team heeft de basis op orde gebracht en de verbeteringen in nauw overleg met onze toezichthouders met kracht opgepakt.

In het verslagjaar is op gemeentesecretarisniveau actief regionaal overleg gestart om de knelpunten in de personele bezetting met elkaar op te lossen. Er is een start gemaakt voor een gezamenlijk trainee-programma en een pool van (beleids-) ambtenaren. Dit is op lange termijn een kansrijke richting.

Renswoude kent een laag ziekteverzuim. Percentages zeggen voor Renswoude niet zoveel omdat de langdurige uitval van een enkele collega meteen een behoorlijke impact heeft, die extern moet worden opgevangen. Twee managementleden zijn gedurende een half jaar uitgevallen en voor het overige gaat het om kortdurend verzuim (een paar dagen), in de meeste gevallen corona gerelateerd.

Een aantal taken is structureel uitbesteed aan de gemeente Veenendaal (o.a. ICT, uitvoering participatiewet, Boas, Belastingen) en verloopt over het algemeen naar tevredenheid. ICT en Belastingen blijven daarbij een zorgpunt. Er is een regionaal klantoverleg gestart met als doel om de vinger beter aan de pols te houden m.b.t. de ICT-dienstverlening. Daarnaast zijn de collegiale contacten met Veenendaal verder versterkt.

De huisvesting aan de Borgwal voldeed goed en is tijdens de coronacrisis een uitstekende ruime werkplek gebleken. Positief voor de organisatieontwikkeling is het gemak waarmee digitaal gewerkt wordt vanuit huis. Wanneer het nodig is, wordt er soepeltjes, hybride of geheel digitaal vergaderd, wat als je elkaar kent effectiever en efficiënter is. Omdat er relatief veel nieuwe collega's zijn, worden er verschillende activiteiten georganiseerd om elkaar beter te leren kennen, zodat we van elkaars kwaliteiten gebruik kunnen maken. In het verslagjaar is er een tweede personeelsconsultatie georganiseerd. Hierin zijn gezamenlijk stappen gezet, die in 2023 tot een nieuwe organisatiestructuur kunnen gaan leiden. Dit heeft opvolging gehad in verschillende bijeenkomsten van kleinere groepen, waarin interactief met elkaar over deze onderdelen is gesproken. Elkaar (nog) beter leren kennen, betere begeleiding (juiste leider/leiderschap) en transparantie in o.a. communicatie waren de belangrijkste uitkomsten.

Iedereen kijkt uit naar de nieuwe huisvesting die gestaag vorm krijgt. Het project blijft ondanks prijsstijgingen en kleine tegenvallers, binnen de vooraf gestelde budgettaire kaders. Het nieuwe gemeentehuis is in november opgeleverd. Voor het dorp is het resultaat zichtbaar.

3.6. Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden verbonden partijen gedefinieerd als privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging of stemrecht. Een financieel belang betekent dat de gemeente financiële middelen ter beschikking stelt, die ze niet kan verhalen in geval van faillissement van de verbonden partij. Er is ook sprake van een financieel belang als een verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt en de gemeente daarvoor aansprakelijk kan worden gesteld.

Visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Om verschillende redenen voert de gemeente Renswoude diverse gemeentelijke taken niet zelf uit, maar laat dit door een derde rechtspersoon doen. Vaak vanwege schaalvoordelen, soms vanwege de noodzaak om slagvaardiger te kunnen handelen. De vorm waarin de samenwerking wordt gegoten is afhankelijk van de aard van de uitbesteede taak. Soms kan de gemeente niet vrij kiezen om een taak zelf uit te voeren of via een verbonden partij. Zo kan de gemeente op grond van wetgeving verplicht worden om gemeenschappelijke regelingen aan te gaan, bijvoorbeeld de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU). Verbonden partijen dienen een publiek en openbaar belang. De gemeente blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de beleidsprogramma's waaraan de verbonden partij een bijdrage levert. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak en ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's.

Overzicht van verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

- Veiligheidsregio Utrecht (VRU) gevestigd te Utrecht
- GGD regio Utrecht (GGDrU) gevestigd te Zeist
- IW4 Bedrijven gevestigd te Veenendaal
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) gevestigd te Utrecht
- Afvalverwijdering Utrecht (AVU) gevestigd te Soest
- Regio Foodvalley gevestigd te Ede
- Afvalcombinatie De Vallei (ACV) gevestigd te Ede
- Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper gevestigd te Barneveld

Stichtingen en verenigingen

De gemeente Renswoude heeft geen stichtingen en verenigingen als verbonden partij.

Coöperaties en vennootschappen

- Vitens N.V., Waterleidingbedrijf statutair gevestigd te Zwolle

Informatie per verbonden partij

Omdat er meer inzicht wordt verlangd in de verbonden partijen zodat de “grip” kan worden vergroot, is een overzicht per verbonden partij opgenomen, gebaseerd op de in het BBV opgenomen eisen voor de te verstrekken informatie.

Naam	Veiligheidsregio Utrecht (VRU), gevestigd te Utrecht
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	De Veiligheidsregio Utrecht behartigt de belangen van de gemeenten op het gebied van de brandweezorg, de organisatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing (bevolkingszorg), het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer, de zorg voor een adequate samenwerking met de politie Utrecht en de meldkamer ambulancezorg, een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de Provincie Utrecht.
Bestuurder(s) Renswoude	Mevrouw P. Doornenbal-van der Vlist
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt financieel bij op basis van een inwonerbijdrage. In de jaarrekening 2022 is het volgende bedrag opgenomen: € 361.000
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 23,2 Mln. Eind 2022: € 23,3 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 46 Mln. Eind 2022: € 43 Mln.
Resultaat 2022	2022: € 742.000.
Ontwikkelingen	De begroting 2022 van de VRU heeft betrekking op het derde jaar van de nieuwe beleidsperiode zoals beschreven in het beleidsplan 2020-2023.
Risico's	De verhouding beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit is voor 2022 2,5. Dit is dus hoger dan de benodigde. Dit komt door de bijstelling van de risico's en de groei van het eigen vermogen. De risico's worden gemonitord. Het algemeen bestuur en de gemeenten worden geïnformeerd over relevante ontwikkelingen. Als daar aanleiding voor is worden eventuele financiële consequenties via een begrotingswijziging voorgelegd aan het algemeen bestuur en de gemeenten.

Naam	GGD regio Utrecht, gevestigd te Zeist
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Een goede basisgezondheidszorg en gelijke kansen op gezondheid voor inwoners bevorderen, onder meer door preventie. De GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) regio Utrecht beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de ruim 1,2 miljoen inwoners van de 26 Utrechtse gemeenten. Zij doen dat door risico's voor de gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen.
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de Provincie Utrecht.
Bestuurder(s) Renswoude	De heer J.A.M. Dirven
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt bij op basis van afname van diensten. In de jaarrekening 2022 is het volgende bedrag opgenomen: € 231.000.

Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 4,1 Mln. Eind 2022: € 4,3 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 9,5 Mln. Eind 2022: € 9,3 Mln.
Resultaat 2022	2022: € 0,7 Mln.
Ontwikkelingen	De bijdrage van de gemeente Renswoude aan de GGDrU wordt voor 2023 geraamd op € 227.575. Zoals in het raadsvoorstel over de begroting 2023 van de GGDrU vermeld is, wordt de verhoging vooral veroorzaakt door stijging van loon- en materiële kosten en stijging van de kindbijdrage door invoering van het prenataal huisbezoek, vaccinatie van jongens tegen HPV en verlaging van de vaccinatieleeftijd naar 10 jaar. De ambities van de GGDrU voor 2023 zijn: 1. Kansrijk opgroeien van jeugdigen 2. Veilige leefomgeving: inclusief gezonde leefomgeving 3. Infectieziekte-bestrijding (excl. corona) en seksuele gezondheid 4. Sociaal kwetsbaren: Openbare geestelijke gezondheidszorg 5. Gezonde Wijken en scholen 6. Toezicht en Monitoring In 2022 heeft de GGDrU het moeilijke besluit genomen om de samenwerking met de leverancier van het zogeheten Digitaal Dossier Jeugd Gezondheid (GGiD) te beëindigen. Het proces om te komen tot het GGiD verliep moeizaam. Op 2 november 2022 heeft het algemeen bestuur van GGDrU besloten definitief te stoppen met het ontwikkelen van het GGiD. Dit besluit heeft extra kosten voor de deelnemende gemeenten tot gevolg gehad. Voor Renswoude heeft in 2022 € 22.739,- bijgedragen aan de afboekingskosten van het GGiD. Hiernaast heeft de gemeente in 2022 een bedrag van € 2.803,- bijgedragen aan de kosten voor een nieuwe aanbesteding voor een digitaal dossier voor de jeugdgezondheidszorg.
Risico's	De bijdrage van de gemeente Renswoude aan de GGDrU wordt voor 2023 geraamd op € 227.575,- . Dit is een verhoging van € 18.000,- ten opzichte van 2022. De gemeente betaalde toen € 210.000,-. Zoals in het raadsvoorstel over de begroting 2023 van de GGDrU vermeld, wordt de verhoging vooral veroorzaakt door een stijging van loon- en materiële kosten en van de kindbijdrage. De kindbijdrage stijgt, door het invoeren van het prenataal huisbezoek, de vaccinatie van jongens tegen het HPV-virus en de verlaging van de vaccinatieleeftijd naar 10 jaar. Deze stijging van de kosten kan worden opgevangen vanuit de beschikbare middelen in de begroting.

Naam	IW4 Bedrijven, gevestigd te Veenendaal
-------------	---

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	De doelstelling van IW4 is het handhaven, vergroten of herstellen van de arbeidsgeschiktheid van personen die tot arbeid in staat zijn, maar voor wie, in belangrijke mate, ten gevolge van bij hen gelegen factoren, gelegenheid om onder normale omstandigheden arbeid te verrichten niet of nu niet aanwezig is. De regie van de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is belegd bij de rechtspersoon bezittend openbaar lichaam (gemeenschappelijke regeling) Instituut Sociale Werkvoorziening Zuidoost Utrecht. Het Instituut heeft de uitvoering via een samenwerkingsovereenkomst belegd bij IW4 Beheer NV, waarvan de aandelen in handen zijn van de GR. De aangesloten gemeenten uit de provincie Utrecht zijn vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	Gemeenten Veenendaal, Rhenen en Renswoude.
Bestuurder(s) Renswoude	De heer J.A.M. Dirven
Bijdrage Renswoude	Op 14 februari 2023 heeft de gemeenteraad van Renswoude een nieuw financieringsmodel voor de Wet sociale werkvoorziening vastgesteld, waarbij de jaarlijkse extra gemeentelijke bijdrage aan IW4 is komen te vervallen en de rijksbijdrage ongewijzigd in zijn geheel beschikbaar wordt gesteld aan de GR IW4. In de jaarrekening 2022 is het volgende bedrag opgenomen: € 233.000.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 4,8 Mln. Eind 2022: € 5,5 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 0,2 Mln. Eind 2022: € 2 Mln.
Resultaat 2022	Resultaat 2022 gemeenschappelijke regeling € 0,6 Mln.
Ontwikkelingen	In het najaar 2018 hebben de gemeenteraden van Veenendaal, Rhenen en Renswoude besluiten genomen over de toekomst van IW4, de uitvoering van de Wsw en de verstrekte zeggenschap vanuit de gemeenten (governance). Er is besloten door te ontwikkelen naar een professioneel werkleerbedrijf voor de brede doelgroep van de Participatiewet, met een focus op in-, door- en uitstroom van (kandidaat)werknemers. Transitie was o.a. nodig vanwege de landelijke bepaling dat er vanaf 2015 geen nieuwe mensen mogen instromen in de Wet Sociale Werkvoorziening. Voor de periode van 2018 t/m 2021 is een Transitieplan uitgevoerd, in 2022 is deze geëvalueerd. Belangrijke ontwikkelingen hierin: • De organisatiestructuur is aangepast tot een structuur waarin de afdelingen Werk en Arbeidsontwikkeling een centrale rol hebben. • Er is een nieuwe methodiek Arbeidsontwikkeling geïmplementeerd. • Versterken samenwerking IW4 en Economie & Werk, o.a. door een regulier overlegstructuur, aanstellen van een verbindingsofficier en structurele rapportages. • De formatie is aangepast, o.a. door het verminderen van managementfuncties en versterking binnen de afdeling Arbeidsontwikkeling. • Er is een besluit genomen over de huisvesting van IW4, inmiddels is de nieuwe huisvesting opgeleverd. • Diverse efficiency maatregelen zijn doorgevoerd in de bedrijfsvoering, o.a. door middel van automatisering. Om de transitie mogelijk te maken zijn er extra middelen beschikbaar gesteld (gezaamenlijk € 600.000). IW4 heeft de opgave weten te realiseren en is hierbij binnen de financiële kaders gebleven.

Risico's	De risico's voortvloeiende uit de bedrijfsvoering van IW4 liggen binnen IW4 Beheer NV. Dit geldt ook voor het subsidierisico, het verschil tussen de rijkssubsidie en de personele kosten van Sw-medewerkers. Binnen de NV is echter slechts een beperkte algemene risicoreserve opgebouwd. Dit betekent dat wanneer risico's daadwerkelijk (ernstige) negatieve gevolgen voor het financieel resultaat binnen de NV hebben, dit zal leiden tot een beroep op de middelen binnen de GR. Het betreft hier risico's als gevolg van de economie, bedrijfsvoering en andere externe factoren. Risico's bedrijfsvoering: <i>Kostenstijgingen</i> In 2022 bedroeg de inflatie ruim 10% en naar verwachting blijft deze ook in 2023 relatief hoog. Het effect hiervan op zowel de loonkosten als de andere kostensoorten is moeilijk in te schatten. Het is echter wel zeker dat deze fors zullen stijgen. <i>Energieprijzen</i> De energieprijzen zijn zeer sterk gestegen en het verdere verloop hiervan is onzeker. Dit is van invloed op de kosten van IW4, niet alleen direct, maar ook indirect door prijsstijgingen bij leveranciers.
----------	--

Naam	Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU), gevestigd te Utrecht
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Het op een doelmatige, kwalitatief goede, efficiënte en controleerbare manier uitvoeren van de door de deelnemende gemeenten opgedragen adviserende en uitvoerende taken op het gebied van de omgeving, milieu en duurzaamheid in de ruimste zin. Deze samenwerking levert betere garanties voor de kwaliteit van uitvoering, financiële schaalvoordelen en vermindering van de kwetsbaarheid.
Deelnemende partijen	De gemeenten: Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, IJsselstein en Zeist.
Bestuurder(s) Renswoude	De heer H.H. van der Schoor
Bijdrage Renswoude	De bijdrage van de gemeente is gebaseerd op de omvang van taken die wij gegarandeerd afnemen. Bij tekorten of overschotten wordt ook afgerekend op basis van de opdrachtenportefeuilles (of als AB anders bepaalt). In de jaarrekening 2022 is het volgende bedrag opgenomen: € 366.000.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 1,7 Mln. Eind 2022: € 1,2 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 0,2 Mln. Eind 2022: € 0,05 Mln.
Resultaat 2022	2022: - € 49.407

Ontwikkelingen	De voorbereidingen en de implementatie van de Omgevingswet blijven de komende jaren een belangrijk deel van de agenda bepalen. De Omgevingswet wordt immers het integrale wettelijke kader voor beheer en ontwikkeling in de fysieke leefomgeving. De wet stelt ODRU en de andere omgevingsdiensten voor de opgave zich aan te passen aan de nieuwe gemeentelijke taken. In het bijzonder de invoering van het digitaal stelsel per 2024 vormt een grote opgave voor gemeenten en ODRU. De voorbereiding op de Omgevingswet betekent ook dat gemeenten en ODRU opnieuw in gesprek gaan over de taken die de ODRU voor de gemeenten uitvoert.
Risico's	In de begroting van de ODRU is de verhouding beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit berekend op 1,1.

Naam	Afvalverwijdering Utrecht (AVU), gevestigd te Soest
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Het openbaar lichaam heeft tot doel in het belang van de deelnemers een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze van overslag, transport en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen en grondstoffen en andere categorieën van afvalstoffen.
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de Provincie Utrecht.
Bestuurder(s) Renswoude	De heer H.H. van der Schoor
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt bij op basis van de tonnages die verwerkt worden. In de jaarrekening 2022 is het volgende bedrag opgenomen: € 75.000.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 0,8 Mln. Eind 2022: € 0,3 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 22 Mln. Eind 2022: € 28 Mln.
Resultaat 2022	2022: € 62.927.
Ontwikkelingen	Belangrijk is de deelname van de AVU in CirkelWaarde. In deze samenwerking wordt samen met Circulus-Berkel en ROVA middels een Expertisecentrum kennis vergaard over diverse afvalstromen, in de breedste zin des woords. Er worden hiertoe onderzoek en marktverkenningen verricht, in eigen beheer of met behulp van derden. In het Handelshuis worden aanbestedingen gedaan en diverse contracten beheerd. In 2021 zijn de nieuwe verwerkingscontracten voor huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk restafval en gft-afval ingegaan en heeft dit tot verhoging van de lage AVU tarieven geleid.
Risico's	Door het ontbreken van reserves en voorzieningen heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen.

Naam	Regio Foodvalley, gevestigd te Ede
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	De gemeenschappelijke regeling wordt getroffen om de Foodvalley regio een Europese topregio te maken op het gebied van kennis, ontwikkeling en innovatie in de agro-foodsector door versterking van het vestigingsklimaat en de kwaliteit van de leefomgeving. De GR werkt daartoe samen met ondernemers en onderwijs/onderzoek. Regio Foodvalley concentreert zich op de terreinen economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit.
Deelnemende partijen	De gemeenten Ede, Veenendaal, Wageningen, Rhenen, Nijkerk, Barneveld, Scherpenzeel en Renswoude.
Bestuurder Renswoude	Mevrouw P. Doornenbal-Van der Vlist

Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt € 17.467 (op basis van een bedrag per inwoner) bij aan deze gemeenschappelijke regeling. Naast cofinanciering voor de uitvoering van projecten. Totale bijdrage 2022 bedraagt € 52.667.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 3,5 Mln. Eind 2022: € 3,1 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 2,7 Mln. Eind 2022: € 2,2 Mln.
Resultaat 2022	2022: € 0,1 Mln.
Ontwikkelingen	In 2020 is de Strategische Agenda door alle partners (waaronder de gemeenteraden) vastgesteld: iedereen schaaft zich daarmee achter de gezamenlijke doelstellingen en zegt ook toe zich in te spannen hier een bijdrage aan te leveren. Voor een groot deel doen gemeenten dat door in hun eigen beleid keuzes te maken die de ambities van de Strategische Agenda versterken. En voor een klein deel doen gemeenten dat door in programma's bij te dragen aan gezamenlijke projecten die heel sterk bijdragen aan de realisatie van de doelen
Risico's	Kenmerkend voor het risicoprofiel van Regio Foodvalley is dat de regio m.b.t. de strategische samenwerking nauwelijks ontvankelijk is voor risico's. Bovendien is een Algemene Reserve gevormd voor het opvangen van deze risico's.

Naam	Afvalcombinatie De Vallei N.V. (ACV), gevestigd te Ede
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	ACV richt zich met name op het herwinnen van grondstoffen uit afvalstromen en het beheer van de openbare ruimte.
Deelnemende partijen	Ede, Wageningen, Renkum, Veenendaal en Renswoude
Bestuurder(s) Renswoude	Gemeente is aandeelhouder (lid van AVA). De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. Wethouder H.H. van der Schoor vertegenwoordigt Renswoude bij de vergadering van aandeelhouders
Bijdrage Renswoude	In de jaarrekening 2022 is het volgende bedrag opgenomen: € 328.387. Opbrengst dividend: is nog niet beschikbaar
Eigen vermogen verbonden partij	De jaarstukken ACV waren bij opstellen van deze stukken nog niet bekend. Hierdoor kunnen actuele cijfers niet ingevuld worden.
Vreemd vermogen verbonden partij	
Resultaat 2022	
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2020 is de gemeente Renswoude aandeelhouder van de ACV. Voor een bedrag van € 185.394 heeft de gemeente een belang van 1,6%, wat neerkomt op 90.920 aandelen.
Risico's	De risico voor de gemeente bestaat uit het ingebrachte aandelenkapitaal. Daarnaast heeft de gemeente de verplichting op een eventueel negatief bedrijfsresultaat aan te vullen. Beëindiging contract met ACV kan alleen met toestemming van alle aandeelhouders.

Naam	Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper, gevestigd te Barneveld
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	BVO Valleihopper houdt zich bezig met de uitvoering van bedrijfsvoeringstaken betreffende het vraagafhankelijke vervoer van mensen met een Wmo-vervoerindicatie die wonen in de regio Foodvalley.
Deelnemende partijen	Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Wageningen en Veenendaal

Bestuurder(s) Renswoude	De heer J.A.M. Dirven
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt bij aan de vervoers- en bedrijfsvoeringskosten. In de jaarrekening 2022 is het volgende bedrag opgenomen: € 22.000.
Eigen vermogen verbonden partij	BVO Valleihopper heeft geen eigen en/of vreemd vermogen. Voorschotten van deelnemende partijen worden besteed en na afloop van het boekjaar worden de gerealiseerde kosten verrekend met de ontvangen voorschotten. Naar aanleiding hiervan vindt een afrekening plaats, zodoende resteert er ook geen resultaat.
Vreemd vermogen verbonden partij	
Resultaat 2022	
Ontwikkelingen	BVO Valleihopper heeft als doel om een toekomstbestedig vervoersysteem te blijven dat toegankelijk is en blijft voor de doelgroep. Maatschappelijke ontwikkelingen maken dat regionale en lokale aanpassingen c.q. maatregelen in de toekomst mogelijk nodig zijn.
Risico's	Alle eventuele tekorten en/of overschotten worden jaarlijks over de deelnemende partijen verdeeld, naar rato van de inbreng van de deelnemers in de regeling. Dit kan leiden tot niet-geraamde resultaten.

Naam	Vitens N.V., gevestigd te Zwolle
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de gezondheid door het duurzaam leveren van veilig en betrouwbaar drinkwater met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.
Deelnemende partijen	De gemeenten in de Provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in de Provincies Drenthe en Noord-Holland.
Bestuurder(s) Renswoude	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten.
Bijdrage Renswoude/ opbrengst dividend	Wij bezitten 4.389 aandelen (0,076% van het totaal aantal aandelen) met een nominale waarde van € 1,00 per stuk. Deze staan op de balans voor een bedrag van € 60.359. Jaarlijks ontvangen wij van Vitens dividend. Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat. Het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd bedraagt maximaal 50% van het nettoresultaat. Randvoorwaardelijk hierbij is de continuïteitsdoelstelling. Bij een solvabiliteit < 30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 650 Mln. Eind 2022: € 600 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2022: € 1.388 Mln. Eind 2022: € 1.447 Mln.
Resultaat 2022	2022: € 8,2 Mln.
Ontwikkelingen	Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren als gevolg van de lage WACC en het hoge investeringsniveau voor de komende jaren. Hierdoor kan Vitens niet voldoen aan de continuïteitsdoelstelling zoals opgenomen in het Financieel beleid. WACC staat voor de 'Weighted average cost of capital' het maximaal te behalen rendement.
Risico's	Vitens beheerst de risico's door kennis van de wetgeving te borgen in de organisatie en indien noodzakelijk adequate beheersmaatregelen te nemen.

3.7. Paragraaf grondbeleid

Inleiding

Het jaar 2022 is het jaar waarin de beperkingen met betrekking tot Corona grotendeels los zijn gelaten. De oorlog in Oekraïne zorgt voor een onrustig economisch klimaat. De prijzen van veel producten stijgen sterk. Dit heeft zowel effect op de kosten van bouw- en woonrijp maken als op de stichtingskosten van woningen en bedrijfspanden. Wat weer effect heeft op de gemeentelijke grondexploitaties. In het risicomanagement is hier rekening mee gehouden.

De rente op de kapitaalmarkt stijgt en in het eerste kwartaal van 2022 is de hypotheekrente flink opgelopen. Gevolg hiervan is dat de betaalbaarheid van woningen (verder) onder druk komt te staan. Gecombineerd met stijgende kosten worden de opbrengsten onzekerder. Daartegenover staat dat de behoefte naar (betaalbare) woningbouw onverminderd groot blijft. De woningbouwproductie op landelijk niveau blijft daarbij flink achter en de schaarste wordt alleen maar groter. Ook de prijsstijging zet voorsnag door, zij het dat stabilisatie in het verschiet lijkt te liggen.

Voor de grondexploitaties worden de kosten geïndexeerd en stabiliseren de grondopbrengsten. Het is de vraag of deze indexatie op de (middel)lange termijn afdoende is, en of de grondopbrengsten gelet op de hoge prijsstijging gestabiliseerd kunnen blijven. De markt is grillig en lastig te voorspellen. Om het risico op lagere prijzen in de toekomst in te perken is hier in het risicomanagement aandacht aan besteed.

Verder is de wereld van de gebiedsontwikkeling nog altijd flink in beweging. Na het Didam-arrest en de nog steeds actuele problematiek omtrent het beperken van de stikstofuitstoot blijven er voortdurend nieuwe uitdagingen ontstaan, zoals de al genoemde kostenstijgingen, de betaalbaarheid van de woningen en de invoering van de Omgevingswet.

Beleid

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente Renswoude ter beschikking staat om de vastgestelde ruimtelijke, en deels ook economische, doelstellingen te realiseren. Binnen de gemeente Renswoude is begin 2022 de Nota Grondbeleid vastgesteld.

Bestaand beleid

In de Nota grondbeleid is het uitgangspunt om situationeel grondbeleid te hanteren, waarbij actief grondbeleid wordt toegepast als dit een meerwaarde heeft. In het geval van faciliterend grondbeleid kiest de gemeente voor een stimulerend faciliterend grondbeleid, tenzij sprake is van een zeer beperkt gemeentelijk belang. In de Nota grondbeleid wordt een aantal criteria geformuleerd op basis waarvan het college per project/locatie een onderbouwde keuze kan maken voor het toe te passen grondbeleid.

Daar waar Renswoude gronden in eigendom heeft, voert de gemeente een actief grondbeleid. De gemeente maakt de gronden bouwrijp en verkoopt deze aan marktpartijen en/of particulieren. Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de winsten van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Bij ontwikkelingen waarbij de gronden niet in eigendom zijn van de gemeente wordt doorgaans faciliterend grondbeleid gevoerd. De gemeente Renswoude faciliteert waar mogelijk deze ontwikkelingen van derden en zal de daarbij behorende kosten binnen de wettelijke kaders verhalen op de initiatiefnemer. Voorwaarde hierbij is dat deze ontwikkelingen wel passen binnen de (ruimtelijke) kaders zoals deze door de gemeente worden gesteld.

Onderstaand is een overzicht gegeven van de projecten waarbij de gemeente een actief grondbeleid voert, waarbij ook is aangegeven wat in 2022 is gerealiseerd.

Dorpshart

In 2022 is een start gemaakt met de afronding van het Dorpsplein, begin 2023 wordt dit opgeleverd. Hiervoor is vanuit de GREX nog een klein bedrag beschikbaar. Het eventuele extra budget komt vanuit de reserve van het Woningbedrijf.

Beekweide

Eind 2021 is de grondexploitatie van Beekweide afgesloten, waarbij een klein budget is gereserveerd om de resterende werkzaamheden uit te kunnen voeren. In 2022 hebben er in Beekweide vrijwel geen werkzaamheden plaatsgevonden. Aan de doorgaande weg Beekweide wordt nog één woning gebouwd, waarna de inrichting van het openbare gebied kan worden afgerond. Eind 2022 is afgesteld met de bouwer dat in 2023 de inrichting van de openbare ruimte kan worden opgepakt. In

verband met de lange levertijden van de gebakken materialen zal dit nog wel enige tijd duren. Het gereserveerde budget voor deze werkzaamheden zal naar verwachting niet afdoende zijn.

Beekweide II

In 2022 is het bestemmingsplan voor dit plan vastgesteld. Tegen dit plan is een beroep ontvangen, waardoor dit plan niet onherroepelijk is geworden. Wel heeft de zitting bij Raad van State reeds plaatsgevonden maar is het wachten op de uitspraak. Parallel aan dit wachten is de civiele planvorming (bestekken, aanbesteding etc.) verder opgepakt, zodat bij het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan de aanbesteding voor het bouwrijp maken van het plangebied kan worden opgestart. gesprekken gevoerd over de wijze waarop deze kavel in het plangebied kan worden betrokken.

In 2022 is er overeenstemming bereikt met betrekking tot de verplaatsing van de woonwagens. Zodra het mogelijk is worden deze werkzaamheden opgepakt. De verschillende ontwikkelende partijen zijn vooruitlopend op het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan actief aan de slag met de woningbouwplannen. Al het bestemmingsplan onherroepelijk wordt kan de vergunning spoedig worden verleend.

Plan Beekweide II zal voor het gedeelte dat de gemeente in eigendom heeft als grondexploitatie worden geëxploiteerd. Voor het gedeelte dat in eigendom is bij derden worden de kosten door middel van het kostenverhaal bij de ontwikkelende partijen in rekening gebracht.

Groot Overeem II (bedrijventerrein)

In de raadsvergadering van 15 februari 2022 is het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van bedrijventerrein Groot Overeem II vastgesteld. Tegen dit bestemmingplan zijn een aantal beroepschriften ingediend en eind 2022 is er nog geen zicht op een zitting bij de Raad van State. Besloten is om de voorbereiding te stoppen bij de afronding van het definitief ontwerp. Pas als er zicht is op een uitspraak zal de voorbereiding verder worden opgepakt. Met betrekking tot de uitgifte van de kavels is er een uitgiftebeleid opgesteld, inclusief de daarbij behorende model reserverings- en koopovereenkomst. Dit beleid is tot stand gekomen in een samenwerking met de ondernemersvereniging.

Gelet op de hoge duurzaamheidsambitie van de gemeente is ook voor deze ontwikkeling een duurzaamheidskader opgesteld.

In het duurzaamheidskader is aangegeven wat de ambitie is van de gemeente voor deze ontwikkeling en worden aanvullend op de vigerende regelgeving randvoorwaarden gesteld aan de ontwikkeling als geheel, maar ook op kavelniveau.

Zowel het duurzaamheidskader als het uitgiftebeleid in de raad van 15 februari 2022 vastgesteld. De grondexploitatie voor Groot Overeem II is opgestart en kent een behoorlijk positief resultaat, zij het dat het project nog een aanzienlijke looptijd kent en het resultaat derhalve nog enigszins ongewis is.

Herontwikkeling Taets van Amerongenweg fase 1

De grondexploitatie van de Taets van Amerongenweg is eind 2022 afgesloten.

Financiën

Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een minimaal sluitende exploitatie, waarin alle kosten voor het realiseren van het plan worden verhaald middels de grondopbrengst. In 2023 zijn de grondexploitaties van Beekweide II en Groot Overeem II geactualiseerd. In juni 2023 zal de gemeenteraad de grondexploitaties vaststellen. In het onderstaande overzicht zijn de verwachte lasten, baten en resultaten weergegeven.

Paragraaf grexen

Complex (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht resultaat	Reeds genomen	Resterende winst (2022)
Beekweide I	-146	0	0	0	0	0	0
Beekweide II	1.273	1.332	3.111	5.762	-1.320	0	0
Taets van Amerongen	-23	0	0	0	0	0	0
Groot Overeem II	1.636	1.903	2.429	8.191	-3.858	0	0

Alle grondexploitaties van de gemeente Renswoude hebben een resterende looptijd die korter is dan 10 jaar. Bij de ontwikkelingen waarbij de gemeente Renswoude een faciliterend grondbeleid voert, en dus vooral publiekrechtelijk betrokken is (o.a. een gedeelte van de ontwikkeling Beekweide II), worden de kosten door middel van het kostenverhaal (Wro) verhaald op de initiatiefnemer. Hierbij is het van belang dat vroegtijdig in het traject afspraken worden gemaakt en vastgelegd in een anterieure overeenkomst.

Strategische gronden

De gemeente heeft op dit moment geen strategische gronden in bezit om toekomstige ontwikkelingen te kunnen realiseren.

Risico's

Grondexploitatie

Gelet op het financiële resultaat van de huidige grondexploitaties kan worden gesteld dat het treffen van een verliesvoorziening of het vormen van een reserve op dit moment niet nodig wordt geacht.

Kostenverhaal

Voor Beekweide II zijn eind 2021 de anterieure overeenkomsten getekend. In deze overeenkomsten is een vaste indexatie van de kosten overeengekomen. Door de extreme prijsstijgingen in de achterliggende periode zijn de kosten hoger dan deze bij de partijen in rekening kunnen worden gebracht, waardoor er een negatief resultaat is ontstaan. In de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met dit negatieve resultaat.

3.8. Paragraaf verplichte beleidsindicatoren

Programma 1

Programma 1 Dienstverlenend domein				
Indicator	Eenheid	2020	2021	2022
Veiligheid				
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	68	40	57
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,7	0,0	0,2
Gewelds-en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	1,5	2	1,9
Diefstallen uit woningen	Aantal per 1.000 inwoners	3,6	1,1	1,8
Vernielingen en beschadigingen tegen de openbare orde	Aantal per 1.000 inwoners	1,8	2,9	3,7

Programma 2 Sociaal domein				
Indicator	Eenheid	2020	2021	2022
Onderwijs				
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2,7	2,7	nog niet bekend
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	17	18	nog niet bekend
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	0,8	1,8	nog niet bekend
Sport Cultuur en Recreatie				
Niet-sporters	%	51,2	Geen data	Geen data
Sociaal Domein				
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	821	807,0	Geen data
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Geen data	Geen data	Geen data
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	1	2,0	Geen data
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking	75,1	76,9	78
Werkloze jongeren	% van 16 t/m 22 jarigen	Geen data	Geen data	Geen data
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder	14,8	10,8	Geen data
Aantal re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 75 jaar	14,8	8,4	8,3 (voorlopig)
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	6,5	9,0	9,5
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1,1	Geen data	Geen data
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Geen data	Geen data	Geen data
Clienten met een maatwerk arrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	32	Geen data	33,8 (nieuwe indicaties)

Programma 3 Fysiek domein				
Indicator	Eenheid	2020	2021	2022
Energie en klimaat				
Omvang huishoudelijk restafval	Kg / inwoner	73	64	97
Hernieuwbare elektriciteit	GWh	11	13	data nog niet bekend
Volkshuisvesting, RO en stedelijke				
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	328	353	403
Nieuwgebouwde woningen		117	20	0
Demografische druk	%	76	75	
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	785	775	781
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	862	812	818

Programma 5 Overhead				
Indicator	Eenheid	2020	2021	2022
Overhead				
Formatie (inclusief woningbedrijf)	FTE per 1.000 inwoners	6,3	6,4	6,8
Bezetting (inclusief vacatures ingevuld door inhuur)	FTE per 1.000 inwoners	5,8	5,7	6,0
Externe inhuur	% van de loonsom en kosten inhuur externen	35	42	49
Overhead	% van de totale lasten	10	16	16

3.9. Paragraaf Wet open overheid

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden als opvolger van de Wet openbaarheid Bestuur. De openbaardheidsparagraaf die u hier voor het eerst aantreft komt voort uit de Woo. De wet draagt bij aan een transparante overheid en geeft regels over de manier waarop verzoeken om openbaarmaking van informatie worden behandeld (passieve openbaarmaking), welke informatie standaard door de gemeente openbaar wordt gemaakt in een fasering tot en met 2026 (actieve openbaarmaking) en het verder op orde brengen van de informatiehuishouding. De implementatie van de Woo loopt door tot eind 2026. Om de impact van bovenstaande thema's te bespreken, zijn informatieve en interactieve bewustwordingssessies georganiseerd voor alle medewerkers gedurende 2022.

Ten aanzien van passieve openbaarmaking zijn in 2022 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Opstellen modelbrieven en intern werkdocument

- Aanstellen en opleiden Woo-contact persoon
- Openstellen digitale wegen: e-mailadres
- Interne training aan managers en medewerkers over gevolgen Woo

Ten aanzien van actieve openbaarmaking zijn in 2022 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Gemeentelijke processen in beeld gebracht die tussen 2022 en 2026 gefaseerd standaard openbaar worden gemaakt
- In kaart gebracht welke informatie categorieën, die actief openbaar gemaakt moeten worden, al reeds actief openbaar gemaakt worden

Om meer grip op informatie te verkrijgen, zijn in 2022 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Gestart met het opzetten van een kwaliteitssysteem voor informatiebeheer
- Een project opgestart om een e-depot aan te schaffen en te implementeren
- De RODIN audit is uitgevoerd om meer grip te krijgen en in beeld te brengen waar de verbeterkansen liggen

4. Jaarrekening

4.1. Programmarekening

Overzicht van baten en lasten over begrotingsjaar

	Rekening 2021	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
		primair	na wijziging			
Totaal lasten programma's	12.440	12.755	14.585	14.229	356	v
- Programma 1. Dienstverlenend domein	1.676	1.817	1.847	1.568	279	v
- Programma 2. Sociaal domein	4.563	4.447	4.830	5.453	-623	n
- Programma 3. Fysiek domein	6.201	6.491	7.908	7.209	699	v
Totaal baten programma's	6.754	5.708	7.213	9.099	1.886	v
- Programma 1. Dienstverlenend domein	88	153	161	309	147	v
- Programma 2. Sociaal domein	640	824	1.143	1.026	-117	n
- Programma 3. Fysiek domein	6.026	4.731	5.909	7.765	1.855	v
Saldo baten / lasten programma's	-5.686	-7.047	-7.372	-5.130	2.242	v
- Algemene dekkingsmiddelen	9.074	7.776	8.630	9.453	823	v
- Overhead	-2.285	-1.518	-2.005	-2.961	-956	n
- Vennootschapsbelasting	-132	-25	-141	-262	-121	n
Saldo baten / lasten programma's voor mutaties reserves	972	-813	-888	1.099	1.988	v
Totaal toevoegingen reserves	4.773	92	1.518	1.973	-455	n
Totaal onttrekkingen reserves	4.410	910	2.196	1.371	-825	n
Saldo reserves	-363	818	677	-602	-1.279	n
Resultaat voor bestemming	609	5	-211	498	708	v
Af: Incidentele posten	-56	0	-250	774	1.024	v
Totaal excl. Incidentele posten	664	5	39	-276	-316	n

4.2. Toelichting op het overzicht baten en lasten

Programma 1

Totaal programma 1 Dienstverlenend domein	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	1.817	1.847	1.568	279	v
Totaal baten	153	161	309	147	v
Saldo voor bestemming	-1.664	-1.686	-1.259	427	v
Toevoeging reserves	0	0	0	0	n
Onttrekking reserves	25	25	22	-3	n
Saldo reserves	25	25	22	-3	n
Saldo na bestemming	-1.639	-1.661	-1.237	424	v

Programma 2

Totaal programma 2 Sociaal domein	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	4.447	4.830	5.453	-623	n
Totaal baten	824	1.143	1.026	-117	n
Saldo voor bestemming	-3.623	-3.687	-4.427	-740	n
Toevoeging reserves	0	0	0	0	n
Onttrekking reserves	123	235	123	-112	n
Saldo reserves	123	235	123	-112	n
Saldo na bestemming	-3.500	-3.451	-4.303	-852	n

Programma 3

Totaal programma 3 Fysiek domein	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	6.491	7.908	7.209	699	v
Totaal baten	4.731	5.909	7.765	1.855	v
Saldo voor bestemming	-1.759	-1.999	556	2.555	v
Toevoeging reserves	92	92	381	-289	n
Onttrekking reserves	533	878	335	-543	n
Saldo reserves	441	786	-46	-832	n
Saldo na bestemming	-1.319	-1.213	510	1.723	v

Programma 4

Totaal programma 4 Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	193	285	603	-318	n
Totaal baten	7.944	8.774	9.793	1.019	v
Saldo voor bestemming	7.751	8.489	9.190	702	v
Toevoeging reserves	0	1.426	1.592	-166	n
Onttrekking reserves	82	910	891	-20	n
Saldo reserves	82	-516	-701	-185	n
Saldo na bestemming	7.833	7.972	8.489	516	v

Programma 5

Totaal programma 5 Overhead	Begroting 2022		Rekening 2022	Verschil	voordeel - nadeel
	primair	na wijziging			
Totaal lasten	1.888	2.412	3.003	-591	n
Totaal baten	370	407	42	-365	n
Saldo voor bestemming	-1.518	-2.005	-2.961	-956	n
Toevoeging reserves	0	0	0	0	n
Onttrekking reserves	147	147	0	-147	n
Saldo reserves	147	147	0	-147	n
Saldo na bestemming	-1.371	-1.858	-2.961	-1.103	n

4.3. Overzicht incidentele baten en lasten

Programma	Taakveld	Omschrijving incidentele posten	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Saldo
Incidentele lasten					
1		Programma 1 dienstverlenend domein			
		Regio deal Foodvalley	9	9	0
			9	9	0
2		Programma 2 sociaal domein			
		Energietoeslag (Septembercirculaire)	72	306	234
2		Energietoeslag	33	0	-33
2		Bestedingen specifieke uitkeringen onderwijs	0	52	52
2		Bestedingen specifieke uitkeringen sport	0	39	39
			105	397	292
3		Programma 3 fysiek domein			
		Opvang vluchtelingen Oekraïne (Septembercirculaire)	21	0	-21
3		Opvang vluchtelingen Oekraïne	500	630	130
3		Bestedingen subsidie verkeerslawaa	0	94	94
3		Dotatie voorziening riolering i.v.m. opheffing reserve riolering	255	255	0
3		Toevoegingen onderhoudsreserves	92	92	0
			868	1.071	203
4		Programma 4 algemene dekkingsmiddelen			
		Corona uitgaven	0	6	6
4		Kabels feestverlichting	0	41	41
4		Afboekingen oude transitorische posten	0	5	5
4		Vorming voorziening organisatieontwikkeling	220	220	0
4		Toevoeging AR i.v.m. vrijval reservering APV-gelden	1.100	1.100	0
			1.320	1.372	52
Subtotaal incidentele lasten			2.302	2.849	547
Incidentele baten					
1		Programma 1 dienstverlenend domein			
		Vrijval reservering Regio deal Foodvalley	9	44	35
1		Onttrekking reserve Monumenten	25	22	-3
			34	66	32
2		Programma 2 sociaal domein			
		Rijksbijdrage energietoeslag	181	239	58
2		Afrekening ToZo 2021	0	6	6
2		Specifieke uitkeringen sport	0	33	33
2		Specifieke uitkeringen onderwijs	0	52	52
2		Vrijval voorzieningen toplagen voetbal en tennis	0	377	377
2		Onttrekking reserve cultuur promotiefonds	3	3	0
2		Onttrekking reserve sociaal domein	50	50	0
			234	760	526
3		Programma 3 fysiek domein			
		Vrijval reservering AVP-gelden	1.100	1.100	0
3		Subsidie verkeerslawaa	0	94	94
3		Specifieke uitkering energiearmoede	45	0	-45
3		Specifieke uitkering opvang vluchtelingen Oekraïne	0	959	959
3		Opheffing reserve riolering	255	255	0
3		Onttrekkingen onderhoudsreserves	82	80	-2
			1.482	2.488	1.006
4		Programma 4 algemene dekkingsmiddelen			
		Afboekingen oude transitorische posten	0	27	27
4		Onttrekking AR i.v.m. generatiepact	82	62	-20
4		Onttrekking AR i.v.m. vorming voorziening organisatieontwikkeling	220	220	0
			302	309	7
Subtotaal incidentele baten			2.052	3.623	1.571
Totaal saldo incidentele baten en lasten			-250	774	1.024

De incidentele baten en lasten bestaan uit specifieke uitkeringen en de bestedingen daarvan, mutaties reserves en voorzieningen, vrijval van de gereserveerde gelden Agenda Vitaal Platteland (AVP) en de afboeking van oude transitorische posten. De laatstgenoemde afboekingen volgen uit een grote 'opschoonactie' die heeft plaatsgevonden bij de afsluiting van de financiële administratie voor het boekjaar 2022. De financiële gevolgen hiervan zijn beperkt gebleven (€ 27.000 baten en € 5.000 lasten). De vrijval van de gereserveerde AVP-gelden leidt tot incidentele baten van € 1, 1 miljoen, tegelijkertijd toegevoegd aan de algemene reserve, wat leidt tot incidentele lasten. Tot slot is de specifieke uitkering met betrekking tot de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne noemenswaardig. De baten waren € 959.000 en de lasten waren € 630.000. Dit betekent een incidenteel resultaat van € 329.000.

4.4. Balans

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut Woningbedrijf	26.433.715	26.766.443
Investerings met een economisch nut	6.780.691	10.616.001
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	1.161.194	1.072.828
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.150.616	1.769.171
Totaal materiële vaste activa	35.526.216	40.224.444
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen	245.753	245.753
Overige langlopende leningen	1.312.638	1.401.644
Totaal financiële vaste activa	1.558.391	1.647.397
TOTAAL VASTE ACTIVA	37.084.607	41.871.841
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	2.822.525	3.226.484
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie Woningbedrijf	-15.843	-9.809
Gereed product en handelsgoederen	720	366
Totaal voorraden	2.807.402	3.217.041
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.032.590	2.624.269
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	2.640.164	419.516
Overige vorderingen	588.267	365.365
Huurvorderingen Woningbedrijf	-3.560	4.395
Overige vorderingen Woningbedrijf	143.592	12.825
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.401.053	3.426.370
Liquide middelen		
Kassaldi	6.677	5.572
Banksaldi	4.677	123.184
Totaal liquide middelen	11.355	128.756
Overlopende activa		
Overlopende activa Woningbedrijf	24.172	20.379
Nog te ontvangen voorschotbedagen van Europese en Ned. overheidslichamen	0	375.663
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.137.306	1.050.677
Totaal overlopende activa	1.161.478	1.446.718
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	8.381.288	8.218.885
TOTAAL ACTIVA	45.465.895	50.090.726
VPB (voorlopige aangifte)	131.939	140.971

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	4.100.000	4.100.000
Algemene reserve - niet geblokkeerd	2.554.060	4.000.000
Algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf	5.192.691	5.481.331
Reserves ter dekking van kapitaallasten	4.531.874	3.864.004
Overige bestemmingsreserves	959.308	888.368
Onderhoudsreserves	646.287	860.781
Nog te bestemmen resultaat	608.473	496.883
Totaal eigen vermogen	18.592.692	19.691.367
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	714.381	809.345
Egalisatievoorzieningen	376.715	0
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.402.498	1.911.423
Totaal voorzieningen	2.493.594	2.720.767
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	19.499.999	24.266.666
Waarborgsommen	33.556	92.408
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	19.533.555	24.359.074
TOTAAL VASTE PASSIVA	40.619.842	46.771.208
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Kasgeldleningen bij openbare lichamen	1.115	1.115
Schulden aan leveranciers Woningbedrijf	114.755	18.881
Banksaldi	648.460	165.539
Overige schulden	1.399.782	1.594.301
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2.164.112	1.779.836
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	1.555.103	731.008
Vooruitontvangen bedragen van overheidslichamen	856.975	486.877
Overige vooruit ontvangen bedragen	216.332	236.092
Woningbedrijf	53.531	85.708
Totaal overlopende passiva	2.681.941	1.539.686
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	4.846.053	3.319.522
TOTAAL PASSIVA	45.465.895	50.090.726
Gewaarborgde geldleningen	363.345	350.553

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van de verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijkomende kosten) of de vervaardigingsprijs (aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend). De bijkomende kosten worden opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Bijdragen van derden, die in directe relatie staan tot het actief, worden in mindering gebracht op de investering. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter

het opmaken van de
stolwijk kelderman
accountants fiscalisten
aan het boekjaar waarop ze
betrekking hebben. Voor identificatiedoeleinden
For identification purposes

toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Hierbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De algemene uitkering wordt opgenomen conform de laatste betaalspecificatie van het verantwoordingsjaar De balans en de baten en lasten van de gemeente en het woningbedrijf zijn samengevoegd/geconsolideerd.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of volledig worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigings-prijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggedragen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. De gehanteerde afschrijvingstermijnen komen overeen met de termijnen zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in de "Nota Activabeleid 2012".

Onroerende zaken in exploitatie bij het Woningbedrijf

De woningen met bijbehorende installaties, garages en aanpassingen die worden geëxploiteerd door het Woningbedrijf zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs dan wel de duurzaam lagere bedrijfswaarde, verminderd met de daarop toegepaste lineaire afschrijvingen bepaald op basis van de verwachte economische levensduur. In voorkomende gevallen wordt op complexniveau afgeboekt naar de duurzaam lagere bedrijfswaarde.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Activabeleid 2012 worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. Hierbij wordt de lineaire afschrijvingsmethode gebruikt. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als later te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

stolwijk kelderman
accountants fiscalisten

Voor identificatiedoeleinden

For identification purposes

Flottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, of een lagere marktwaarde. Er wordt rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van 95 bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. In geval van verliesgevende complexen wordt in het jaar waarin duidelijk wordt dat het complex verliesgevend zal zijn, het voorzienbare verlies genomen middels de vorming van een voorziening. In geval van winstgevende complexen wordt de winst genomen volgens de regels van de Notitie grondexploitatie 2016 van de commissie BBV. De winst die tussentijds wordt genomen wordt in principe toegevoegd aan de Reserve Grondexploitatie, tenzij de raad hierover iets anders besluit dan wel al eerder heeft besloten. Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de lonen machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

PASSIVA

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgens uit de programmarekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. Voor de actuariële waardeberekeningen onderliggend aan de pensioenverplichting zijn de volgende grondslagen gehanteerd:

Berekeningsdatum:	31 december 2022
Rekenrente:	2,472%
Sterftetabel:	GBM/V 2015-2020 met leeftijdsterugstellingen

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

4.5. Toelichtingen

Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Investerings met een economisch nut Woningbedrijf	26.433.715	26.766.443
Overige investeringen met een economisch nut	6.780.691	10.616.001
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	1.161.194	1.072.828
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.150.616	1.769.172
Totaal	35.526.216	40.224.444

Verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut Woningbedrijf

	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Des-investerings	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Woningen en woongebouwen	26.064.926	1.004.116	0	0	654.214	26.414.828
Overige onroerende goederen	364.959	0	0	0	13.711	351.248
Activa ten dienste van expl.	5.018	0	0	0	3.463	1.555
Totaal	26.433.715	1.004.116	0	0	671.387	26.766.444

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	372.109	774.027
Woonruimten	270.487	264.690
Bedrijfsgebouwen	5.941.193	9.064.186
Vervoersmiddelen	94.143	76.580
Machines, apparaten en installaties	102.758	436.518
Totaal	6.780.690	10.616.001

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut

	Boekwaarde 31-12-2021	Gecorrigeerde boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Des-investerings	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	372.109	372.109	485.574	0	0	83.657	774.027
Woonruimten	270.487	270.487	0	0	0	5.796	264.690
Bedrijfsgebouwen	5.941.193	5.946.716	3.261.812	0	0	144.342	9.064.186
Vervoersmiddelen	94.143	94.670	0	0	0	18.090	76.580
Machine, apparaten en installaties	102.758	105.398	362.021	0	0	30.902	436.518
Totaal	6.780.690	6.789.380	4.109.408	0	0	282.787	10.616.001

Verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Des-investerings	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Investerings in riolering	1.079.810	0	0	0	81.637	998.173
Investerings begraafplaats	81.384	0	0	0	6.729	74.655
Totaal	1.161.194	0	0	0	88.366	1.072.828

Verloop van de boekwaarde van de investeringen met een maatschappelijk nut

	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Des-investerings	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.150.617	714.355	0	0	95.800	1.769.172
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.150.617	714.355	0	0	95.800	1.769.172

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Des-investerings	Afwaarderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	245.753	0	0	0	0	245.753
Overige langlopende leningen	1.312.638	89.006	0	0	0	1.401.644
Totaal	1.558.391	89.006	0	0	0	1.647.397

stolwijk kelderman
adviseurs fiscaalisten

Voor identificatiedoeleinden
For identification purposes

De balansen van de Algemene Dienst en het Woningbedrijf zijn geïntegreerd. Vandaar dat de kapitaalverstrekking aan het Woningbedrijf niet op de balans is opgenomen onder financiële vaste activa. De post Deelnemingen betreft aandelen Vitens en ACV. De aandelen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, of wanneer deze lager is, tegen de marktwaarde. Positieve koersverschillen op aandelen worden derhalve niet in aanmerking genomen.

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhanden werk, waaronder gronden in expl.	2.822.525	3.226.484
Onderhanden werk, waaronder gronden in expl. Woningbedrijf	-15.843	-9.809
Gereed product en handelsgoederen	720	366
Totaal	2.807.402	3.217.041

Hieronder het verloopoverzicht van gronden in exploitatie:

Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Des-investeringen	Afwaarderingen	Winstneming	Mutatie verliesvoorziening	Boekwaarde 31-12-2022
Beekweide I	-83.999	70.760	0	0	0	0	-13.239
Beekweide II	1.272.916	63.859	0	0	0	0	1.336.775
Taets van Amerongen	0	0	0	0	0	0	0
Groot Overeem II	1.633.608	269.339	0	0	0	0	1.902.947
Dorpschart	-15.843	6.034	0	0	0	0	-9.809
Totaal	2.806.682	409.993	0	0	0	0	3.216.675

Ultimo 2011 is er een verliesvoorziening getroffen voor het project 'Dorpschart'. Dit project is gewaardeerd op de verkrijgingsprijs. Die is ultimo 2022 € 3.716.299. De verliesvoorziening is ultimo 2022 € 3.726.108.

Over de grondexploitatieprojecten wordt er jaarlijks rente toegerekend op basis van de boekwaarde per 1 januari van het betreffende boekjaar. Het rentepercentage wordt conform de Notitie Grondbeleid 2019 van de Commissie BBV berekend. Voor 2022 betekende dit een percentage van 0,31% en een toegerekende rente van € 8.751.

Complex (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12- 2021	Boekwaarde 31- 12-2022	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht resultaat (eindwaarde)	Reeds genomen winst	Resterende winst (2022)
Beekweide I	-84	-13	0	0	0	0	0
Beekweide II	1.273	1.337	3.111	5.762	-1.320	0	0
Taets van Amerongen	0	0	0	0	0	0	0
Groot Overeem II	1.634	1.903	2.429	8.191	-3.858	0	0

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Soort vordering	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	1.032.590	2.624.269
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	2.640.164	419.516
Overige vorderingen	588.267	365.365
Huurvorderingen Woningbedrijf	-3.560	4.395
Overige vorderingen Woningbedrijf	143.592	12.825
Totaal	4.401.053	3.426.370

Liquide middelen

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Kassaldi	6.677	5.572
Banksaldi	4.677	123.184
Totaal	11.355	128.756

Overlopende activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
<u>Overlopende activa algemene dienst</u>		
Vooruitbetaalde bedragen	214.725	257.322
Loonheffing sociale zaken	48.185	60.864
BNG sociale zaken Veenendaal	0	0
Nog te ontvangen bedragen	864.073	721.379
Reserveringen salarissen	10.323	11.113
PGB		
A. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorshotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	375.663
Subtotaal	1.137.306	1.426.340
Overlopende activa Woningbedrijf	24.172	20.379
Totaal	1.161.478	1.446.718

Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen met uitkeringen voor een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022
nog te ontvangen van het Rijk				
ToZo 2021	0	5.500	0	5.500
Vangnetuitkering BUIG	0	99.298	0	99.298
Opvang ontheemden Oekraïne	0	270.865	0	270.865
Subtotaal van nog te ontvangen van het Rijk	0	375.663	0	375.663
Totaal generaal	0	375.663	0	375.663

Passiva

Eigen Vermogen

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene risicoreserve	4.100.000	4.100.000
Algemene reserve - niet geblokkeerd	2.554.061	3.864.004
Algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf	5.192.689	5.481.331
Bestemmingsreserves:		
* voor dekking van kapitaallasten	4.531.874	4.461.399
* overige bestemmingsreserves	959.308	629.223
* onderhoudsreserves	646.287	658.527
Nog te bestemmen resultaat	608.473	496.948
Totaal	18.592.691	19.691.432

Reserves

Verloop van de boekwaarde van reserves

	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig jaar	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene risicoreserve	4.100.000	0	0	0	4.100.000
Algemene reserve - niet geblokkeerd	2.554.061	1.592.223	890.731	608.451	3.864.004
Totaal algemene reserve	6.654.061	1.592.223	890.731	608.451	7.964.004
Algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf	5.192.689	288.642	0	0	5.481.331
Bestemmingsreserves					
<u>Overige bestemmingsreserves</u>					
Reserve riolering	255.025		255.025		0
Reserve egalisatie exploitatie st. sporthal Hokhorst	24.730				24.730
Reserve sociaal domein	273.913		50.000		223.913
Reserve huisvesting onderwijs	300.000				300.000
Reserve monumenten	36.280		22.060		14.220
Reserve cultuur - promotiefonds	69.360		3.000		66.360
<u>Reserves ter dekking van kapitaallasten</u>					
Reserve kapitaallasten gemeentehuis	4.250.000				4.250.000
Ged. Res. Herinrichting sportpark	281.874		70.475		211.399
<u>Onderhoudsreserves</u>					
Reserve onderhoud openbare gebouwen	268.681	40.000	50.000		258.681
Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair	130.354		10.000		120.354
Reserve onderhoud vervoermiddelen omg.beh.	121.794	37.000	5.000		153.794
Reserve onderhoud speeltoestellen	125.458	15.000	14.760		125.698
Totaal bestemmingsreserves	6.137.469	92.000	480.320	0	5.749.149
Totaal	17.984.218	1.972.865	1.371.051	608.451	19.194.483

Algemene reserves € 13.395.835

De algemene reserve is gesplitst in twee afzonderlijke algemene reserves. Een algemene risicoreserve waarvan de minimumgrens 1,4 maal het bedrag aan risico's (€ 1.108.800) is. Dit is inclusief de risico's van de grondexploitaties. Dit is feitelijk de structurele buffer die de gemeente permanent apart houdt. Jaarlijks wordt bij de begroting beoordeeld of de hoogte van de algemene risicoreserve moet worden aangepast. Er is een algemene reserve – niet geblokkeerd, die vrij besteedbaar is voor andere doelen of voor het vormen van bestemmingsreserves.

Algemene reserve – niet geblokkeerd € 3.864.004

De grootste toevoeging in 2022 wordt gevormd door de AVP-gelden (€ 1.100.000). Deze provinciale subsidie, met betrekking tot de grondexploitatie Beekweide II, stond onder de overlopende passiva om terugbetaald te worden. De terugbetalingsverplichting is in 2022 komen te vervallen, waarna deze gelden als baten zijn genomen en zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Een andere relatief grote toevoeging aan deze reserve betreft het resultaat van 2021 voor een bedrag van € 608.451. Qua onttrekkingen is de onttrekking van € 220.000, ten behoeve van de vorming van de voorziening organisatieontwikkeling, de grootste.

Algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf € 5.481.331

De toevoeging aan deze reserve betreft het resultaat van het woningbedrijf in 2022.

Reserve riolering € 0

Het jaarlijkse exploitatieresultaat op het product rioleringen werd aan deze reserve toegevoegd of van deze reserve onttrokken. In 2022 is deze reserve opgeheven. Het saldo van € 255.025 is overgeheveld naar de voorziening Riolering. In lijn met de Notitie Lokale heffingen 2021 van de Commissie BBV heeft de voorziening Riolering de functie die deze reserve voorheen had.

Reserve egalisatie Stg. Sporthal 'De Hokhorst' € 24.730

Deze reserve is er om te voorkomen dat het jaarresultaat wordt beïnvloed door het exploitatieresultaat van Stg. Sporthal 'De Hokhorst'. De reserve is onderdeel van de gebruikersovereenkomst met de Stg. Sporthal 'De Hokhorst'. In 2022 zijn er geen toevoegingen en/of onttrekkingen gedaan aan deze reserve.

Reserve Sociaal Domein € 223.913

De reserve egalisatie Wmo en Jeugd zijn samengevoegd tot de reserve Sociaal Domein. Aan deze reserve is wel een maximale omgang gesteld van € 800.000. Structurele lasten ook op het gebied van het Sociaal Domein moeten worden gedekt door structurele baten en niet door reserves. De lasten voor het Sociaal Domein worden nu ook realistisch in de begroting geraamd, vandaar een instelling van een maximumomvang. In 2022 is er € 50.000 aan deze reserve onttrokken.

Reserve huisvesting onderwijs € 300.000

Stolwijk Kelderman
accountants fiscalisten

Voor identificatiedoeleinden

For identification purposes

De nieuwe school de Borgwal is sinds 2019 in de begroting opgenomen, hiervoor hoeft er geen reservering meer plaats te vinden. Het niveau van deze reserve dient voldoende te zijn om de kapitaallasten van toekomstige investeringen in scholen te kunnen dekken. Met ingang van 2019 drukken de jaarlijkse kapitaallasten van de nieuwe school de Borgwal volledig op de begroting en hoeft hier niet meer voor gereserveerd te worden. Omdat er geen bestedingsdoel (meer) is voor deze reserve, komt er een voorstel tot opheffen via de voorjaarsrapportage 2023. Tegelijkertijd zal er een voorstel tot herbestemming worden gedaan tot twee nieuwe reserves. In 2022 zijn er geen toevoegingen en/of onttrekkingen gedaan aan deze reserve.

Reserve monumenten € 14.220

Jaarlijks worden toegekende monumenten subsidies ten laste van deze reserve gebracht. Voor 2022 zijn de verstrekte monumentensubsidies van € 22.060 ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve cultuur- en promotiefonds € 66.360

Deze reserve is ingesteld om uitgaven met een culturele strekking ten laste van deze reserve te kunnen doen. In 2022 is er € 3.000 aan deze reserve onttrokken conform de begroting.

Reserve kapitaallasten gemeentehuis € 4.250.000

Op basis van een raadsbesluit uit 2019 is een toevoeging gedaan aan de bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten van het nieuwe gemeentehuis. Het nieuwe gemeentehuis wordt in 2022 afgerond en vanaf 2023 wordt deze naar verwachting afgeschreven. Vanaf dat moment zal de jaarlijkse afschrijving en rente (kapitaallast) aan deze bestemmingsreserve onttrokken worden. In 2022 zijn er geen toevoegingen en/of onttrekkingen gedaan aan deze reserve.

Reserve herinrichting sportpark € 211.399

In 2010 is het sportpark opnieuw ingericht ten laste van het positieve exploitatieresultaat van de Hooge Hoek. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 70.475 aan deze reserve onttrokken ter dekking van de kapitaallasten van de tennisbanen.

Reserve onderhoud openbare gebouwen € 258.681

Doel van deze reserve is het dekken van toekomstig groot onderhoud aan openbare gebouwen. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 40.000 aan deze reserve toegevoegd. In 2022 is er € 50.000 aan deze reserve onttrokken conform de begroting.

Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair € 120.354

Doel van deze reserve is het dekken van toekomstig groot onderhoud aan wegen en wegmeubilair. In 2022 is er € 10.000 aan deze reserve onttrokken conform de begroting.

Reserve onderhoud vervoermiddelen omgevingsbeheer € 153.794

Doel van deze reserve is het dekken van toekomstig groot onderhoud en de kosten van vervanging van machines en voertuigen van de afdeling omgevingsbeheer. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 37.000 aan deze reserve toegevoegd. In 2022 is er € 5.000 aan deze reserve onttrokken conform de begroting.

Reserve onderhoud speeltoestellen € 125.458

Doel van deze reserve is het dekken van toekomstig groot onderhoud en vervanging van speeltoestellen. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 15.000 aan deze reserve toegevoegd. In 2022 had er € 17.000 aan deze reserve onttrokken mogen worden conform de begroting. De gerealiseerde onderhoudskosten waren € 14.760. Dit bedrag is ten laste van deze reserve gebracht.

Voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	714.381	809.345
Egalisatievoorzieningen	376.715	0
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.402.498	1.911.423
Totaal	2.493.594	2.720.767

Verloop van de boekwaarde van voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoegingen	Aanwendungen	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2022
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenen voormalige bestuurders	714.381	0	30.054	61.802	622.525
Voorziening organisatieontwikkeling	0	220.000	33.180	0	186.820
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	714.381	220.000	63.234	61.802	809.345
Voorziening v. derden verkr. midd. die spec. besteed moeten worden					
Riolering	1.240.140	429.913	0	0	1.670.053
Milieu	162.358	79.012	0	0	241.370
Totaal v. derden verkr. midd. die spec. besteed moeten worden	1.402.498	508.924	0	0	1.911.422
Onderhouds egalisatievoorzieningen					
Voorziening vervanging topklaag kunstgras	312.500	0	0	312.500	0
Voorziening vervanging topklaag tennis	64.215	0	0	64.215	0
Totaal onderhouds egalisatievoorzieningen	376.715	0	0	376.715	0
Totaal Voorzieningen	2.493.594	728.924	63.234	438.517	2.720.767

Voorziening pensioenverplichting wethouders € 622.525

Gemeenten zijn verplicht in de jaarrekening een voorziening te treffen ten behoeve van verplichtingen betreffende wethouderspensioenen. De hoogte van deze verplichting is bepaald aan de hand van jaarlijkse actuariële berekeningen en voldoende om aan de aanspraken van de zittende en voormalige wethouders te kunnen voldoen. Op basis van actuariële berekeningen van de benodigde hoogte van deze voorziening is een bedrag van € 61.802 vrijgevallen. In 2022 is deze voorziening voor € 30.054 aangewend.

Voorziening organisatieontwikkeling € 186.820

De werkorganisatie wordt toekomstbestendig en robuuster gemaakt. Naast versterking en uitbreiding van de formatie is het voor doorontwikkeling essentieel dat soms snel afscheid kan worden genomen van functionarissen. Deze voorziening dekt de daarbij behorende transitiekosten. Deze zijn, voor de reeds bekende casussen, ingeschat op € 220.000. Met dit bedrag is deze voorziening gevormd. In 2022 is deze voorziening voor € 33.180 aangewend.

Voorziening riolering € 1.670.053

Het jaarlijkse exploitatieresultaat op het product rioleringen werd aan de reserve Riolering toegevoegd of van deze reserve onttrokken. In 2022 is deze reserve opgeheven. Het saldo van € 255.025 is overgeheveld naar de voorziening Riolering. In lijn met de Notitie Lokale heffingen 2021 van de Commissie BBV heeft deze voorziening de functie die de reserve Riolering voorheen had. In 2022 is er sprake geweest van een overschot op het product rioleringen van € 174.888. Dit bedrag is gedoteerd aan deze voorziening.

Voorziening milieu € 241.370

Het jaarlijkse exploitatieresultaat op het product afval wordt aan deze voorziening toegevoegd of van deze voorziening onttrokken. In 2022 is er sprake geweest van een overschot op het product afval van € 79.012. Dit bedrag is gedoteerd aan deze voorziening.

Voorziening vervanging topklaag kunstgrasvelden € 0

Het doel van deze voorziening is de vervanging van kunstgrasvelden. In de gebruikersovereenkomst met de voetbalvereniging is opgenomen dat de gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud ofwel het vervangen van de topklaag. In 2022 zijn de toplagen van 2 kunstgrasvelden vervangen. De voorziening is opgeheven en het voorziene bedrag zal niet meer worden ingezet voor het doel van deze voorziening. De toplagen zijn namelijk geactiveerd en worden afgeschreven. Middels de resultaatbestemming 2022 wordt voorgesteld een bestemmingsreserve kapitaallasten te vormen van het vrijgevalen bedrag om hiermee de kapitaallasten te dekken die samenhangen met de afschrijving van de toplagen van 2 kunstgrasvelden.

Voorziening vervanging topklaag tennis € 0

Het doel van deze voorziening is de vervanging van tennisvelden. De gemeente betaalt mee aan de vervanging van de topklaag tennisbaan voor de tennisvereniging. De gemeente is verantwoordelijk voor 70% van de kosten van vervanging. In 2022 zijn de toplagen van 4 tennisbanen vervangen. De voorziening is opgeheven en het voorziene bedrag zal niet meer worden ingezet voor het doel van deze voorziening. De toplagen zijn namelijk geactiveerd en worden afgeschreven. Middels de resultaatbestemming 2022 wordt voorgesteld een bestemmingsreserve kapitaallasten te vormen van het vrijgevalen bedrag om hiermee de kapitaallasten te dekken die samenhangen met de afschrijving van de toplagen van 4 tennisbanen.

stolwijk kelderman
accountants fiscalisten

Voor identificatiedoeleinden

For identification purposes

Langlopende schulden

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken/overige financiële instellingen	19.499.999	24.266.666
Onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren	0	0
Waarborgsommen	33.556	92.408
Totaal	19.533.555	24.359.074

Verloopoverzicht:

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken/overige financiële instellingen	19.499.999	7.000.000	2.233.333	24.266.666
Onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren	0	0	0	0
Waarborgsommen	33.556	60.000	1.148	92.408
Totaal generaal	19.533.555	7.060.000	2.234.481	24.359.074

De rentelasten behorende bij deze langlopende schulden waren € 122.668 voor 2022.

Vlottende passiva

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar	2.164.112	1.779.836
Overlopende passiva	2.681.941	1.539.686
Totaal	4.846.053	3.319.522

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Kasgeldleningen bij openbare lichamen	1.115	1.115
Schulden aan leveranciers Woningbedrijf	114.755	18.881
Banksaldi	648.460	165.539
Overige schulden	1.399.782	1.594.366
Totaal	2.164.112	1.779.901

Overlopende passiva

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Nog te betalen bedragen	1.494.634	726.934
Nog te betalen / nog te ontvangen bedragen	0	0
Nog te betalen WMO	0	0
Nog te betalen personele kosten	52.343	1.540
BTW	0	0
Loonheffing personeel	8.126	2.534
Uitbetaalde voorschotten Sociale Zaken	0	0
BNG sociale zaken Veenendaal	0	0
Vooruit ontvangen bedragen van overheidslichamen	856.975	486.877
Overige vooruit ontvangen bedragen	216.332	236.092
Woningbedrijf	53.531	85.708
Totaal overlopende passiva	2.681.941	1.539.686

Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met uitkeringen voor een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijval en terugbetalingen	Saldo 31-12-2022
ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen				
Subsidie sanering verkeerslawaaï	168.523	0	93.935	74.588
Subsidie erfgoedparels provincie Utrecht 2020-2023	151.646	0	0	151.646
Subsidie energie	90.000	0	0	90.000
Subtotaal van ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	410.169	0	93.935	316.234
ontvangen van het Rijk				
DUO OAB 2021	47.606	0	47.606	0
DUO OAB 2022	0	64.000	32.000	32.000
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	10.005	24.012	8.532	25.485
Onderwijsroute	0	4.769	0	4.769
Aanpak energiearmoede	0	54.105	0	54.105
Sportakkoord 2021	27.384	18.858	33.004	13.238
Stimulering sport 2021	3.562	0	0	3.562
Lokale preventieakkoorden of aanpakken	161	10.000	5.515	4.646
Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (ToZo)	358.088	0	358.088	0
Wet inburgering 2021	0	32.839	0	32.839
Subtotaal van ontvangen van het Rijk	446.806	208.583	484.745	170.643
Totaal generaal	856.975	208.583	578.680	486.877

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Overzicht garantstellingen per 31 december 2022

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Gegarandeerde hypothecaire leningen particulieren	55.315	52.287
Gegarandeerde leningen verenigingen	308.030	298.266
Totaal	363.345	350.553

Europees aanbestede (lopende) opdrachten

Per 31-12-2022, loopt er één Europees aanbestede overeenkomst inzake het leerlingen- en jeugdwetvervoer. Deze overeenkomst loopt tot 31-07-2025, maar is vanaf dat moment maximaal drie keer met één jaar te verlengen tot uiterlijk 31-07-2028. Er zijn geen totale of jaarlijkse opdrachtsom genoemd in deze overeenkomst. De lasten die in de jaren 2020, 2021 en 2022 zijn gerealiseerd op basis van deze overeenkomst zijn respectievelijk € 28.800, € 75.775 en € 113.560.

Eigen bijdragen CAK

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De hoogte van de verantwoorde eigen bijdragen CAK in de jaarrekening 2022 is € 22.624.

WNT-verantwoording 2022 Gemeente Renswoude

De WNT is van toepassing op gemeente Renswoude. Het voor gemeenten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022		
bedragen x € 1		E. Jansonius
Functiegegevens		Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01-2022 - 31-12-2022	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 91.596,45	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.323,12	
Subtotaal	€ 107.919,57	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 216.000,00	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2021		
bedragen x € 1		E. Jansonius
Functiegegevens		Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-06-2021 - 31-12-2021	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 45.214,00	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.127,00	
Subtotaal	€ 54.341,00	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 122.537,00	
Bezoldiging	€ 54.341,00	

Gegevens 2022		
bedragen x € 1		M.H.T. Jansen
Functiegegevens	Griffier/Senior beleidsmedewerker fysiek domein	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01-2022 - 31-12-2022	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 86.986,58	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.889,84	
Subtotaal	€ 101.876,42	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 216.000,00	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2021		
bedragen x € 1		M.H.T. Jansen
Functiegegevens	Griffier/Senior beleidsmedewerker fysiek domein	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01-2021 - 31-12-2021	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 76.710,00	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.989,00	
Subtotaal	€ 91.699,00	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000,00	
Bezoldiging	€ 91.699,00	

5. Bijlagen

5.1. SISA

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstreker	Uitvoeringscode	Specifieke uitlegging Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
			050588 Veiligheidsregio Utrecht	€ 0	Nee	€ 0	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezondert uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie Aard controle R Indicator: A16/05	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 434.700	€ 187.746	€ 0	€ 45.008	€ 0	€ 167.741
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11	
			€ 0	€ 123.060	€ 958.255	€ 958.255	Nee	

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee)(vanaf 2021)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2
			0	0	0	0	Nee	Nee
		Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1			
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
		Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten
		Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13
		Ja	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)
		Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
		Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
		Aard controle R Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal	Totaal
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprenken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprenken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/28
		Aard controle R Indicator: B2/22	Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	€ 0	€ 0	€ 0
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/05	Aard controle R Indicator: C55/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07
		0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09				
		0	€ 0	€ 0				
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voersolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.		Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/16
		0	0	0	0	0	0	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Goder/te opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04					
		€ 0	Ja					
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
		Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06	
		1 RHA2022-0337792 Kopie Projectnaam	Beekwede II	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	€ 0	
		Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R Indicator: C209/10			
		1 Beekwede II	0	Ja	Ja			
		Eindverantwoording (Ja/Nee)						
		Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11						
		Nee						
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voor schoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	
		€ 25.929	€ 15.377	€ 2.323	€ 0	€ 47.608		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode		
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
		1						

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 9.532	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeersdawaai	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
			1 IenW/BSK-2019/236569	€ 93.935	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022	Alte gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 484.718	€ 19.329	€ 7.125	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Leenkostensubsidie o.p.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Leenkostensubsidie o.p.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gedefrde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2022	Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/02	Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente L7 Participatiewet (PW)	Gemeente L7 Participatiewet (PW)	Gedefrde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			€ 5.487	€ 0	€ 0	€ 45.908	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mei tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 418	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2022	3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 418	€ 0	€ 0

			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
			6 Totaal	0	0	Ja	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijl te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr					
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr					
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr					
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie			
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 111.940	€ 117.759			
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
			1 1.2 - Renovatie	€ 117.759	€ 117.759	€ 0	€ 0
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle R Indicator: H8/05	Aard controle R Indicator: H8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07
			1 1038807	€ 42.571	€ 13.317	€ 14.067	€ 13.317
			2 1042476	€ 18.858	€ 0	€ 5.620	€ 0
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08			
			1 1038807	Ja			
			2 1042476	Nee			
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03		
			€ 5.515	Ja	Nee		

5.2. Taakvelden

Taakveld	Programma	Omschrijving taakveld	Begroting Lasten	Begroting Baten	Begroting na wijz. Lasten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Lasten	Realisatie Baten	Afwijking Lasten	Afwijking Baten
0.1	1	Bestuur	942	32	942	32	742	104	200	72
0.2	1	Burgerzaken	185	68	185	76	154	113	31	37
1.1	1	Crisisbeheersing en brandweer	440	0	437	0	443	0	-6	0
1.2	1	Openbare orde en veiligheid	70	0	99	0	69	0	30	0
3.1	1	Economische ontwikkeling	17	0	17	0	0	0	17	0
3.3	1	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	2	0	2	0	0	0	-2
3.4	1	Economische promotie	45	51	45	51	34	90	10	39
5.3	1	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	25	0	25	0	49	0	-24	0
5.4	1	Musea	0	0	0	0	0	0	0	0
5.5	1	Cultureel erfgoed	20	0	20	0	2	1	18	1
5.6	1	Media	74	0	77	0	74	0	3	0
4.2	2	Onderwijshuisvesting	139	0	133	0	133	0	0	0
4.3	2	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	176	4	179	116	168	53	11	-62
5.1	2	Sportbeleid en activering	21	0	43	30	58	33	-15	3
5.2	2	Sportaccommodaties	210	14	165	14	174	391	-9	377
6.1	2	Samenkracht en burgerparticipatie	200	28	226	28	228	0	-2	-28
6.2	2	Wijkteams	30	0	54	0	117	0	-63	0
6.3	2	Inkomensregelingen	694	467	908	648	1.128	491	-220	-157
6.4	2	Begeleide participatie	253	0	261	0	237	7	24	7
6.5	2	Arbeidsparticipatie	44	0	34	0	30	15	4	15
6.6	2	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	197	26	197	26	112	23	85	-3
6.71	2	Maatwerkdienstverlening 18+	511	0	556	0	666	0	-109	0
6.72	2	Maatwerkdienstverlening 18-	1.456	278	1.456	278	1.622	11	-166	-268
6.81	2	Geëscaleerde zorg 18+	143	0	143	0	401	0	-258	0
6.82	2	Geëscaleerde zorg 18-	89	0	89	0	64	0	25	0
7.1	2	Volksgezondheid	285	6	387	3	316	3	71	0
2.1	3	Verkeer en vervoer	505	0	558	0	427	0	131	0
2.2	3	Parkeren	0	10	0	10	0	10	0	0
3.2	3	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0	0	0
5.7	3	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	412	2	376	2	390	1	-14	-1
7.2	3	Riolering	439	612	737	650	776	680	-39	30
7.3	3	Afval	472	661	583	656	612	817	-29	161
7.4	3	Milieubeheer	570	0	844	45	726	94	117	49
7.5	3	Begraafplaatsen en crematoria	103	68	103	68	95	64	7	-4
8.1	3	Ruimtelijke ordening	81	21	101	21	110	2	-8	-19
8.2	3	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6	0	0	1.100	412	1.513	-412	413
8.3	3	Wonen en bouwen	3.904	3.358	4.607	3.358	3.661	4.584	946	1.226
0.5	4	Treasury	-91	13	-91	13	120	147	-212	134
0.61	4	OZB woningen	102	636	102	636	169	645	-67	9
0.62	4	OZB niet-woningen	0	539	0	539	0	485	0	-54
0.64	4	Belastingen overig	0	0	0	0	0	0	0	0
0.7	4	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	6.756	0	7.586	0	8.543	0	957
0.8	4	Overige baten en lasten	157	0	133	0	52	-27	82	-27
0.9	4	Vennootschapsbelasting (VpB)	25	0	141	0	262	0	-121	0
0.11	4	Resultaat van de rekening baten en lasten								
0.4	5	Overhead	1.888	370	2.412	407	3.003	42	-591	-365
			14.835	14.022	17.282	16.394	17.835	18.934	-553	2.541
0.10	div.	Toevoegingen aan reserve	92		1.518		1.973		-455	
0.10	div.	Onttrekkingen aan reserve		910		2.196		1.371		-825
			14.927	14.932	18.800	18.590	19.808	20.306	-1.008	1.716
		Saldo	5		-212		498		2.722	

5.3. Begrotingsrechtmatigheid

Analyse begrotingsafwijkingen

In deze paragraaf worden de verschillen tussen begroting en realisatie afzonderlijk per programma weergegeven en geanalyseerd. Voor een analyse van deze afwijkingen verwijzen we u dan ook naar de toelichting per programma.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de vraag of van de begrotingsonrechtmatigheden meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de externe accountant zijn de criteria “passend binnen het door de raad uitgezette beleid”, “sprake van compensatie door direct gerelateerde opbrengsten”, “open-einde-regelingen” en “overschrijding geconstateerd vóór of na verantwoordingsjaar” van belang. Uit het onderstaande overzicht blijkt bij twee van de vijf programma’s dat de lasten lager waren dan begroot na wijziging, dus formeel rechtmatig zijn. De overschrijding op de resterende drie programma’s wordt onder dit overzicht toegelicht.

programma	begroot	realisatie	verschil	% afwijking
Programma 1. dienstverlenend domein	1.847	1.568	279	15%
Programma 2. sociaal domein	4.830	5.453	-623	-13%
Programma 3. fysiek domein	8.000	7.589	411	5%
Programma 4. algemene dekkingsmiddelen	1.712	2.195	-483	-28%
Programma 5. overhead	2.412	3.003	-591	-25%
	18.800	19.808	-1.008	

Stolk & Kelderman
accountants & fiscalisten

Voor identificatiedoeleinden
For identification purposes

Programma 2 Sociaal Domein

De verstrekte energietoelagen zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Daarnaast zijn er méér baten gerealiseerd dan geraamd. Ook zijn er méér uitkeringen in het kader van de Wet BUIG en méér zorgvoorzieningen in het kader van de Wmo en de Jeugdwet verstrekt in 2022 dan geraamd. Dit heeft geleid tot een overschrijding. Bovendien zijn er ook meer baten in het kader van de Wet BUIG gerealiseerd via de vangnetregeling. Hier is sprake van open-einde-regelingen, waardoor er geen sprake is van een onrechtmatige overschrijding.

Tot slot is er extra personele inzet ingehuurd voor o.a. het Dorpsteam, Jeugd en de Wmo. In de begroting wordt het inhuurbudget beperkt gehouden. Op de eerste plaats omdat de extra inzet van personeel gedekt moet worden uit de salarisbegroting. De salarislasteren op dit programma zijn dan ook lager uitgevallen dan geraamd. Op de tweede plaats omdat dit open-einde-regelingen betreffen. Er zijn in 2022 méér zorgvoorzieningen in het kader van de Wmo en de Jeugdwet verstrekt dan geraamd, waardoor er ook een hogere inzet van personeel noodzakelijk was. Deze (deels onvoorziene) lasten passen binnen het bestaand beleid en dienen ter ondersteuning van open-einde-regelingen. Er is hier geen sprake van een onrechtmatige overschrijding.

Programma 4 Algemene Dekkingsmiddelen

De toegerekende rente is geraamd op € 315.000 positief. Hiervan is € 36.000 gerealiseerd. De bijdrage van het Woningbedrijf (€ 212.000) is geëlimineerd bij het samenvoegen van de twee financiële administraties (gemeente en Woningbedrijf). Voor de gemeente waren dit baten en voor het Woningbedrijf waren dit lasten. Dit betreft daarom geen begrotingsoverschrijding, maar een onderrealisatie van de toegerekende rente van € 67.000.

Verder is er € 282.000 van de budgetten 2021 middels de resultaatbestemming 2021 overgeheveld naar 2022. Hiervan is € 116.000 daadwerkelijk in 2022 besteed. € 166.000 is weer toegevoegd aan de algemene reserve, wat administratief leidt tot lasten. Deze waren niet geraamd, maar hiermee is het beleid gevolgd zoals deze is vastgesteld door de raad middels het besluit omtrent de resultaatbestemming 2021.

Voor de uitvoering van de Wet WOZ is er € 46.000 geraamd. Er is € 134.000 gerealiseerd. Dit komt doordat ook de lasten 2021 ten laste zijn gekomen van 2022. Dit is na balansdatum gebleken en in de jaarcijfers 2021 was er geen reservering gevormd voor deze lasten. Deze overschrijding had niet tijdig gemeld kunnen worden aan de raad.

Programma 5 Overhead

Het jaar 2022 was door diverse ontwikkelingen en omstandigheden een heel bijzonder jaar. Een jaar van economische onzekerheden zoals een ongewoon hoge inflatie, krappe arbeidsmarkt en hoge energiekosten. Deze omstandigheden zorgen er voor dat het zeer lastig is om goed te begroten, omdat je niet alles kunt voorzien. Hierdoor zijn we na de Najaarsrapportage nog geconfronteerd met prijsstijgingen voor lonen en materialen, door eenzijdige prijsverhogingen vanuit leveranciers.

De begrotingsmethodiek van gemeente Renswoude houdt rekening met een stelpost voor loon en prijsstijgingen die gebaseerd wordt o.b.v. de Kadernota. Het inflatiecijfer wordt afgegeven door het Centraal Planbureau. Dit zijn allemaal inschattingen. In een normaal jaar kunnen kostenverhogingen hierdoor prima opgevangen worden. Echter de bijzondere omstandigheden in 2022 van hoge inflatie, krappe arbeidsmarkt en hoge energiekosten, konden met deze stelpost niet opgevangen worden. Dit leidt tot hogere kosten die niet waren voorzien.

In programma 5 zien we een overschrijding voor de huisvestingskosten. Dit komt vooral doordat er voor een bepaalde periode twee werklocaties in gebruik waren. Op ICT zien we hogere kosten bij licenties en onderhoud software, door een indexering vanuit de leveranciers. Deze verhogingen zijn niet altijd tegen te gaan en zeker niet te voorzien. Het zijn kosten vanuit bestaand beleid en konden niet tijdig gemeld worden.

De krappe arbeidsmarkt vertaalt zich dus in hogere personeelslasten. Vacatures laten zich slecht invullen en inhuur van krachten voor de bedrijfscontinuïteit is dus noodzakelijk. Naast deze zeer ingewikkelde markt, zijn we ook geconfronteerd met een hoge kostenindexatie op uurtarieven. Dit zien we in de gehele arbeidsmarkt terug en dus ook organisatie breed bij de verschillende disciplines. Renswoude begroot een betrekkelijk laag inhuurbudget, omdat deze kosten gedekt dienen te worden uit de salarisbegroting. Dit gaat echter alleen op onder normale omstandigheden. Bovenop de reguliere inhuur, is er het laatste kwartaal binnen diverse disciplines extra ingehuurd door uitval van personeel en het starten van projecten. Het is niet gedacht worden aan extra capaciteit voor projecten binnen het team Ruimte, team Middelven en team Samenleving. Net als afgelopen jaar zien we een overschrijding op de totale salariskosten. Het zijn kosten vanuit bestaand beleid en deze konden niet tijdig gemeld worden.

5.4. Investeringskredieten

Analyse kredietrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet zijn alle kredietoverschrijdingen onrechtmatig. Bij de afweging van de vraag of van de kredietonrechtmatigheden meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de externe accountant is het criterium “gevolgen via kapitaallasten zichtbaar in het verantwoordingsjaar of pas in de volgende jaren” van belang. Uit het onderstaande overzicht blijkt bij één investeringskrediet dat de gerealiseerde investering hoger was. Deze overschrijding wordt onder dit overzicht toegelicht.

Omschrijving	Investeringskrediet	Investering	Restant	Status
Gemeentehuis - tijdelijke huisvesting	€ 45.470	€ -		
Gemeentehuis - bouwkosten	€ 2.369.891	€ 2.157.728		
Gemeentehuis - installatiekosten	€ 514.114	€ 411.571		
Gemeentehuis - renovatie	€ 508.415	€ 692.513	€ 176.078	overhevelen
Mobiele telefoons	€ 1.015	€ 816	€ 199	afsluiten
Laptops	€ 8.299	€ 7.095	€ 1.204	afsluiten
Duikerbrug Oude Holleweg	€ 43.728	€ 9.848	€ 33.880	afsluiten
Overlaging Kooiweg	€ 435.000	€ 216.571	€ 218.429	afsluiten
Reconstructie Oude Holleweg	€ 469.000	€ 408.168	€ 60.832	overhevelen
Onderhoud Bekerweg	€ 113.000	€ 79.768	€ 33.232	afsluiten
Toplaag renovatie 2 kunstgrasvelden VV Renswoude	€ 648.000	€ 425.656	€ 222.344	afsluiten
Toplaag renovatie 4 kunstgrasvelden	€ 70.000	€ 59.919	€ 10.081	afsluiten
Meubilair en balies	€ 225.000	€ 182.286	€ 42.714	overhevelen
Geluidsinstallatie raadszaal	€ 75.000	€ 103.337	€ -28.337	overhevelen
Lockers	€ 10.000	€ 10.042	€ -42	afsluiten
Beeldschermen en workstations	€ 50.000	€ 27.541	€ 22.459	overhevelen
Afsprakenmodule	€ 12.000	€ -	€ 12.000	overhevelen
Telefooncentrale	€ 25.000	€ 24.771	€ 229	afsluiten
Vervangen iPads	€ 17.000	€ 6.134	€ 10.866	afsluiten
Uitbreiding begraafplaats	€ 35.801	€ -	€ 35.801	overhevelen
Omvorming groen (2022)	€ 10.000	€ -	€ 10.000	overhevelen
Vervanging OV (2022)	€ 15.000	€ -	€ 15.000	overhevelen

Geluidsinstallatie raadszaal

Voor de vergaderingen van raadscommissies en gemeenteraad is in de raadszaal een nieuwe installatie aangebracht. Deze installatie ondersteunt video en audio, waarmee inwoners de vergaderingen ook thuis kunnen volgen. In een eerder stadium is vanuit een werkgroep een inschatting gemaakt voor de totale kosten o.b.v. wensen en voorwaarden. Bij de realisatie van de vergaderinstallatie zijn er noodzakelijke aanpassingen en uitbreidingen gedaan. Initieel is er een investeringskrediet beschikbaar gesteld door de gemeenteraad van € 75.000. Door de aanpassingen bleek het vastgestelde investeringskrediet van € 75.000 niet toereikend te zijn. De gevolgen van deze kredietoverschrijding worden pas zichtbaar in volgende jaren, omdat dit investeringskrediet wordt overgeheveld naar 2023. Naar verwachting kan deze investering in 2023 worden afgesloten. Deze kredietoverschrijding is daarmee formeel rechtmatig.

5.5. Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Renswoude

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Renswoude gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Renswoude op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de raad op 9 mei 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. de balans per 31 december 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
5. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook vallen:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota verwachtingen accountantscontrole 8 februari 2023;
- het controleprotocol, vastgesteld door de Raad op 15 december 2008;
- het normenkader voor de financiële rechtmatigheid, vastgesteld door de raad op 9 mei 2023;
- het Controleprotocol WNT 2022.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Renswoude zoals vereist in

- de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta);
- de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO);
- andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid

De gemeente Renswoude heeft een aantal inkoopopdrachten niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels aanbesteed. De met deze opdracht samenhangende uitgaven bedragen totaal circa € 275.000. Wij hebben dit bedrag aangemerkt als een rechtmatigheidsfout. De fout is groter dan onze materialiteit, maar niet groter dan drie maal de materialiteit. Dit leidt tot een oordeel met beperking voor de rechtmatigheid.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 193.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 193.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het College van B&W inspeelt op frauderisico's. Ook hoe de Raad het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Raad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller, de gemeentesecretaris en de portefeuillehouder financiën. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico

Het risico dat het management of het College van B&W maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Controlewerkzaamheden en observaties

Het College van B&W en het management bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving.

Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het College van B&W of het management.

Het risico dat schattingsposten onterecht door het management of het College van B&W beïnvloed worden

Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het College van B&W heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven in de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Onze controlewerkzaamheden om het inzicht dat het College van B&W geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de Provincie over de financiële positie inzake de begroting 2023 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het College van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het College van B&W over zijn kennis van risico's na de periode van de door het College van B&W verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat het door het College van B&W gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Lid van:

stolwijk **kennisnetwerk**

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem
t 0314 36 91 11

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar
t 0316 34 18 48

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

kvk 09197964
btw NL0075.20.992.B.01
iban NL10ABNA0446421928

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de raad voor de jaarrekening

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met :

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota verwachtingen accountantscontrole 8 februari 2023;
- het controleprotocol, vastgesteld door de Raad op 15 december 2008;
- het normenkader voor de financiële rechtmatigheid, vastgesteld door de raad op 9 mei 2023;
- het Controleprotocol WNT 2022;
- ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - o dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - o dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 6 juli 2023

Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

5.6. Jaarverslag Woningbedrijf

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	92
Doelstellingen 2022	92
Ontwikkeling woningvoorraad	93
Verhuur van woningen	94
Verduurzaming woningbezit	95
Realisatie versus begroting 2022	96
Toelichting realisatie versus begroting 2022	97
Jaarrekening	
Kengetallen	98
Balans per 31 december boekjaar en vorig boekjaar	101
Winst- en verliesrekening boekjaar en vorig boekjaar	102
Algemene toelichting	102
Grondslagen voor waardering activa en passiva	103
Grondslagen voor bepaling van het resultaat	104
Toelichting balans per 31 december 2022	106
Toelichting winst- en verliesrekening over 2022	110
Verbonden partijen	112
Overige informatie	112
Overige gegevens	112

Inleiding

De gemeente Renswoude is als een van de weinige gemeenten in Nederland eigenaar van een Woningbedrijf. Het dorpse karakter van Renswoude maakt dat het er prettig wonen en leven is. De kleinschaligheid, de landelijke ligging, de rust en de ruimte worden zeer gewaardeerd. Velen wonen er immers al generaties. De gemeente Renswoude kiest er bewust voor om met een lokaal verankerd gemeentelijk Woningbedrijf toegevoegde waarde te leveren. Het Woningbedrijf is geen toegelaten instelling (TI) op grond van de Woningwet, zoals bij woningcorporaties wel het geval is. Het Woningbedrijf gedraagt zich in de uitoefening van haar taken wel als een woningcorporatie. Daar waar de gemeentelijke regelgeving, zoals is weergegeven in de BBV, anders vereist is deze laatste leidend.

Missie

Wij bieden nu en in de toekomst betaalbaar en goed wonen voor jong en oud. We denken en werken oplossingsgericht mee aan vraagstukken op het brede terrein van wonen, waar we samen met onze huurder trots op kunnen zijn.

Als organisatie hanteren we de volgende kernwaarden, die we samen delen en waarop we aanspreekbaar zijn: sociaal, laagdrempelig en betrokken. We vergroten daarmee de synergie van de disciplines die garant staan voor een goede dienstverlening aan de burgers. We denken oplossingsgericht en leveren, indien nodig en mogelijk, maatwerk.

Ambitie

Een eigen woningbedrijf biedt voor de gemeente mogelijkheden om invulling te geven aan de volkshuisvestelijke taakstelling.

- Wij willen hier op een actieve manier mee omgaan: het woningbezit sluit aan bij de (toekomstige) woonwensen, passend bij de sociale en duurzaamheidsdoelstelling.
- Woningen die hier niet (meer) bij passen worden verkocht, zo mogelijk aan zittende huurders;
- Wij streven ernaar om 20% van de totale woningvoorraad in Renswoude sociaal te houden, we zullen dan ook huurwoningen bij blijven bouwen;
- Voor elke doelgroep moet een geschikte woning beschikbaar zijn;
- De maandlasten voor de huurders willen wij sociaal houden. Energiebesparende maatregelen hebben een neutraal effect op de woonlasten voor de huurders;
- Daarnaast speelt het Woningbedrijf een rol bij de realisatie vrije sector huurwoningen en sociale koopwoningen (Slimmer Kopen). Er is veel vraag naar deze woningen, maar weinig aanbod.
- We verduurzamen de huurwoningen binnen ons Woningbedrijf. In 2035 is 50% van de woningen nul-op-de-meter en bij nieuwbouw hanteren we 'nul-op-de-meter' als randvoorwaarde;
- Waar mogelijk leveren wij, binnen de regio Foodvalley, een bijdrage aan de huisvesting van de doelgroepen die zelf niet in hun eigen huisvesting kunnen voorzien.

Doelstellingen begroting 2022

In de begroting van de gemeente Renswoude zijn de volgende, aan het Woningbedrijf gelieerde, volkshuisvestelijke doelstellingen geformuleerd:

Wat wilden we bereiken?

1. Wij streven ernaar om 20% van de totale woningvoorraad in Renswoude sociaal te houden
2. Beter kunnen inspelen op de vraag naar vrije sector huurwoningen
3. Het woningbezit van het Woningbedrijf sluit aan bij de (toekomstige) woonwensen, passend bij de sociale en duurzaamheidsdoelstelling
4. We verduurzamen de huurwoningen binnen ons Woningbedrijf. In 2035 is 50% van de woningen 'nul-op-de-meter' en bij nieuwbouw hanteren we 'nul-op-de-meter' als randvoorwaarde

Wat hebben we bereikt?

1. Per 31 december 2022 heeft het Woningbedrijf 370 huurwoningen. Per 31 december 2022 zijn er in totaal 2216 woningen waardoor het percentage sociale huur 16% bedraagt. Als hierin de $\pm$ 30 sociale huurwoningen in particulier bezit worden meegenomen komt het percentage op 17,7 %.
2. Op grond van de verkregen woningmarktinformatie uit 2021 bestond er beperkte behoefte aan woningen in de vrije sector.
3. Periodiek wordt de vraag naar aantal en type woningen onderzocht. Daar waar nodig wordt het woningbouwprogramma hierop aangepast.
4. Op basis van de huidige gerealiseerde en te realiseren projecten is in 2035 30,75% van de huurwoningen nul-op-de-meter.

Wat hebben we daar voor gedaan?

1. De 26 te slopen woningen aan de Taets van Amerongenweg fase 2 worden (vooralsnog) vervangen voor 37 sociale huurwoningen. Als deze woningen worden meegerekend komt het percentage op 19,1%. In Beekweide 2 worden 33 van de 193 woningen uitgevoerd als sociale huurwoning (=17,1%).
2. In het 4^e kwartaal van 2021 heeft wederom een regulier woningmarktonderzoek plaatsgevonden. Hieruit is naar voren gekomen dat er, tot 2040, behoefte is aan nog 20 vrije sector huurwoningen. Om die reden heeft de gemeenteraad in 2022 besloten om 3 sociale huur woningen Taets van Amerongenweg fase 2 om te zetten naar vrije sector huurwoning. Tevens wordt een aantal vrije sector huurwoningen opgenomen in de uitbreidingslocatie Beekweide II.
3. Woningbouwprogramma wordt aangepast aan de uitkomst van het woningmarktonderzoek.
4. Alle nieuw te bouwen woningen voor het Woningbedrijf worden als NOM-woning uitgevoerd.

Ontwikkeling woningvoorraad

Pilotproject flexwonen

In 2022 zijn er 8 flexwoningen opgeleverd op de locatie Binnenveld/Vendelier. Het project bestaat uit kleine wooneenheden van 21,5 m² voor alleenstaanden.

In februari 2021 is er een motie aangenomen door de gemeenteraad waarin verzocht werd om nader onderzoek te doen naar de bouw van goedkope woningen voor de doelgroep Starters. In het woningmarktonderzoek van 2021 is hier specifiek aandacht aan besteed. In september 2021 is hiervoor een “jongerencafé” georganiseerd om wensen met betrekking tot kleine goedkope woningen te inventariseren. Naast de woningbehoefte voor starters lag er ook een uitdaging om de huisvesting voor alleenstaande statushouders te realiseren. Tot dan werd de taakstelling vanuit de overheid voor Renswoude ingevuld met de huisvesting van gezinnen. De nieuwe situatie was dat de behoefte voor de huisvesting van alleenstaande statushouders, meestal in afwachting van gezinshereniging, groter is. Bijkomend probleem was dat de procedure voor deze gezinshereniging steeds meer tijd in beslag neemt.

Door het college van B&W is er voor gekozen om de 8 flexwoningen voor 50% te bestemmen voor de doelgroep starters < 23 jaar en 50% voor alleenstaande statushouders < 28 jaar. De toewijzing van de woningen voor starters gaat buiten het regionale toewijzingssysteem, Huiswaarts.nu, om. De starters hebben zich aangemeld met een motivatiebrief waarin zij onder andere moesten aangeven op welke wijze zij de door het COA geselecteerde statushouders zouden begeleiden bij de integratie in Renswoude. Op 28 oktober 2022 zijn de woningen feestelijk in gebruik genomen.

Herstructurering Taets van Amerongenweg fase 2

Op basis van de oorspronkelijke planning was de sloop van de 26 woningen voorzien voor het voorjaar van 2022. De Provincie Utrecht stemde uiteindelijk niet in met de aangevraagde vergunning die nodig was in verband met de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Om in de loop van 2022, na het broedseizoen van de vogels en het uitvliegen van de vleermuizen, te kunnen slopen moesten de daken worden ingepakt met netten. Met de sloper was een prijs afgesproken welke gebaseerd was op het slopen in de winter. Een eventuele sloop in de zomerperiode zou leiden tot een meerprijs. Het college van B&W heeft hier niet voor gekozen zodat de sloop heeft plaatsgevonden in de winter van 2023. Het uitstel van de sloop leidde niet tot vertraging omdat de aanbesteding Europees zou moeten plaatsvinden. Deze procedure, welke voor het eerst voor een bouwproject is toegepast, neemt veel tijd in beslag. Deze is in maart 2022 opgestart en in december 2022 kon opdrachtverstrekking plaatsvinden. In de opdracht is opgenomen dat de bouw van de 37 woningen uiterlijk voor 1 juli 2023 zal starten.

Verhuur van woningen

In onderstaand overzicht zijn de verhuurgegevens van 2022 vergeleken met die van 2021.

	2022	2021
Aantal mutaties	21	17
Waarvan sociale huur	21	16
Mutatiegraad		4,7%
Opgeleverde nieuwbouw	8	20
Type woningen:		
Eengezinswoningen	7	12
Appartement	10	4
Maisonnette	1	-
Seniorenwoning	3	1
Huiswaarts.nu		
Via website Huiswaarts.nu	4	10
Via bemiddeling	16 (5x statushouders, 4x Flex Renswoudse jongeren, 2x urgentie, 2 x Oekraïners, 1x, 3 x WMO indicatie)	5 (3x urgentie en 2x statushouder)
Via makelaar	-	1
Via woningruil	1	1
Aantal reacties	Gemiddeld 61 (4 tot 156)	gemiddeld 79 (4 tot 144)
Waarvan uit Renswoude	Gemiddeld 8	gemiddeld 8
Na selectie toegewezen aan kandidaat uit Renswoude	3	7
Weigeringsgraad	2,5	9,2
Aantal kandidaten tot toewijzing	Van 2 tot 5	van 1 tot 46

Het aantal mutaties fluctueert jaarlijks. De mutatiegraad van 5,7% ligt 1% hoger dan in 2021 maar 2% lager dan het landelijk gemiddelde (7,7%).

In 2022 zijn 16 woningen toegewezen via bemiddeling door het Woningbedrijf. Dit is ruim meer dan in 2021. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door statushouders, het project Flexwonen voor jonge starters en tijdelijke opvang Oekraïners. In 2022 is er geen mutatie geweest in de vrije sector huurwoningen.

Het aantal reacties op woningen wijkt ook erg af per woningtype, nl:

- Eengezinswoningen 156 (1 woning)
- Seniorenwoningen 5 (2 woningen 4-5)
- 1+2 persoonshuishoudens 81 (1 woning)

Slechts 4 tot 5 reacties op een seniorenappartement aan het Dorpsplein is opvallend laag maar wijkt niet af ten opzichte van 2020 en 2021. De weigeringsgraad is in 2022 beduidend lager dan in 2021 en ligt weer meer in lijn met voorgaande jaren. Het blijkt dat starters makkelijk reageren zonder zich te verdiepen waar de woning is gelegen en dan bij toewijzing alsnog weigeren.

Verduurzaming woningbezit

Routekaart verduurzaming

Eind 2019 is de routekaart voor de verduurzaming, die onderdeel is van de portefeuillestrategie, door de gemeenteraad vastgesteld. De insteek van de routekaart is om eerst de woningen met de laagste energie labels aan te pakken. Als eerste stond voor 2021 het project van 36 huurwoningen aan de van Reedeweg/van Deylweg gepland. In verband met Corona zijn de werkzaamheden doorgeschoven naar 2022. Gelijktijdig met het te plegen groot onderhoud aan de 38 huurwoningen aan de van Reedeweg/van Deylweg wordt de verduurzaming meegenomen. Eind 2022 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. De uitkomst hiervan was dat het budget ontoereikend was. Om die reden heeft het college van B&W besloten de werkzaamheden te splitsen over 2023 en 2025. De werkzaamheden bestaan uit:

2023

- Groot onderhoud en verduurzaming voorgevel
- Moderniseren toilet en badkamer
- Aanbrengen mechanische ventilatie

2025

- Vervangen en verduurzamen achtergevel
- Isoleren en vervangen dak
- Plaatsen zonnepanelen

Onderzocht wordt of het mogelijk is om de daken volledig vol te leggen met zonnepanelen door een zonnecoöperatie. Huurders kunnen dan zonder huurverhoging toch profiteren van de opbrengst van de zonnepanelen. Dit onderzoek zal in de loop van 2023 ter kennisname van de gemeenteraad worden gebracht. Dit is ook een mogelijkheid om nadere invulling te geven aan het Actieplan Duurzaamheid 2019-2020. Eén van de pijlers betreft namelijk de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Het Woningbedrijf faciliteert dit voor haar eigen woningbezit maar middels het “vliegwieleffect” kan het Woningbedrijf realiseren om ook de particulier woningvoorraad gelijktijdig mee te nemen.

Gelijktijdig met het uitvoeren van grootonderhoud en verduurzaming van de 38 huurwoningen aan de van Reedeweg/van Deylweg krijgen de 13 eigenaren van de eerder in dit complex verkochte woningen een aanbieding voor het laten uitvoeren van groot onderhoud en de verduurzaming. Daarnaast wordt onderzocht of de overige woningeigenaren (±40) van hetzelfde woningtype ook interesse hebben om hiervoor een aanbod te krijgen.

Realisatie versus begroting 2022

	2022	Begroting 2022	2021
Bedrijfsopbrengsten			
Huren	2.712.599	2.804.600	2.798.527
Vergoedingen	43.558	45.900	45.403
Verkoopopbrengsten	347.895	295.200	-12.022
	3.104.052	3.145.700	2.831.908
Bedrijfslasten			
Afschrijving	671.387	667.700	685.464
Waardeverandering	0	0	0
Personeelskosten	262.647	253.200	222.464
Lasten onderhoud	856.329	1.535.900	431.448
Overige bedrijfslasten	580.784	692.600	625.448
Rentelasten	211.470	211.100	216.473
	2.582.617	3.360.500	2.181.297
Resultaat voor resultaatbestemming	521.435	-214.800	650.611
Resultaatbestemming:			
Overhead	232.793	294.800	315.851
Overheveling budget 2022->2023	820.000	0	508.700
	1.052.793	294.800	824.551
Resultaat na resultaatbestemming	-531.358	-509.600	-173.940

Samenvatting resultaat jaarrekening en begroting

Resultaat jaarrekening 2022	-531.358
Resultaat begroting 2022	-509.600
Verschil jaarrekening versus begroting	-21.758

Minder huuropbrengsten	-92.001
Minder bijdrage servicekosten	-2.342
Meer verkoopopbrengsten	52.695
Meer afschrijvingskosten	-3.687
Waardeverandering MVA	0
Meer personeelskosten	-9.447
Minder onderhoudskosten	679.571
Minder bedrijfslasten	111.816
Meer rente	-370
Subtotaal	736.235
Meer overhead	62.007
Overheveling budget	-820.000
	-21.758

Toelichting realisatie versus begroting

Op deze pagina en volgende pagina's worden de verschillen > € 2.500,- toegelicht.

Huuropbrengsten

Realisatie 2022	€ 2.712.599
Begroting 2022	€ <u>2.804.600,-</u>
Minder huuropbrengsten	€ - 92.001,-

Dit verschil kan voornamelijk verklaard doordat in de begroting er vanuit was gegaan dat de woningen Taets van Amerongenweg fase 2 nog grotendeels in 2022 tijdelijk verhuurd zouden worden (-/- € 87.000,-).

Verkoopopbrengst

Realisatie 2022	€ 347.895,-
Begroting 2022	€ <u>295.200,-</u>
Meer verkoopopbrengsten	€ 52.695,-

-Woningverkoop Dorpsstraat 36

- Verkoop via bieding	€ 372.036,-	
- Begroting	€ <u>300.000,-</u>	
- Meer opbrengst verkoop		€ 72.036,-

- Woning (door)verkoop Leeuwerik weide 75 (SK)

- Aankoop (korting 20%)	€ 293.500,-	
- Doorverkoop (korting 25%)	€ <u>288.750,-</u>	
- Verschil		€ 4.750,- -/-
- Vanwege de sterk gestegen marktwaarde is deze woning doorverkocht met 25% korting in plaats van 20% korting om de woning beschikbaar te houden voor de doelgroep.		

- Bijdrage isolatie verkochte woningen

- Taets van Amerongenweg 46	€ 10.000,- -/-
- Taets van Amerongenweg 48	€ 3.577,- -/-
- In 2020 zij een 3-tal woningen in dit complex verkocht met de voorwaarde dat tot een maximum van € 10.000,- zou worden bijgedragen in de verduurzamingsmaatregelen.	
- Hogere verkoopkosten	€ <u>1.014,- -/-</u>
Totaal	€ 52.695,-

Afschrijvingskosten

Realisatie 2022	€ 671.387
Begroting 2022	€ <u>667.600,-</u>
Meer afschrijvingskosten	€ - 3.687,-

Deze extra afschrijvingskosten hebben nagenoeg geheel betrekking op het complex 5 die in de begroting 2022 onderdeel vormde van het administratief samengevoegde complex 6 Taets van Amerongenweg fase 2. Om de begroting was abusievelijk het totale complex uit de exploitatie genomen.

Personeelskosten

Realisatie 2022	€ 262.647,-
Begroting 2022	€ <u>253.200,-</u>
Meer personeelskosten	€ 9.447,-

Voor de begroting van 2022 is uitgegaan van het aantal uren van de vorige woonconsulente. Het aantal uren van Ingrid Walda is minder. Daarnaast is Henk Jansen per 1 juni werkzaam voor het Woningbedrijf.

Kosten onderhoud

Realisatie 2022	€ 856.329,-
Begroting 2022	<u>€ 1.535.900,-</u>
Minder kosten onderhoud	€ - 679.571,-

	Realisatie	Begroting	Verschil
Dagelijks onderhoud	€ 357.568,-	€ 322.000,-	€ 35.568,-
CV-onderhoud	€ 31.244,-	€ 41.000,-	€ -9.756,-
Kosten bestelbus	€ 4.561,-	€ 6.100,-	€ -1.539,-
Groot onderhoud	€ 393.704,-	€ 1.156.800,-	€ -763.096,-
Overig	<u>€ 69.252,-</u>	<u>€ 10.000,-</u>	<u>€ 59.252,-</u>
	€ 856.329,-	€ 1.535.900,-	€ -679.571,-

Dagelijks onderhoud

Voor dagelijks onderhoud (klachten en mutaties) wordt in de begroting een norm aangehouden, gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar. In 2022 zijn de werkelijke kosten hoger dan dat gemiddelde. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan hogere mutatiekosten.

Gepland groot onderhoud

Bij het begroten van het groot onderhoud wordt er vanuit gegaan dat alle kosten in principe in het betreffende jaar worden uitgegeven. Voor een complex kon dat door omstandigheden niet (volledig) worden gerealiseerd. Het resterende budget wordt middels een separaat voorstel via resultaatbestemming overgeheveld naar 2023.

- Groot onderhoud en verduurzaming cpl. 12 (38 woningen van Reedeweg/van Deylweg)

In 2022 heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor het uitvoeren van groot onderhoud en de verduurzaming van dit complex. Gezien de uitkomst hiervan heeft het college besloten de uitvoering in 2 fasen uit te voeren.

- Voorgevel, toilet, badkamer en mechanische ventilatie. Opdracht verstrekt in 2022 en uitvoering vanaf februari 2023.

- Achtergevel, dak en keuken in 2025

Dit houdt in dat er van het budget 2022 een bedrag van € 820.000,- moet worden overgeheveld naar 2023.

- Renovatie van Reedeweg 67

In 2022 is deze woning beschikbaar gekomen voor verhuur. De woning bevond zich echter nog in de staat van ingebruikname in 1966. Derhalve was het noodzakelijk deze woning te renoveren zodat deze weer voldoet aan de huidige eisen, € 75.940,-.

- Aanbrengen kooiconstructie 'Appartementen Taets van Amerongenweg 1

Op verzoek van bewoners van dit complex is een kooiconstructie aangebracht bij de spiltrap op de begane grond. Dit om de veiligheid te vergroten, € 6.655,-.

Overig onderhoud

Dit bedrag is bleek te laag begroot.

Overige bedrijfslasten

Realisatie 2022	€ 580.784,-
Begroting 2022	<u>€ 692.600,-</u>
Minder overige bedrijfslasten	€ - 111.816,-

	Realisatie	Begroting	Verschil
Algemene kosten	€ 167.631,-	€ 129.500,-	a € 38.131,-
Belastingen	€ 341.354,-	€ 479.400,-	b € -138.046,-
Verzekeringen	€ 28.241,-	€ 37.800,-	€ -9.559,-
Leveringen en diensten	<u>€ 43.558,-</u>	<u>€ 45.900,-</u>	<u>€ -2.342,-</u>
	€ 580.784,-	€ 652.400,-	€ -111.816,-

a. Algemene kosten

Dit verschil is grotendeels te verklaren door hogere kosten voor adviezen voor:

- Procedure aanbesteding Taets van Amerongenweg fase 2
- Procedure aanbesteding onderhoud en verduurzaming van Reedeweg/van Deylweg
- Juridische procedure verplaatsing woonwagens

b. Belastingen

Dit verschil is grotendeels te verklaren door de aanpassing van de verhuurdersheffing. Deze is in 2022 gereduceerd en vervalt vanaf 2023 volledig.

Overhead (begrootte resultaatbestemming)

Realisatie 2022	€ 232.793,-
Begroting 2022	€ 294.800,-
Minder doorbelasting overhead	€ - 62.007,-

Dit verschil wordt enerzijds veroorzaakt door de doorbelasting voor 25% van de uren van manager Woningbedrijf ten behoeve van het gemeentelijk vastgoed. Anderzijds omdat vanaf 1 juni een technisch medewerker is overgeplaatst van de gemeentewerf naar het Woningbedrijf.

Overige resultaatbestemming

Zoals bij de toelichting van de onderhoudskosten reeds is aangegeven is er voor een complex sprake van het overhevelen van het geplande onderhoud naar 2023 nl.,

- Onderhoud en verduurzaming cpl. 12 (38 woningen van Reedeweg/van Deylweg) € 820.000,-

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 wordt de gemeenteraad voorgesteld hierover een besluit te nemen.

Jaarrekening 2022

Kengetallen

	2022	2021	2020	2019	2018
Gegevens woningbezit					
<i>Aantal verhuureenheden</i>					
Woningen	370	362	388	373	334
Garages/parkeerplaatsen	9	9	9	9	0
Standplaats woonwagens	2	2	2	2	2
Verpleeghuisplaatsen	8	8	8	8	8
Totaal	389	381	407	392	344
Verz. waarde per woning	226.783	219.019	187.152	168.613	188.723
WOZ waarde per woning	266.300	245.608	206.740	187.713	210.101
Mutaties woningbezit					
Aantal opgeleverd	8	0	20	45	0
Aantal aangekocht	0	0	0	0	0
Aantal verkocht	0	0	5	6	3
Aantal gesloopt	0	26	0	0	23
Aantal in aanbouw	0	0	0	0	0
Onderhoud per woning					
Dagelijks onderhoud	1.051	805	954	554	14
Planmatig onderhoud	1.064	414	2.303	-239	0
Totaal onderhoud	2.115	1.219	3.258	315	14
Verhuur woningen					
Huurachterstand	0,55%	0,70%	0,70%	0,73%	0,90%
Huurderving	1,63%	2,16%	3,88%	3,84%	2,16%
Financieel					
Solvabiliteit	16,56	15,51	14,62	13,15	18,83

Balans per 31 december		2022		2021	
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	6.1				
Onroerende zaken in exploitatie	6.1.1	26.764.888		26.428.698	
Onroerende en roerende zaken ten dienste van de exploitatie	6.1.2	<u>1.556</u>	26.766.444	<u>5.019</u>	26.433.717
Financiële vaste activa	6.2				
Overige	6.2.2	<u>5.513.739</u>	5.513.739	<u>5.226.245</u>	5.226.245
Vlottende activa					
Voorraden	6.3		-9.760		-15.843
Vorderingen	6.4				
Huurdebiteuren	6.4.1	4.395		9.035	
Gemeente	6.4.2	339.960		1.352	
Overige vorderingen	6.4.3	147.277		143.562	
Overlopende activa	6.4.4	<u>18.386</u>	510.018	<u>24.172</u>	178.121
Liquide middelen	6.5		<u>325.477</u>		<u>1.659.073</u>
Totaal			<u>33.105.917</u>		<u>33.481.313</u>
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Overige reserves	6.6				
	6.6.1	<u>5.481.331</u>	5.481.331	<u>5.192.689</u>	5.192.689
Langlopende schulden					
Leningen gemeente	6.7				
	6.7.1	26.756.677		26.417.865	
Waarborgsommen	6.7.2	<u>32.408</u>	26.789.085	<u>33.556</u>	26.451.422
Kortlopende schulden					
Schulden aan gemeente	6.8				
	6.8.1	732.905		1.656.321	
Schulden aan leveranciers	6.8.2	18.881		114.755	
Overlopende passiva	6.8.3	<u>83.715</u>	835.501	<u>66.126</u>	1.837.202
Totaal			33.105.917		33.481.313

Winst- en-verliesrekening

		2022	2021
Bedrijfsopbrengsten	7.1		
Huren	7.1.1	2.712.599	2.798.527
Vergoedingen	7.1.2	43.558	45.403
Verkoopopbrengsten		<u>347.895</u>	<u>-12.022</u>
		3.104.052	2.831.908
Bedrijfslasten	7.2		
Afschrijvingen op materiële vaste activa	7.2.1	671.387	685.464
Overige waardeveranderingen materiële vaste activa	7.2.2	0	0
Personeelskosten		262.647	222.464
Lasten onderhoud	7.2.4	856.329	431.448
Overige bedrijfslasten	7.2.5	<u>580.784</u>	<u>625.448 *</u>
		-2.371.147	-1.964.824
Bedrijfsresultaat		732.905	867.083
Financiële baten en lasten	7.3		
Rentebaten	7.3.1	0	0
Rentelasten	7.3.2	<u>-211.470</u>	<u>-216.473</u>
		-211.470	-216.473
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		<u>521.435</u>	<u>650.611</u>
Overhead		<u>-232.793</u>	<u>-315.851 *</u>
Resultaat voor resultaatbestemming		<u>288.642</u>	<u>334.760</u>
Resultaatbestemming			
CV-vervanging cpl 20/21			-37.500
Kozijnvervanging cpl 12		-820.000	-440.000
Herstelkosten cpl 16		<u></u>	<u>-31.200</u>
		-820.000	
Resultaat na resultaatbestemming		<u>-531.358</u>	<u>-173.940</u>
* aangepast voor vergelijkingsdoeleinden			

1 Algemene toelichting

3.1 Activiteiten

Woningbedrijf Renswoude is onderdeel van de gemeente als gemeentelijk woningbedrijf. De activiteiten bestaan voornamelijk uit de exploitatie en ontwikkeling van woningen. De vestigingsplaats is Renswoude.

3.2 Regelgeving

Woningbedrijf Renswoude is geen toegelaten instelling volkshuisvesting zoals geformuleerd in het Besluit beheer sociale huursector, echter heeft Woningbedrijf Renswoude wel de karakteristieken van een toegelaten instelling. Derhalve is de jaarrekening zoveel mogelijk geënt op de verslaggevingsvereisten voor toegelaten instellingen als in het Besluit beheer sociale huursector. Per 1 juli 2015 is het BBSH opgenomen in de Woningwet.

De jaarverslaggeving door toegelaten instellingen volkshuisvesting dient te voldoen aan de eisen zoals deze zijn geformuleerd in het Besluit beheer sociale huursector. In dit besluit wordt BW2 Titel 9 voorgeschreven behoudens enkele uitzonderingen van specifieke aard. Voor verslagjaren vanaf 2005 is door de Raad voor de Jaarverslaggeving de definitieve Richtlijn 645 Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting uitgegeven. In deze richtlijn zijn onder meer specifieke modellen voor de balans en de winst-en-verliesrekening opgenomen en zijn voor de sector specifieke presentatie, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

2 Grondslagen voor waardering activa en passiva

4.1 Algemeen

4.1.1 Vergelijking met voorgaand jaar

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Toelichtingen op posten in de balans, winst-en-verliesrekening en kasstroomoverzicht worden in de jaarrekening genummerd.

4.1.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.

4.2 Materiële vaste activa

4.2.1. Onroerende en roerende zaken in exploitatie

De oorspronkelijke investeringen in complexen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve lineaire afschrijvingen en (naar verwachting duurzame) bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen zijn respectievelijk:

- bouwkosten: 50 jaar
- renovatie: 25/40 jaar op basis van levensduurverlenging
- woningverbeteringen: 15 - 25 jaar

De grondkosten zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs. Hierop wordt niet afgeschreven.

De verkrijgings- of vervaardigingsprijs wordt bepaald als de som van alle direct toe te rekenen uitgaven, eventueel vermeerderd met na-investeringen.

Uitgaven na eerste verwerking (de zogeheten na-investeringen) die leiden tot een waardeverhoging van het actief worden aangemerkt als activeerbare kosten van vernieuwing.

De lasten van onderhoud waaronder renovatie onderscheiden zich van activeerbare kosten door het feit dat er geen sprake is van een waardeverhoging van het actief. De lasten van onderhoud worden direct in het resultaat verantwoord.

Jaarlijks vindt toetsing plaats van de boekwaarde en reële waarde. De toetsing geschiedt op complexniveau. Bij de toets tussen de historische kostprijs en reële waarde wordt de egalisatierekening betrokken.

Een bijzonder waardeverminderingverlies is het bedrag waarmee de boekwaarde de reële waarde duurzaam overschrijdt. Van duurzaamheid is sprake wanneer de verwachte reële waarde gedurende een periode van ten minste vijf jaar lager is dan de boekwaarde.

De reële waarde wordt afhankelijk gesteld van de voorgenomen bestemming van complexen. De reële waarde van de onroerende zaken in exploitatie bestemd voor de verhuur is de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

De bedrijfswaarde wordt gevormd door de contante waarde van de geprognosticeerde kasstromen uit hoofde van toekomstige exploitatieopbrengsten en toekomstige exploitatielasten over de geschatte resterende looptijd van de investering. Daarbij wordt rekening gehouden met de voorgenomen bestemming en aard van het bezit.

De kasstroomprognoses zijn gebaseerd op redelijke en onderbouwde veronderstellingen die de beste schatting van het bestuur weergeven van de economische omstandigheden die van toepassing zullen zijn gedurende de resterende levensduur van het actief.

De kasstromen zijn gebaseerd op de werkelijke lasten van 2020. Ten aanzien van groot onderhoud zijn de gemiddelde lasten van afgelopen 5 jaar aangehouden.

Bij de bedrijfswaardeberekening gelden de volgende uitgangspunten:

	2021	2022	2023	2024	vanaf 2024
- jaarlijkse huurverhoging:	0,00%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
- jaarlijkse huurderiving:	1,00%	1,00%	0,50%	0,50%	0,50%
- inflatie algemene kosten:	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
- inflatie onderhoud:	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- disconteringsvoet:	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%

De bepaling van de restwaarde van de grond opgenomen in de bedrijfswaarde vindt voor zover er nog geen herbestemming van de grond heeft plaatsgevonden plaats op basis van de huidige vergelijkbare kavel of vierkante meterprijs voor een sociale huurwoning. Deze kavelprijs wordt geïndexeerd naar het einde van de levensduur en verminderd met verwachte sloopkosten en kosten van uitplaatsing. Indien feitelijke dan wel in rechte afdwingbare verplichtingen zijn aangegaan die consequenties hebben voor de bestemming van de grond dan wordt met deze gewijzigde bestemming in de waardering rekening gehouden.

4.2.2 Onroerende en roerende zaken ten dienste van de exploitatie

De onroerende en roerende zaken ten dienste van de exploitatie worden gewaardeerd op basis van aanschafwaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen.

De gehanteerde afschrijvingstermijn is 3 - 5 jaar.

4.3 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Woningbedrijf Renswoude beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde is voor de verdiscontering van de kasstromen een rentevoet gehanteerd van 3%. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

4.4 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

4.5 Voorraden

Opgeleverd vastgoed beschikbaar en bestemd voor de verkoop wordt gewaardeerd op vervaardigingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De vervaardigingsprijs omvat alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging, alsmede gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

4.6 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de rekening-courant verhouding met de Algemene Dienst van de gemeente Renswoude. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

4.7 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen en verliezen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Verwachte verliezen als gevolg van onrendabele investeringen worden als bijzondere waardeverandering in mindering gebracht op de boekwaarde van het complex waartoe de investeringen gaan behoren. Indien en voor zover de verwachte verliezen de boekwaarde van het betreffende complex overtreffen wordt voor dit meerdere een voorziening gevormd. Onder verwachte verliezen wordt in dit verband verstaan de netto contante waarde van alle investeringsuitgaven minus aan deze investering toe te rekenen ontvangsten.

4.8 Schulden

Schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio en disagio en onder aftrek van transactiekosten.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

5.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

5.2 Bedrijfsopbrengsten

5.2.1 Overheidsbijdragen

Onder deze post zijn de volgende elementen opgenomen:
- vrijval uit de egalisatierekening BWS-subsidies;

5.3 Bedrijfslasten

5.3.1 Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Op terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

5.3.2 Overige waardeveranderingen materiële vaste activa

De overige waardeveranderingen worden gebaseerd op de waardering van de betreffende activaposten. De onder deze post verantwoorde bedragen hebben betrekking op een afboeking dan wel terugnemering van een bijzondere waardevermindering. Deze bijzondere waardevermindering ontstaat door een jaarlijkse toets van de reële waarde ten opzichte van de waarde gebaseerd op boekwaarde.

5.3.3 Lasten onderhoud

Onder deze post worden alle direct aan het verslagjaar toe te rekenen kosten van onderhoud verantwoord. Van toerekenbaarheid is sprake als de daadwerkelijke werkzaamheden in het verslagjaar hebben plaatsgevonden. Reeds aangegane verplichtingen waarvan de werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd op balansdatum worden verwerkt onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

5.3.4 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

5.4 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

5.5 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst-en-verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst-en-verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De kasstromen uit hoofde van de financiering zijn gesplitst in kasstromen met betrekking tot mutaties in de hoofdsom (opgenomen onder financieringsactiviteiten) en betaalde interest (opgenomen onder operationele activiteiten). De investeringen in materiële vaste activa worden opgenomen onder aftrek van de onder overige schulden voorkomende verplichtingen.

5.6 Belangrijke inschattingen ten aanzien van waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening wordt overeenkomstig BW2 Titel 9 opgesteld. Het management dient daartoe bepaalde veronderstellingen en schattingen te maken die van invloed zijn op de waardering van activa en verplichtingen, op de resultaatbepaling en de rapportage van voorwaardelijke activa en verplichtingen. De waarderingsgrondslagen van materiële vaste activa (minimum waarderingsregel) zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen een subjectieve of complexe beoordeling van het management.

5.6.1 Materiële vaste activa, minimum waarderingsregel

Onroerende en roerende zaken in exploitatie worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en (naar verwachting duurzame) bijzondere waardeverminderingen. Een bijzonder waardeverminderingverlies is het bedrag waarmee de boekwaarde de reële waarde duurzaam overschrijdt. Van duurzaamheid is sprake wanneer de verwachte reële waarde gedurende een periode van ten minste vijf jaar lager is dan de boekwaarde. De reële waarde wordt afhankelijk gesteld van de voorgenomen bestemming van complexen. De reële waarde van de onroerende zaken in exploitatie bestemd voor de verhuur is de bedrijfswaarde. De onroerende zaken kunnen voor langere of kortere termijn voor verhuur worden aangehouden.

De uitgangspunten van de reële waarde zijn deels afhankelijk van de interne beleidsvoornemens van Woningbedrijf Renswoude. Deze beleidsvoornemens komen ondermeer tot uitdrukking in het strategisch voorraadbeheer waarbij eigen keuzes worden gemaakt ten aanzien van verhuur of verkoop, levensduur, kwaliteits- en huurniveaus. Voor zover mogelijk hanteert Woningbedrijf Renswoude binnen de sector gangbare uitgangspunten.

5.6.2 Timing en verwerking van onrendabele investeringen nieuwbouw en herstructurering

In de jaarrekening worden naast juridisch afdwingbare verplichtingen tevens feitelijke verplichtingen verwerkt die kunnen worden gekwalificeerd als "intern geformaliseerd en extern gecommuniceerd". Hiervan is sprake wanneer uitingen namens de corporatie zijn gedaan richting huurders, gemeenten en overige stakeholders aangaande verplichtingen inzake toekomstige herstructureringen en toekomstige nieuwbouwprojecten. Een feitelijke verplichting is gekoppeld aan het besluitvormingsproces van de corporatie rondom projectontwikkeling en herstructurering. Van een feitelijke verplichting is sprake indien de formalisering van de definitief ontwerp fase en afgeleid het aanvragen van de bouwvergunning heeft plaatsgevonden.

De aannames gedaan bij de financiële impact van bovengenoemde feitelijke verplichtingen kunnen afwijken bij daadwerkelijke realisatie van de projecten. Planvorming kan ondermeer wijzigingen in de tijd ondergaan door bewegingen in het prijsniveau van leveranciers, wettelijke procedures en aanpassingen in de voorgenomen bouwproductie.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

6.1 Materiële vaste activa

6.1.1 Onroerende zaken in exploitatie

	Woningen en woongebouwen	Niet zijnde woningen	Totaal
Aanschaffingswaarde per 1 januari	31.035.536	567.229	31.602.766
Cumulatieve afschrijvingen	5.005.391	168.683	5.174.074
Boekwaarde per 1 januari	26.030.145	398.547	26.428.692
Investeringen	1.004.116	0	1.004.116
Desinvesteringen		0	0
Afschrijvingen	-654.214	-13.711	-667.925
Afschrijvingen desinvesteringen		0	0
Overige waardeveranderingen	0	0	0
	349.902	-13.711	336.191
Aanschaffingswaarde per 31 december	32.039.652	567.229	32.606.881
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	5.659.605	182.394	5.841.998
Boekwaarde per 31 december	26.380.047	384.836	26.764.883

De investeringen in 2022 ad € 1,004,116,- (afgerond) hebben voor € 977,444,- op investeringen in nieuwbouw en voor € 26,672,- op verduurzaming.

Alle materiële vaste activa in exploitatie zijn kadastraal geregistreerd op naam van de gemeente.

De activa zijn niet als zekerheid gesteld voor de leningen. De totaal verzekerde waarde van de activa

De totaal verzekerde waarde van de activa bedroeg eind 2022: € 83.909.684

De WOZ-waarde van de activa bedroeg per 1-1-2022: € 98.531.000

6.1.2 Onroerende en roerende zaken ten dienste van de exploitatie

Aanschaffingswaarde per 1 januari	33.895
Cumulatieve afschrijvingen	28.877
Boekwaarde per 1 januari	5.019
Investerings	0
Desinvesterings	0
Afschrijvingen	-3.463
Afschrijvingen desinvesterings	0
Overige waardeveranderingen	0
	-3.463
Aanschaffingswaarde per 31 december	33.895
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	32.339
Boekwaarde per 31 december	1.556

6.2 Financiële vaste activa

6.2.2 Overige

	2022	2021
Overige reserves	5.481.331	5.192.689
Waarborgsommen	32.408	33.556
	5.513.739	5.226.245

De overige reserves zijn belegd bij de Algemene Dienst van de gemeente Renswoude.

6.3 Voorraden

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het navolgende schema samengevat:

	Dorpshart
Stand per 1 januari	
Verkrijgingsprijzen	0
Verliesvoorziening Woningbedrijf	-2.190.559
Boekwaarden	-2.190.559
Mutaties 2021	
Boekwaarde per 1 januari	3.726.372
Investeringsboekjaar	6.083
Overboeking voorziening vanuit Algemene Dienst Renswoude	-1.551.656
Waardeverminderingen	
Totaal mutaties	2.180.799
Stand per 31 december	
Verkrijgingsprijzen	3.732.455
Cumulatieve waardeverminderingen	-3.742.215
Boekwaarden	-9.760

Primo 2012 bestond reeds de verplichting het projectDorpshart over te nemen van de Algemene Dienst van gemeente Renswoude. Gezien de toekomst verwachting is ultimo 2011 reeds een voorziening op de projecten gevormd.

Per 1 januari 2012 is ook de activa overgenomen inclusief de voorzieningen hierop getroffen binnen de Algemene Dienst.

De waardering van het project Dorpshart is gebaseerd op de schatting van de te verwachten opbrengsten en lasten.

6.4 Vorderingen
6.4.1 Huurdebiteuren

Aantal maanden	Huurders 2022	Achterstand 2022	Huurders 2021	Achterstand 2021
< 1	7	1740	8	1.094
1 - 2	9	4233	10	6.154
2 - 3	3	3743	1	1.110
3 - 4	0	0	2	3.760
4 - 5	0	0	2	5.377
> 5	2	5572	1	2.433
Af: voorziening voor oninbaarheid		-10.892		-10.892
	<u>21</u>	<u>4.395</u>	<u>24</u>	<u>9.035</u>

De totale achterstand bedraagt per ultimo 2022 0,55% van de te ontvangen netto huur (2021: 0,70%).

6.4.2 Gemeente

	2022	2021
Toename kapitaalverstreking	338.811	0
Terruggave belegde waarborgsommen	1.148	1.352
	<u>339.960</u>	<u>1.352</u>

6.4.3 Overige vorderingen

	2022	2021
Huurachterstand vertrokken huurders	3.645	1.023
Af te rekenen servicekosten	0	0
Overige vorderingen	143.632	142.539
Af: voorziening voor oninbaarheid	0	0
	<u>147.277</u>	<u>143.562</u>

6.4.4 Overlopende activa

	2022	2021
Vooruitbetaalde kosten	18.386	24.172
	<u>18.386</u>	<u>24.172</u>

6.5 Liquide middelen

	2022	2021
Rekening-courant met Algemene Dienst	325.477	1.659.073
	<u>325.477</u>	<u>1.659.073</u>

De liquide middelen bestaan uit de rekening-courant verhouding met de Algemene Dienst van de gemeente Renswoude.

6.6 Eigen vermogen

6.6.1 Overige reserves

	2022	2021
Saldo per 1 januari	5.192.689	4.857.929
Resultaat boekjaar	288.642	334.760
Saldo per 31 december	<u>5.481.331</u>	<u>5.192.689</u>

Het saldo van de overige reserves per 31 december 2022 is belegd bij de Algemene Dienst van de gemeente Renswoude.

6.7 Langlopende schulden

6.7.1 Leningen gemeente

	2022	2021
Schuldrestant kapitaalverstrekking per 1 januari	26.417.865	27.024.064
Correctie aflossing voorgaande jaren	0	0
Kapitaalverstrekking	1.010.199	79.266
Aflossingen	-671.387	-685.464
	<u>338.811</u>	<u>-606.199</u>
Schuldrestant kapitaalverstrekking per 31 december	<u>26.756.677</u>	<u>26.417.865</u>

Voor de financiering van de materiële vaste activa is door de Algemene Dienst van de gemeente Renswoude kapitaal verstrekt. Hiervoor heeft de gemeente Renswoude leningen bij overheid en kredietinstellingen aangetrokken.

De schulden van Woningbedrijf Renswoude bestaan per ultimo 2022 uit de kapitaalverstrekking van de gemeente Renswoude. De aflossingen van een jaar zijn gelijk aan de afschrijvingen op de materiële vaste activa en de voorraad. Gedane investeringen worden door de gemeente via kapitaalverstrekking gefinancierd. Dit resulteert erin, dat het totale schuldrestant van de kapitaalverstrekking gelijk is aan de boekwaarde van de materiële vaste activa en de voorraad.

Het gemiddelde rentepercentage van de kapitaalverstrekking bedroeg in 2022 0,80% (2021: eveneens 0,80%).

Van het totale saldo wordt € 26.256.650,- aangemerkt als langlopend (> 5 jaar).

6.7.2 Waarborgsommen

	2022	2021
Saldo per 1 januari	33.556	34.908
Bij: stortingen	0	0
Af: restituties	-1.148	-1.352
	<u>-1.148</u>	<u>-1.352</u>
Saldo per 31 december	<u>32.408</u>	<u>33.556</u>

De waarborgsommen worden uit hoofde van huurovereenkomsten van huurders ontvangen en dienen vooralsnog als eerste zekerheid voor de voldoening van eventueel verschuldigde achterstallige huur en mutatiekoten. De hoogte van de waarborgsommen was bepaald op € 225,- per nieuw verhuurde woning. Vanaf 2016 wordt er geen waarborgsom meer in rekening gebracht.

6.8 Kortlopende schulden

6.8.1 Schulden aan gemeente

	2022	2021
Rente geldleningen	211.470	216.473
Door te berekenen interne kosten	232.793	498.890
Af te lossen kapitaalverstrekking	0	606.199
Toevoeging belegde overige reserves	288.642	334.760
Accountantskosten (vorig boekjaar)	0	0
	<u>732.905</u>	<u>1.656.321</u>

6.8.2 Schulden aan leveranciers

	2022	2021
Crediteuren	18.881	114.755
	<u>18.881</u>	<u>114.755</u>

6.8.3 Overlopende passiva en overige schulden

	2022	2021
Accountantskosten (lopend boekjaar)	15.000	15.000
Vooruitontvangen huur	12.841	12.595
Te verrekenen bedragen	-1.993	-1.993
Overige schulden	57.867	40.524
	<u>83.715</u>	<u>66.126</u>

6.8.4 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen
n.v.t.

Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2022

7.1 Bedrijfsopbrengsten

7.1.1 Huren

	2022	2021
Te ontvangen huren:		
a. woningen en woongebouwen	2.705.385	2.808.509
b. onroerende en roerende zaken niet zijnde woningen	2.268	2.052
c. energieprestatievergoeding	49.927	49.680
	<u>2.757.580</u>	<u>2.860.241</u>
Huurderving:		
a. wegens leegstand	29.770	38.657
b. wegens wisselwoning	0	0
c. wegens verkoop	0	0
d. wegens huurgewenning	9.033	26.303
e. wegens overige redenen	6.178	-3.246
	<u>44.981</u>	<u>61.714</u>
	<u>2.712.599</u>	<u>2.798.527</u>

De huurderving bedroeg in 2022 1,63% van de te ontvangen huren (2021: 2,16%). De € 29.770,- is grotendeels een gevolg van de naderende herstructurering van de woningen aan de Taets van Amerongenweg fase 2.

De te ontvangen nettohuur is ten opzichte van 2021 gedaald met een bedrag van € 75.589,- grotendeels als gevolg van huurharmonisatie, individuele huurverhogingen wegens woningverbetering en sloop van de 26 woningen Taets van Amerongenweg fase 2.

7.1.2 Vergoedingen

	2022	2021
Vergoedingen glasverzekering	5.170	5.515
Vergoedingen servicekosten	38.388	39.888
Af: derving t.g.v. leegstand	0	0
	<u>43.558</u>	<u>45.403</u>

Een specificatie van de kosten is weergegeven onder de post "Overige bedrijfslasten".

7.1.4 Verkoopopbrengsten

	2022	2021
Verkoopprijs minus korting	0	0
Aankoop/verkoop Slimmer Kopen	367.286	-2.450
Afkoopsom/korting Slimmer Kopen	0	0
Af: kosten	-19.391	-9.572
Af: boekwaarde	0	0
	<u>347.895</u>	<u>-12.022</u>

7.2 Bedrijfslasten

7.2.1 Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2022	2021
Woningen en woongebouwen	654.214	668.290
Onroerende zaken niet zijnde woningen	13.711	13.711
Ten dienste van exploitatie	3.463	3.463
	<u>671.387</u>	<u>685.464</u>

7.2.2 Overige waardeveranderingen materiële vaste activa

	2022	2021
Vorming verliesvoorziening Dorpshart	0	0
Totaal waardeveranderingen materiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>

7.2.3 Personeelskosten

	2022	2021
Personeelskosten intern	261.098	183.039
Personeelskosten extern (inhuur)	1.549	39.425
	<u>262.647</u>	<u>222.464</u>

7.2.4 Lasten onderhoud

	2022	2021
Onderhoudslasten	856.329	431.448
	<u>856.329</u>	<u>431.448</u>

Onderhoudslasten

	2022	2021
Dagelijks onderhoud	357.567	252.576
CV-onderhoud	31.244	38.933
Kosten bestelbus	4.561	2.637
Groot onderhoud	393.704	149.764
Correctie Groot onderhoud voorgaande jaren	0	-42.743
Overig	69.252	30.281
	<u>856.329</u>	<u>431.448</u>

7.2.5 Overige bedrijfslasten

	2022	2021
Algemene kosten	400.424	380.853
Belastingen	341.354	474.992
Verzekeringen	28.241	40.051
Kosten leveringen en diensten	43.558	45.403
	<u>813.576</u>	<u>941.299</u>

Algemene kosten

	2022	2021
Doorberekende personeelskosten administratie	116.396 *	157.926
Doorberekende huisvestings- en automatiseringskosten	116.396 *	157.926
Dotatie / vrijval voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Accountantskosten	15.000	15.000
Accountantskosten voorgaande jaren	0	0
Overige algemene kosten	149.931	50.002
* gepresenteerd als overhead (= resultaatbestemming)	<u>400.424</u>	<u>380.853</u>

Belastingen

	2022	2021
Onroerende zaak belasting	76.460	74.101
Waterschapsbelasting	19.121	17.477
Verhuurdersheffing	245.773	382.597
Verhuurderbijdrage Huurcommissie	0	816
Vennootschapsbelasting	0	0
	<u>341.354</u>	<u>474.992</u>

Kosten leveringen en diensten

	2022	2021
Glasverzekering	5.170	5.515
Schoonmaakkosten	7.302	7.925
Liftonderhoud	7.067	5.958
Stroomverbruik	22.678	14.976
Overig	1.341	11.028
	<u>43.558</u>	<u>45.403</u>

7.3 Financiële baten en lasten

7.3.1 Rentebaten

	2022	2021
Rente op uitgezette middelen	0	0
Rente op overige vorderingen	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>

7.3.2 Rentelasten

	2022	2021
Rente kapitaalverstrekking	211.470	216.473
Rente Dorpshart	0	0
	<u>211.470</u>	<u>216.473</u>

1 Verbonden partijen

Woningbedrijf Renswoude maakt onderdeel uit van gemeente Renswoude. Door de Algemene Dienst van gemeente Renswoude kan op Woningbedrijf Renswoude beleidsbepalende invloed worden uitgeoefend derhalve is er sprake van verbonden partijen. Op grond van het feit dat invloed van betekenis kan worden uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid is er sprake van verbonden partijen.

De onderlinge transacties zijn toegelicht en benoemd in de jaarrekening en toelichting.

Overige informatie

10.1 Medewerkers

Gedurende het boekjaar had Woningbedrijf Renswoude 3 werknemers in dienst (2019 - 2 werknemer) .

Overige gegevens

11.1 Voorstel resultaatbestemming

De resultaatbestemming is vooruitlopend op en onder voorbehoud van de goedkeuring door het bestuur reeds in de jaarrekening verwerkt.

11.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.